

**ДОКЛАД
ЗА ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА
НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА МОМЧИЛГРАД
ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.**

декември 2022 г.

Списък на фигурите.....	3
Списък на таблиците.....	3
Списък на използваните съкращения.....	4
1. Въведение.....	5
2. Методически подход	6
2.1. Цел и задачи на последващата оценка	7
2.2. Прилагани методи на изследване.....	7
2.3. Представяне на последващата оценка.....	8
2.4. Критерии за оценка	8
3. Обща структура и процес на наблюдение на ОПР	9
3.1. Обща структура на ОПР	9
3.2. Процес на наблюдение на ОПР.....	14
4. Оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите	16
4.1. Приоритет I: Устойчиво развиваща се местна икономика на основа на местните ресурси и потенциали, с повишена атрактивност по отношение потенциала за привличане на инвестиции. 17	
4.2. Приоритет II: Развитие на човешките ресурси и ефективно социално обслужване на населението	19
4.3. Приоритет III: Ефективно управление на общината в услуга на гражданите и бизнеса.....	21
4.4. Приоритет IV: диверсификация на местната икономика чрез ефективна туристическа „капитализация“ на природното и културно-историческо наследство.....	22
4.5. Приоритет V: Налагане на устойчив модел за устройство и ползване на поземлените ресурси на общината	23
5. Оценка на степента на финансова реализация на ОПР	27
5.1. Обобщена финансова оценка	28
5.2. Оценка на степента на финансова реализация на ОПР по години	29
5.3. Оценка на степента на финансова реализация на ОПР спрямо територията и населението ...	35
5.4. Оценка на степента на финансова реализация на ОПР по източници на финансиране	38
6. Оценка на общото въздействие	40
6.1. Обобщено социално-икономическо състояние и развитие на общината	41
6.2. Система от индикатори за наблюдение и оценка.....	43
7. Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси.....	44
7.1. Оценка на ефективността	44
7.2. Оценка на ефикасността	46
8. Изводи (обобщена оценка) и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.....	48
8.1. Обобщена оценка на изпълнението на ОПР Момчилград 2014-2020 година.	48
8.2. Изводи от изпълнението на ОПР относно провеждането на политиката на регионално и местно развитие	49
8.3. Изводи за изпълнението на ОПР по приетите критерии за оценка.	52
9. Приложения.....	53

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1. Схема на документите, свързани с развитие на община Момчилград в периода 2014-2020 г.	5
Фигура 2. Стратегическа рамка на ОПР Момчилград 2014-2020 г.	11
Фигура 3. Обобщена финансова реализация на ОПР Момчилград по години (в лв.)	30
Фигура 4. Финансова реализация на Приоритет I от ОПР Момчилград по години (в лв.)	31
Фигура 5. Финансова реализация на Приоритет II от ОПР Момчилград по години (в лв.)	32
Фигура 6. Финансова реализация на Приоритет III от ОПР Момчилград по години (в лв.)	33
Фигура 7. Финансова реализация на Приоритет IV от ОПР Момчилград по години (в лв.)	34
Фигура 8. Финансова реализация на Приоритет V от ОПР Момчилград по години (в лв.)	35
Фигура 9. Териториално разпределение на усвоените средства по населени места/землища.....	36
Фигура 10. Сравнение между вложените ресурси в проекти, техния брой и приноса им към изпълнението на приоритетите на ОПР	46

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ.

Таблица 1. Обобщена финансова оценка на степента на реализация на ОПР.....	28
Таблица 2. Финансова реализация на ОПР по източници на финансиране.....	39
Таблица 3. Социално-икономически показатели на община Момчилград.....	42
Таблица 4. Обобщена оценка по приоритети.....	48
Таблица 5. Изводи за изпълнението на ОПР, според приетите критерии за оценка	52

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГД	Годишен доклад
ДИ	Други източници
ЕЕПВ	Европейска енергийна програма за възстановяване
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕС	Европейски съюз
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение (на Структурните инструменти на ЕС в България)
КР	Капиталови разходи
МО	Междинна оценка
НСИ	Национален статистически институт
ОбА	Общинска администрация
Об	Общински бюджет
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“
ОПР	Общински план за развитие
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ПО	Последващата оценка
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
ПрО	Предварителна оценка
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
РПР	Регионален план за развитие
СУ	Средно училище
ФЕС	Фондове на Европейския съюз
ЦБ	Централен бюджет
ЧИ	Частни инвестиции
ЮЦР	Южен централен район

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият Доклад за последваща оценка (ПО) на изпълнението на Общински план за развитие (ОПР) на община Момчилград за периода 2014-2020 г. се извършва в изпълнение на ангажиментите на Общинската администрация (ОбА), съгласно чл. 34, ал 1 от Закона за регионалното развитие (ЗРР). В него е регламентирано, че:

„за изпълнението на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие се извършва последваща оценка на въздействието не по-късно от една година след изтичането на периода на тяхното действие“.

Съгласно чл. 13 от ЗРР¹, общинският план за развитие (ОПР) е документ, който:

- определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките ѝ с други общини в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 и общия устройствен план на общината;
- осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия.

Настоящата Последваща оценка включва следните задължителни компоненти, регламентираны в чл. 34, ал. 2 от ЗРР:

- оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;
- оценка на общото въздействие;
- оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
- изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

Фигура 1. Схема на документите, свързани с развитие на община Момчилград в периода 2014-2020 г.

Източник: Авторски колектив, ИУПП²®

Последващата оценка, по същество, представлява последния оценъчен документ (след Предварителната и Междинната оценки) на ОПР, който предоставя цялостен анализ и обобщаващи изводи за постигнатото изпълнение на ОПР, тъй като се изготвя след изтичането на срока му на действие.

¹ С изм. – Държавен вестник, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г., „общински план за развитие“ се изменя на „план за интегрирано развитие на община“

² ИУПП – „Институт за управление на програми и проекти“

На тази база, в ПО се дават препоръки за бъдещи актуализации на следващия план след ОПР – Планът за интегрирано развитие на община Момчилград (ПИРО) за програмния период 2021-2027 г.

Съдържанието на документа следва нормативните изисквания, регламентирани в чл. 34, ал. 2 от ЗРР и съвременните практики за извършване на мониторинг и контрол на местни политики. Настоящата ПО има следната структура:

- **Въведение** и нормативна обосновка за необходимостта от изготвяне на ПО;
- **Описание на методическия подход**, който очертава целите и задачите на ПО и прилаганите методи на изследване, както и технологичната последователност на действията;
- Обща структура и процес на наблюдение на ОПР;
- Анализ и оценка на степента на постигане на целите и устойчивостта на резултатите на ОПР;
- Оценка на общото въздействие на ОПР върху развитието на Община Момчилград;
- Анализ и оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
- **Основни изводи и препоръки** относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие;
- **Приложения** – „Списък с реализирани проекти за периода 2014-2020 г.“, „Обобщена таблица за финансовото изпълнение на ОПР“ и „Обобщена система от индикатори за наблюдение и оценка“.

2. МЕТОДИЧЕСКИ ПОДХОД

Към момента на разработване на последващата оценка, в действащата нормативна уредба липсва утвърдена методика за изработване на подобен вид документи на национално, регионално и местно ниво, въпреки наличието на:

- „Методика за последваща оценка на въздействието (без официално приемане)³, неофициален методически документ до м. декември 2020 г.;
- „Ръководство за извършване на последваща оценка на въздействието“⁴, прието с Решение № 885 на Министерския съвет от 3 декември 2020 г. Използва се за изследване на резултатите от прилагането на нормативните актове - закони, кодекси, подзаконовни нормативни актове на Министерския съвет. Целта му е да подпомага експертите от администрацията в хода на оценката и усъвършенстването на нормативните актове. Може да се използва за последваща оценка на други административни нива и документи.

Съобразявайки се с действащата нормативна уредба, Екипът, изготвящ настоящата ПО, е разработил и прилага методически подход, който включва следните компоненти:

- определяне на целите и задачите на ПО;
- формулиране на подходящи методи, които да се приложат за изследване в ПО;

³ <https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?categoryId=16&Id=293&y=&m=&d>

⁴ <https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=16&Id=320>

- определяне на ясни критерии за оценка на извършените действия и ефектът от изпълнението на ОПР;
- определяне и събиране на необходими изходни данни;
- анализ на изходните данни и извършване на последващата оценка на ОПР;
- представяне на Доклад за изпълнението на общинския план за развитие на община Момчилград за периода 2014-2020 г.

2.1. ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА

Цел

Последващата оценка на ОПР има за цел да направи комплексен и структуриран преглед на процеса и резултатите от реализацията на стратегията на ОПР и да оцени изпълнението му в контекста на постигнатото развитие на община Момчилград.

Задачи за изпълнение в последващата оценка

За постигане заложената цел в настоящия Доклад за последваща оценка на изпълнението на Общински план за развитие на община Момчилград за периода 2014-2020 г. са изпълнени следните задачи:

- преглед на общата структура на ОПР и извършените дейности в процесите на неговото наблюдение и оценка;
- определяне на въздействието или степента на постигане на целите;
- определяне на резултатите или ефектите от прилагането на мерките;
- общо сравнение на настоящата социално-икономическа обстановка в общината с тази в началото на периода на действие на ОПР;
- очертаване на общото въздействие на общинския план върху социално-икономическото развитие;
- определяне ефективността и ефикасността на заложените мерки;
- формулиране на изводи и препоръки по отношение на политиките за регионално развитие по възприетите критерии за оценка.

2.2. ПРИЛАГАНИ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ

Методи

Методите, за постигане на целта и изпълнение на задачите, приложени в настоящата ПО, са следните:

- документален – анализ на съществуващите стратегически и нормативни документи, отчети, доклади и пр., които имат отношение към реализацията на ОПР;
- анализ и синтез – анализ на съществуващата информация и преценка доколко тя е полезна за оценката и синтез на постигнатите резултати и цели от прилагането на ОПР;
- експертен – при изготвянето на последващата оценка е приложен подход на експертната оценка, там където липсват конкретни достоверни данни.

Извършена е оценка на изпълнението на ОПР и преглед на всички съпътстващи документи на Общината, които допринасят за неговото изпълнение.

При анализа и оценката на събраните документи се разглеждат тяхната актуалност, достоверност, източник на информация, изчерпателност и съответствието с ОПР и методическите указания за неговото изготвяне.

Анализирани за направените инвестиции на територията на общината на базата на изпълнените проекти (всички отчетени проекти са реализирани), източниците на финансиране, ефекта и устойчивостта от тези инвестиции.

Направено е обобщаване на отчетените резултати от изпълнението на ОПР.

Източници на информация

За изготвянето на настоящата ПО са използвани следните източници на данни и информация, предоставени от Община Момчилград или със свободен достъп за ползване:

- Общински план за развитие на община Момчилград за периода 2014-2020 г. и приложенията към него;
- текуща статистика на Национален статистически институт (НСИ);
- данни от Информационна система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН);
- данни от Системата за електронни услуги на Държавен фонд „Земеделие“;
- информация от официалната интернет страница на Община Момчилград;
- отчети за капиталовите разходи (КР) на Общината – за периода 2014-2020 г.;
- попълнени въпросници от страната на ОБА;
- други справки, отчети, информация и данни, предоставени от ОБА.

2.3. ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА

Резултатите от извършената последваща оценка са представени под формата на настоящия Доклад за изпълнението на ОПР Момчилград за периода 2014-2020 г.

Последващата оценка е фокусирана изцяло върху ОПР на Община Момчилград за периода 2014-2020 г. и базирана на всички налични допълнителни документи, свързани с него. *(Вж. Фигура 1 Схема на документите, свързани с развитие на община Момчилград в периода 2014-2020 г.)*

Документът същевременно дава информация и препоръки, които могат да се ползват при извършването на потенциални актуализации на ПИРО за следващия планов период 2021-2027 г.

2.4. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

За постигане на обективност при разработването на настоящия документ са определени ясни критерии за оценка на извършените действия и ефектът от изпълнението на ОПР Момчилград. Използваните критерии за извършването на последващата оценка дават отговор на определени въпроси, а именно:

- обоснованост – доколко целите на ОПР съответстват на установените социално-икономически условия и тенденции в развитието на общината и региона;

- ефективност – доколко постигнатите резултати водят до изпълнение на поставените цели;
- ефикасност – дали резултатите са постигнати чрез оптимално използване на ресурсите – човешки, финансови, материални и др., при спазване на изискванията за качество и законосъобразност;
- устойчивост – дали постигнатите резултати водят до възвръщаемост на вложените ресурси и доколко са устойчиви във времето;
- прозрачност – дали в хода на изпълнение на ОПР е създадена възможност за информиране на обществото чрез осигуряване на публичен достъп до информация.

3. ОБЩА СТРУКТУРА И ПРОЦЕС НА НАБЛЮДЕНИЕ НА ОПР

3.1. ОБЩА СТРУКТУРА НА ОПР

Общинският план за развитие на община Момчилград за периода 2014-2020 г. (ОПР) съдържа **единадесет основни раздела**:

- „Въведение“;
- „Анализ на социално-икономическия профил на община Момчилград“;
- „SWOT анализ“;
- „Стратегическа рамка на Общински план за развитие на община Момчилград“;
- „Индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализиране на плана“;
- „Индикатори за наблюдение и оценка на Общински план за развитие на община Момчилград“;
- „Необходими действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана“;
- „Необходими действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност“;
- „Програма за реализация на Общински план за развитие на община Момчилград“;
- „Мерки за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени“;
- „Приложения“.

3.1.1. Въведение

В разделът е описано, че общинският план за развитие е документ за стратегическо планиране на устойчиво интегрирано развитие на територията на общината. Общинският план за развитие определя общата рамка и насоките за развитие на общината, които съответстват на целите и приоритетите на по-високите нива и които обуславят постигането на устойчивост в развитието на общинската териториална и местна общност. Посочено е, че ОПР Момчилград е разработен съгласно действащото законодателство, което изисква осигуряването на съгласуваност на ОПР с основните стратегически документи на европейско, национално и областно ниво – Стратегия „Европа 2020“, Национална програма за развитие „България 2020“, Националната стратегия за регионално развитие, Национална концепция за пространствено

развитие, Регионален план за развитие на Южен централен район и Областна стратегия за развитие на област Кърджали.

3.1.2. Анализ на социално-икономическия профил на община Момчилград

Представен е анализ на икономическото и социалното развитие на общината. Той е систематизиран в осем направления:

- **„Обща характеристика“** – разгледано е местоположението, границите и обхвата на община Момчилград. Към направлението се включват характерните особености на релефа и геоложкия строеж; климата; водите и водните ресурси; почвите; растителния и животинския свят; полезните изкопаеми и рисковите процеси с природен характер;
- **„Икономическо развитие“** – включва обща характеристика на икономиката на община Момчилград; анализ на икономическото развитие по сектори (селско стопанство, промишленост; услуги, иновации, инвестиции и ДМА);
- **„Развитие на социалната сфера и човешките ресурси“** – направлението се състои от демографска характеристика на община Момчилград (брой и динамика на населението, структура на населението, естествено възпроизводство, миграции); пазар на труда – заетост, безработица (включва икономическа активност на населението и безработица); образование (обща характеристика), оптимизация на общинската училищна мрежа, цели и приоритети на общинската образователна политика, проблеми и решения); здравеопазване; социални дейности (социални услуги, социално подпомагане и мерки); младежка дейности и спорт;
- **„Култура и културно наследство“** – включва описание на културното наследство, културната инфраструктура, народните традиции и културните обичаи в общината;
- **„Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията“** – направлението включва следните компоненти на техническа инфраструктура: транспортна инфраструктура; водоснабдителна мрежа за питейно-битови водоснабдяване и мрежа за отпадни води; електроснабдяване; газопреносна мрежа и топлоснабдяване; комуникационни мрежи, далекосъобщение и пощи;
- **„Анализ на селищната мрежа и моделите на устройството на територията“** – представена е териториално-урбанистичната структура (йерархична система от населени места) и урбанизация и моделите на устройство на територията;
- **„Екологично състояние и рискове“** – включва анализ по компоненти на околната среда (качество на атмосферен въздух, водни ресурси, земи и почви, защитени територии и биоразнообразие) и анализ на факторите на въздействие (управление на отпадъците, шум);
- **„Административен капацитет“** – обхваща структурата на администрацията, човешките ресурси и административното обслужване.

3.1.3. SWOT анализ

SWOT анализа се базира на изводите от направлението на анализа, като е използвана общата матрица за този вид анализ, отразяваща взаимодействието на вътрешните фактори (силни и слаби страни) и външните фактори (възможности и заплахи).

3.1.4. Стратегическа рамка на Общински план за развитие на община Момчилград

Представена е стратегическата рамка на ОПР Момчилград 2014-2020 г., която е основният инструмент за „пространствена и времева координация, интеграция на политически усилия и стратегически цели, приоритети и конкретни мерки и проекти, насочени към устойчиво подобряване на условията на живот и бизнес в рамките на община Момчилград.“

ОПР Момчилград определя, че стратегическата рамка в голяма степен съответства на заявените нужди и желания на местната общност и балансира между интересите на заинтересованите лица.

Посочени са основните принципи на стратегическо планиране, които са дали отражение върху разработването на ОПР – реализъм, устойчивост, интегрираност и приемливост.

Йерархията на понятията („основни елементи“) в стратегията на община Момчилград е: **визия, стратегически цели, приоритети, мерки и проекти/дейности/инициативи** (в настоящата ПО се използва термина „дейност“, при изпълнението на която може да е реализиран повече от един проект).

Фигура 2. Стратегическа рамка на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

Източник: Авторски колектив, ИУПП®, по данни от ОПР

Визия на община Момчилград

Формулирана е следната **Визия** за развитие на община Момчилград, която според ОПР „представлява желаното и постижимо състояние на общината през 2020 г. Тя е следната:

„През следващия програмен период община Момчилград ще продължи да се развива като жизнеспособна териториална общност, с ясни перспективи за развитие, определени от:

- Местните условия и ресурси;
- Съхранен и непрекъснато усъвършенстващ се човешки капитал;
- Създадени добри условия за живот и бизнес на местната общност;
- Капитализирано природно и културно-историческо наследство.“

С оглед на поставената визия в Общинския план за развитие на община Момчилград за периода 2014-2020 г. са дефинирани **три стратегически цели:**

- **Стратегическа цел 1:** „Създаване на условия за устойчив и приобщаващ растеж на местната икономика чрез съхранение и развитие на човешкия капитал, ефективното използване на местните сравнителни предимства и ресурси“;
- **Стратегическа цел 2:** „Подобряване условията на средата за обитаване и условията за развитие на бизнеса“;
- **Стратегическа цел 3:** „Развитие на пчеливщ туризъм като икономически диверсификатор“.

Стратегическите цели получават продължение в единството на пет приоритетни области, изразяващи определена област за действие и съдържащи набор от мерки.

Приоритети

Предвид идентифицираните силни и слаби характеристики на община Момчилград, маркираните възможности и заплахи пред нейното развитие и поставените стратегически цели са определени няколко приоритетни области, към които ще бъдат насочени усилията на социално-икономическата политика за по-устойчиво и балансирано развитие. Това са следните пет приоритета:

Приоритет I: Устойчиво развиваща се местна икономика на основа на местните ресурси и потенциали, с повишена атрактивност по отношение потенциала за привличане на инвестиции;

Приоритет II: Развитие на човешките ресурси и ефективно социално обслужване на населението;

Приоритет III: Ефективно управление на общината в услуга на гражданите и бизнеса;

Приоритет IV: Диверсификация на местната икономика чрез ефективна туристическа „капитализация“ на природното и културно-историческо наследство;

Приоритет V: Налагане на устойчив модел за устройство и ползване на поземлените ресурси на общината.

3.1.5. Индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация

Разделът описва ролята на Индикативната финансова таблица (ИФТ) като елемент от ОПР Момчилград и компонентите, от които е съставен – определените приоритети, източниците на финансиране за тяхната реализация и относителния дял на предвидените средства по източници на финансиране. Индикативната финансова таблица е представена в Приложение 1 на ОПР.

3.1.6. Индикатори за наблюдение и оценка на Общински план за развитие на община Момчилград

ОПР Момчилград 2014-2020 г. определя системата от индикатори за наблюдение и оценка като „основен инструмент за проследяване на степента на изпълнение на ОПР“. Индикаторите са неразривно свързани с цялостния процес на наблюдение и оценка. Основната функция на наблюдението е „обратна връзка по отношение на процеса на реализация и предотвратяване на рисковете пред изпълнението на предвидените дейности и в резултат на това, на

стратегическите цели и приоритетни области на плана.“ Системата е изградена от два вида индикатори – за продукт и за въздействие. Те отчитат напредъка по постигане на заложените цели и приоритети в ОПР. Индикаторите са представени в матрица за индикаторите – Приложение 2 на ОПР.

3.1.7. Необходими действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана

В раздела е посочено, че наблюдението и оценката дават информация за напредъка при изпълнението на ОПР. Наблюдението на ОПР Момчилград се осъществява посредством управляващия орган на общината и общинска администрация, които са основните участници в процеса. Общинска администрация събира и обработва информацията по наблюдение и оценка.

В стратегическия документ, е записано, че за периода на действие на ОПР ще бъдат изработени две оценки – междинна и последваща. Междинната оценка следва да се изготви през 2018 г., като тя ще проследи първоначалните резултати от изпълнението на плана и неговия напредък по постигане на заложените цели, използваните финансови ресурси и процедурите за управление и наблюдение, актуалността на плана спрямо настъпилите промени във вътрешната и външната среда, както и ефективността му.

Няма данни за изготвена междинна оценка на ОПР Момчилград към октомври 2022 г.

3.1.8. Необходими действия за прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност

В раздела се описва прилагането на принципа на партньорство, който осигурява прозрачност и информираност сред заинтересованите страни и участници в процеса на формирането и прилагането на местна политика. Публичността на документа разкрива възможности за реализирането на повече партньорства и съвместни дейности. В раздела са разгледани основните принципи на партньорство, етапите на прилагане на принципа на партньорство, инструментите за осигуряване на публичност, както и мерките за консултиране на партньорите.

3.1.9. Програма за реализация на Общински план за развитие на община Момчилград

Програмата за реализация на ОПР Момчилград определя пакета от мерки и проекти за постигане на заложените цели и приоритети за развитие на Общината, като всички те са основни компоненти на Програмата. Програмата има 7-годишен период на действие и може да бъде актуализирана периодично, с цел осигуряване на ефективно и ефикасно изпълнение на плана и постигане на целите и приоритетите за развитие.

Всеки приоритет е планиран да бъде реализиран посредством набор от мерки и дейности/проекти, разпределени както следва:

- по **Приоритет I (П1)** са 4 мерки и 22 дейности;
- по **Приоритет II (П2)** са 4 мерки и 18 дейности;
- по **Приоритет III (П3)** са 2 мерки и 14 дейности;
- по **Приоритет IV (П4)** са 2 мерки и 12 дейности;
- по **Приоритет V (П5)** са 7 мерки и 42 дейности.

Част от дейностите могат да бъдат приравнени с конкретни проекти, докато други изразяват по-обща намерения за действия и могат да бъдат възприети като съвкупност от проекти. Програмата за реализация на ОПР на община Момчилград за периода 2014-2020 е представена в Приложение 3.

3.1.10. Мерки за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени

С изменение на Закона за регионално развитие, чл. 13, ал. 2, т. 9, като задължителна част от Общинските планове за развитие се предвижда определянето на пакет от мерки за намаляване на вредното въздействие от човешката дейност върху околната среда и адаптация на населението и икономиката към съществуващите вече изменения.

В разделът са разгледани поетите от България ангажименти след ратифицирането на Протокола от Киото по отношение ограничаването на вредните емисии, както и влиянието на ОПР върху намаляването на вредното въздействие върху околната среда и адаптация на населението и икономиката към съществуващите вече изменения.

3.1.11. Приложения

Приложение 1: Индикативна финансова таблица на ОПР на община Момчилград за периода 2014-2020 г.

В Приложение 1 е представена индикативната финансова таблица, която обобщава индикативните финансови ресурси, необходими за реализацията на ОПР. Финансовата рамка представлява разпределение на предвидените средства и техните източници по отделните приоритети от стратегията на ОПР със съответните им дялове. Индикативната финансова таблица обединява прогнозната стойност на всички дейности/проекти и мерки от Програмата за реализация на общинския план.

Приложение 2: Матрица на индикаторите

В Приложение 2 е представена системата от индикатори (матрица) за въздействие и резултат, които отчитат напредъка по постигане на заложените цели и приоритети в ОПР. Всеки индикатор спада към определена мярка, изчислява се спрямо определен източник на информация и период на реализация, притежава заложена базова и целева стойност.

Приложение 3: Програма за реализация на ОПР на община Момчилград за периода 2014-2020 г.

Програмата за реализация е съставена от заложените дейности към мерките по приоритетите. Към всяка дейност са посочени необходимите средства за изпълнението ѝ по източници на финансиране. Част от дейностите могат да бъдат приравнени с конкретни проекти, докато други изразяват по-обща намерения за действия и могат да бъдат възприети като съвкупност от проекти.

3.2. ПРОЦЕС НА НАБЛЮДЕНИЕ НА ОПР

Процесът на наблюдение на ОПР обхваща серия от документи, изготвящи се преди, по време на действие и реализация на ОПР, както и след края на неговото действие. (Вж. *Фигура 1 Схема на документите, свързани с развитие на община Момчилград в периода 2014-2020 г.*)

Предварителна оценка (ПрО) на Общински план за развитие на община Момчилград за периода 2014-2020 г.

Първа част от наблюдението на ОПР е неговата Предварителна оценка (ПрО), която се изготвя преди приемането му от Общински съвет. Тя се прави от независим екип, който би могъл да посочи слабостите в стратегическата и/или аналитичната част на плана.

Няма данни за изготвянето на ПрО – не се споменава за извършена предварителна оценка в самия ОПР и не е предоставена от ОбА Момчилград в приложените документи за изготвянето на настоящата ПО.

Междинна оценка (МО) за изпълнението на Общински план за развитие на община Момчилград за периода 2014-2020 г.

Изготвянето на МО е задължително, съгласно чл. 33, ал. 1 от ЗРР. Междинната оценка е обективен преглед на напредъка на постигнатите резултати от изпълнението на Плана за развитие на община Момчилград 2014-2020 г., а изводите и препоръките от нея са основен фактор за актуализация на самият План.

Няма данни за изготвянето на МО, въпреки че тя е планирана в ОПР. Не е предоставена от ОбА Момчилград в приложените документи за извършване на настоящата ПО.

Актуализиран документ за изпълнение на Общински план за развитие

Няма данни за извършвани актуализации на ОПР Момчилград, на Програмата за реализация или друга част от плана.

Годишни доклади (ГД) за изпълнението на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

Няма данни за изготвянето на годишни доклади, въпреки че са планирани в ОПР. Не е предоставена от ОбА Момчилград в приложените документи за извършване на настоящата ПО.

ГД са важен източник на информация за осъществените дейности и постигнатите резултати. Те са основно средство за оценка на тенденциите в хода на общото развитие на общината и осигуряването на ефективност и ефикасност през наблюдавания планов период. **Липсата на годишни доклади е сериозен пропуск в изпълнението на ОПР Момчилград 2014-2020 г.**

Оценката на структурата на ОПР като документ и протеклите процеси по неговата реализация са следните:

- структурата на ОПР има единадесет ясно обособени раздела;
- **анализът е изчерпателен** и синтезира основните характеристики, проблеми и потенциали на община Момчилград;
- стратегическата рамка страда от редица недостатъци – липсва обосновааност на заложените приоритети и мерки. Мерките се споменават единствено в таблично представената Програма за реализация на ОПР на община Момчилград 2014-2020 г., а приоритетите само са изброени.
- **има основни пропуски в процеса на наблюдение и оценка на ОПР** – липсват (или не са представени за изготвяне на ПО) ПрО, МО и годишни доклади („*основен инструмент за наблюдение и оценка*“). Липсва ежегодна отчетност на всеки индикатор през периода

на действие на ОПР, което води до затрудняване при изчисляване на отчетените им стойности;

- в ОПР има редица технически грешки, които са характерни за чернова на документ, а не за неговата финална версия.

4. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ ЦЕЛИТЕ И УСТОЙЧИВОСТТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Анализите и оценките на данните и документите, свързани с изпълнението на ОПР, предоставени от ОБА Момчилград за извършване на ПО, са основата, върху която са направени изводи както за изпълнението, така и за постигнатите резултати по приоритети, мерки и конкретни дейности/проекти.

За извършване на оценката е направена съпоставка между заложените в ОПР приоритети, мерки и проекти/дейности и наличните документи, отнасящи се до неговото изпълнение.

За точността на настоящата ПО от съществено значение са следните фактори:

- **Всяка мярка съдържа една или повече дейности, част от които могат да се допуснат, че са конкретни проекти, но други не могат да се приемат като такива. Към изпълнението на ОПР могат да се причислят редица дейности и проекти, които не са изрично посочени в самия ОПР.**

Във връзка с изложеното по-горе, за постигане на целта на настоящата ПО са **включени всички дейности и проекти, които могат да бъдат точно определени** (с име, период на реализация, изразходвани средства по години и източници). Информацията за дейностите и проектите е взета от Отчетите за изпълнение на капиталовата програма на Общината (капиталовите разходи (КР)), финансирани проекти със средства от ЕС (по данни в ИСУН за програмен периода 2014-2020 г.), предоставени данни от Агенция „Пътна инфраструктура“ и други източници.

В съответствие с възприетия от авторите на ОПР методически подход при изготвянето на стратегическата част, анализът на изпълнението му е извършен по неговата структура, т.е. по приоритети и мерки.

Оценката на постигане на всяка мярка и отчетните индикатори е направена на базата на следните фактори:

- реализирани проекти и дейности, които могат да се причислят към ОПР Момчилград 2014-2020 г.;
- финансови резултати;
- „техническо изпълнение“ на ОПР - доколко заложените проекти и инициативи са реализирани в периода 2014-2020 г.
- потенциално влияние върху постигането на определените индикатори;
- експертна оценка.

Индикаторите за въздействие, заложили към стратегическите цели са разгледани, като част от анализа на приоритетите в т. 6.2. Система от индикатори за наблюдение и оценка.

Изготвената оценъчна скала е тристепенна, както следва:

- **Мярката е осъществена успешно** – предвидените в ОПР инициативи, дейности или проекти са реализирани изцяло или почти изцяло; усвоен е целият/значителна част от предвидения финансов ресурс; проектите водят до постигане на целта от по-високо равнище или оказват влияние върху предвидените индикатори на ОПР, или се очаква да имат влияние в бъдеще време;
- **Мярката е осъществена частично** – предвидените в ОПР инициативи, дейности или проекти са реализирани частично; привличането на финансов ресурс е много по-малко от заложеното; реализираните проекти оказват частично влияние върху индикаторите на ОПР;
- **Мярката не е осъществена** – не са реализирани конкретни проекти и инициативи, осъществени са епизодични дейности, които имат неясен ефект по отношение влиянието им върху дефинираните индикатори на плана.

4.1. ПРИОРИТЕТ I: УСТОЙЧИВО РАЗВИВАЩА СЕ МЕСТНА ИКОНОМИКА НА ОСНОВА НА МЕСТНИТЕ РЕСУРСИ И ПОТЕНЦИАЛИ, С ПОВИШЕНА АТРАКТИВНОСТ ПО ОТНОШЕНИЕ ПОТЕНЦИАЛА ЗА ПРИВЛИЧАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИ

Като отнасящи се до отчитане изпълнението на приоритета могат да се определят 11 индикатора за резултат:

- 1 от тях не може да се оцени поради липса на информация – „Маркетингова кампания“;
- 1 от тях има отрицателно изпълнение – „Нарастване броя отглеждани животни“ (-0,4%);
- 4 отчитат неизпълнение – „Стратегия за икономическо развитие на община Момчилград“, „Наличие на Комплексна търговска обслужваща зона“, „Наличие на Индустриална зона“ и „Въведени алтернативни земеделски култури“ (25%);
- 3 изпълнени – „Наличие на Бизнесинкубатор“, „Повишаване на нетните приходи“ (93%) и „Новооткрити предприятия в селското стопанство“ (98%);
- 2 преизпълнени – „Новооткрити предприятия“ (102%) и „Увеличение на инвестициите“ (140%).

Финансовото разпределение на всички мерки по източници по приоритета е със следното разпределение: средства от общински бюджет – 5%; централен бюджет – 10%; фондове на ЕС – 82% и частни инвестиции – 3%.

4.1.1. Мярка 1.1. Подкрепа за развитие на местния бизнес и насърчаване на предприемачеството

Мярката включва 4 дейности.

Констатации: Мярката е насочена към стимулиране развитието на предприемачеството, чрез намаляване на административните пречки пред малките и средни предприятия, предоставяне на информационно обслужване и подпомагане на бизнеса, идентифициране на общинския сграден фонд, представляващ интерес за инвеститори. Планираният финансов ресурс на дейностите по мярката е 61 хил. лв.

Няма отчетени проекти и реализирани дейности по мярката. 1.1. Заложеният индикатор към мярката отчита преизпълнение с 101,6% към края на разглеждания период (2014-2020 г.).

Оценка на реализация на мярката: **Мярката не е осъществена**, защото няма изпълнение (или не може да се проследи такава) на заложените дейности. Липсват реализирани проекти.

4.1.2. Мярка 1.2. Привличане на инвестиции

Мярката включва 5 дейности.

Констатации: Предвидените по мярката дейности са насочени към разработване на стратегия за икономическо развитие на община Момчилград, участието на Общината в инвестиционни форуми и привличане на инвеститори. Към заложените дейности се причисляват и такива, които целят създаването на маркетингов профил на общината, подготвяне на маркетингови материали и извършване на маркетингово проучване на бизнес организации от Турция. Предвидените средства са в размер на 35 хил. лв.

Няма отчетени проекти и реализирани дейности по мярка 1.2. Към мярката са заложиени 3 индикатора за резултат, от които 1 преизпълнен, 1 неизпълнен и 1 не може да се оцени.

Оценка на реализация на мярката: **Мярката не е осъществена**, въз основа на липсата на реализирани проекти, дейности и частичното оценяване и изпълнение на индикаторите.

4.1.3. Мярка 1.3. Изграждане на бизнес инфраструктура

Мярката включва 6 дейности.

Констатации: Основната цел на мярката е да се развива бизнес инфраструктурата, чрез създаване на Комплексна търговска обслужваща зона в близост до транспортен коридор №9, изграждане на индустриална зона с довеждаща инфраструктура и бизнес инкубатор, създаване на фабрики с общинско участие, както и изграждането на пазар за селскостопански продукти и живи животни. Предвидените средства са в размер на 12 230 хил. лв.

Отчетени са два проекта, свързани с изработването на идеен и работен проект за общински покрит пазар на гр. Момчилград. Общата стойност на проектите е 34,4 хил. лв. Няма реализирани дейности по мярка 1.3.

Към мярката са заложиени 3 индикатора за резултат, от които 2 са неизпълнени, а третия - изпълнен.

Оценка на реализация на мярката: **Мярката не е осъществена**, защото реализираните проекти не допринасят за изпълнението на заложените дейности, а 1/3 от индикаторите са изпълнени.

4.1.4. Мярка 1.4. Развитие и стимулиране на селското стопанство и агробизнеса

Мярката включва 7 дейности.

Констатации: Предвидените дейности по мярка 1.4. целят модернизацията на селското стопанство, развитие на животновъдството и алтернативно земеделие (биоземеделие), увеличаване на площите с трайни насаждения, информационно подпомагане и сдружаване на земеделските производители и малки фирми. Индикативният бюджет на мярката е 2 715 хил. лв.

Към края на действие на ОПР Момчилград са реализирани 11 проекта на стойност 5 389 хил. лв. и допринасят за изпълнението на 1 („Модернизация на селското стопанство“) от 7 заложиени дейности. Проектите са финансирани изцяло със средства от ЕС и частни инвестиции. 2 от 4-те индикатора за резултат отчитат почти 100% изпълнение, докато останалите два – единият е неизпълнен (25%), а другият с отрицателно изпълнение (-0,4%).

Оценка на реализация на мярката: **Мярката е осъществена успешно**. Привлечените средства многократно надвишават планираните и водят до 199% финансово изпълнение на мярката със само една постигната дейност, в резултат на което се отчита слабо техническото изпълнение (14% от дейностите имат изпълнение). 50% от индикаторите са изпълнени. Реализираните проекти допринасят за повишаване на енергийната ефективност, капацитета и производителността на част от местните производства.

4.2. ПРИОРИТЕТ II: РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ И ЕФЕКТИВНО СОЦИАЛНО ОБСЛУЖВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО

Като отнасящи се до отчитане изпълнението на приоритета се определят следните 12 индикатора за резултат:

- 3 от тях не могат да се оценят – „Обучени лица“, „Организираны обучения и курсове“ и „Организираны стажове“;
- 1 отчита отрицателно изпълнение – „Създадени нови образователни заведения“ (-26%);
- 3 отчитат неизпълнение – „Население, за което са осигурени социални грижи“ (3%), „Подобрен достъп за уязвими групи до обществени сгради“ (40%) и „Изградени обществени сгради (0%)“;
- 3 са частично изпълнени – „Рехабилитирани здравни заведения и лечебни кабинети“ (67%), „Ремонтирани и реконструирани сгради“ (60%) и „Сгради с подобрена материално-техническа база“ (60%);
- 2 отчитат преизпълнение към 2020 г. - „Намаляване на броя отпаднали ученици“ (450%) и „Социални услуги“ (112%);

Финансовото разпределение на всички мерки по източници по приоритета е със следното разпределение: средства от общински бюджет – 5%; централен бюджет – 10% и фондове на ЕС – 85%;

4.2.1. Мярка 2.1. Образование и развитие на човешкия капитал

Мярката включва 5 дейности.

Констатации: Предвидените дейности по мярка 2.1 целят инвестиране в общинската учебна база и образованието на жителите на община Момчилград, повишаване на професионалната квалификация на заетите (курсове за квалификация и преквалификация), провеждане на форуми и конференции, проучване и създаване на концепция за образователен център за устойчиво развитие. Индикативният бюджет на мярката е 1 070 хил. лв.

18 от всички реализирани проекти за периода 2014-2020 г. спадат към мярка 2.1. Проектите имат финансов еквивалент в размер на 1 139 хил. лв. и допринасят за финансово преизпълнение на мярката. Индикаторите за резултат са 5 – 3 не могат да бъдат оценени, 1 е с отрицателно изпълнение (-26%) и 1 преизпълнен (450%).

Оценка на реализация на мярката: **Мярката е осъществена успешно**. Привлечените средства надхвърлят планираните и водят до 106% финансово изпълнение на мярката, допринасяйки за реализирането на 3 дейности, в резултат на които се отчита добро техническото изпълнение (60% от дейностите имат изпълнение). 20% от индикаторите са изпълнени. Реализираните проекти водят до повишаване на професионалната квалификация на заетите и

нови възможности за трудова заетост, подобряване на безопасността на работното място и технологичното обновяване на общинските училища.

4.2.2. Мярка 2.2. Подобряване на социалните, здравните и обществени услуги

Мярката включва 3 дейности.

Констатации: Мярката е насочена към инвестиции в изграждане и функциониране на центрове за социални услуги, осигуряване на модерно оборудване за целите на здравеопазването и насърчаване на младежката активност и младежки клубове за спорт. Предвидените средства са общо 7 050 хил. лв.

Отчита се реализирането на 20 инициативи. Общата стойност на направените инвестиции е 3 863 хил. лв. По всички дейности има изпълнение, като 50% от инициативите отговарят на втората дейност – „Осигуряване на модерно оборудване за целите на здравеопазването“.

Към мярката са заложили 3 индикатора за резултат, от които 1 е неизпълнен (3%), 1 е частично изпълнен (67%) и 1 преизпълнен (112%).

Оценка на реализация на мярката: **Мярката е осъществена успешно**. Привлечените средства допринасят за стартирането на нови и поддържането на съществуващи социални програми, техническа модернизация на оборудването на централите, в които се предлагат здравни и социални услуги. Инвестициите отговарят на 55% от заложените стойности и допринасят за отлично техническо изпълнение на мярката (100%). По 2/3 от индикаторите има изпълнение.

4.2.3. Мярка 2.3. Социална интеграция на уязвимите групи

Мярката включва 3 дейности.

Констатации: Мярката предвижда да подобри достъпа до образованието, пазара на труда, социални услуги и създаде достъпна архитектурна среда за уязвими групи. Заложеният бюджет е 75 хил. лв.

Реализирани са 8 проекта на стойност 712 хил. лв., които спомагат за постигане на всички заложили дейности.

Към мярката е заложен индикатор „Подобрен достъп за уязвими групи до обществени сгради“, който отчита 40% изпълнение.

Оценка на реализация на мярката: **Мярката е осъществена успешно**, тъй като техническото изпълнение на мярката е 100%, а финансовото – преизпълнено с 949%. Направените инвестиции са подобрили значително достъпа до пазара на труда и социалните услуги за уязвими групи.

4.2.4. Мярка 2.4. Изграждане, ремонт и реконструкция на обществени сгради

Мярката включва 7 дейности.

Констатации: Мярката предвижда изграждане, ремонт и реконструкция на читалища, образователни сгради, спортни площадки, зали и стадиони, здравни обекти, социални заведения, общински сгради и други институции. Заложеният бюджет е 7 200 хил. лв.

80 инициативи са реализирани през разглеждания период на действие на ОПР Момчилград. Привлечените средства от инициативите е в размер 10 089 хил. лв., който допринася реализирането и на 7-те дейности, като най-голям брой инициативи (26 бр.) спада към дейност „Инвестиции в материално-техническата база в образователни, здравни, социални, културни и др. обществени институции“.

Към мярката са заложили 3 индикатора – 2 частично изпълнени (всеки с по 60% изпълнение) и 1 неизпълнен (0%).

Оценка на реализация на мярката: **Мярката е осъществена успешно**. Финансовото изпълнение 140%, а техническото – отлично (100% от дейностите). По 2/3 от индикаторите има изпълнение. Подобряването на общински сгради води до подобряване на техническото състояние и средата, в която публичната администрация, социалните, образователните, здравните и спортните центрове предлагат услуги за населението. Пряко облагодетелствани от реализираните инициативи са местните жители на община Момчилград.

4.3. ПРИОРИТЕТ III: ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОБЩИНАТА В УСЛУГА НА ГРАЖДАНИТЕ И БИЗНЕСА

За отчитане изпълнението на приоритети се използват следните седем индикатора за резултат:

- 1 от тях не може да се оцени – „Проведени обучения и мероприятия за обмяна на опит“;
- 1 е с отрицателно изпълнение – „Спечелени и изпълнени проекти“ (-35%);
- 3 индикатора са неизпълнени – „Съвместни проекти със съседни общини“ (33%) и Проекти по ТГС (40%) и „Създадени публично-частни партньорства“ (20%);
- 1 индикатор е изпълнен – „Внедрени електронни административни услуги“ (100%);
- 1 индикатор е преизпълнен – „Служители, преминали обучение“ (202%).

Финансовото разпределение по източници за всички мерки по приоритета е със следното разпределение: средства от общински бюджет – 5%; фондове на ЕС – 85% и централен бюджет – 10%;

4.3.1. Мярка 3.1. Повишаване капацитета на общинска администрация и качество на публични услуги

Мярката включва 7 дейности.

Констатации: Мярката е насочена към повишаване на капацитета на общинската администрация и качество на предоставяните публични услуги чрез обучения за повишаване на квалификацията, участие и организиране на семинари и конференции за обмяна на опит, подобряване на уменията за разработване и управление на проекти, усъвършенстване на организацията на управление и работа в общинска администрация, внедряване на електронни услуги и др. Индикативният бюджет е в размер на 190 хил. лв.

9 инициативи на стойност 97 хил. лв. се отнасят към мярка 3.1. Само една от общо седемте дейности е изпълнена – „Внедряване на електронни административни услуги“.

За отчитане изпълнението на мярката се прилагат 4 индикатора за резултат – 1, който не може да се оцени, 1 с отрицателно изпълнение (-35%), 1 изпълнен (100%) и 1 преизпълнен (202%).

Оценка на реализация на мярката: **Мярката е осъществена частично**, поради ниското техническо изпълнение (14% от дейностите имат изпълнение). 51% от планираните средства са реализирани, а по 50% от индикаторите имат изпълнение. Привлечените средства по мярката допринасят за модернизирани на техническото оборудване, което спомага за повишаване качеството на електронните услуги.

4.3.2. Мярка 3.2. Партньорства за развитие

Мярката включва 7 дейности.

Констатации: Мярката предвижда развитието на публично-частните партньорства и трансграничното сътрудничество, създаването на МИГ и обществени консултативни съвети и обмяна на опит с европейски градове. Общият бюджет по мярката е 300 хил. лв.

Липсват реализирани проекти и дейности по мярката. Приложимите индикатори по мярката са 3, от които всички са неизпълнени (изпълнението им варира между 20% и 40%).

Оценка на реализация на мярката **Мярката не е осъществена** поради липсата на техническо и финансово изпълнение.

4.4. ПРИОРИТЕТ IV: ДИВЕРСИФИКАЦИЯ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА ЧРЕЗ ЕФЕКТИВНА ТУРИСТИЧЕСКА „КАПИТАЛИЗАЦИЯ“ НА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

За отчитане изпълнението на приоритета се използват следните три индикатори за резултат:

- 1 от тях не може да се оцени – „Създадени туристически продукти/пакети“;
- 2 неизпълнени – „Реставрирани и социализирани туристически обекти“ (30%) и „Изградена специализирана туристическа инфраструктура“ (20%).

Финансовото разпределение по източници за всички мерки по приоритета е със следното разпределение: средства от общински бюджет – 5%; централен бюджет – 10% и фондове на ЕС – 85%.

4.4.1. Мярка 4.1. Съхраняване на културно-историческо наследство

Мярката включва 7 дейности.

Констатации: Заложените дейности към мярката имат за цел да инвентаризират местното природно и културно наследство, след което те да бъдат реставрирани, консервирани и социализирани помежду си и превърнати в туристически атракции. Изграждането на музей, съхраняването на местни обичаи и традиции, както и създаването на туристически продукт, ще дадат възможност на община Момчилград да бъде включена към Европейски културен коридор и да се утвърди като дестинация за културен, исторически, селски, ловен и екотуризмъ. Предвиденият бюджет е 8 062 хил. лв.

Отчита се изпълнението на 3 проекта на стойност 112 хил. лв. Има изпълнение по дейност „Реставрация, консервация и социализация на обекти на материалното и нематериалното културно наследство, природни обекти и превръщането им в туристически атракции“, а по останалите 6 – няма.

Заложените индикатора са 2, от които 1 не може да се оцени и 1 не е изпълнен.

Оценка на реализация на мярката: **Мярката не е осъществена**, въз основа на липсата на повече и с по-голяма стойност реализирани проекти. Също така слабото техническо изпълнение в размер на 14% и ниското изпълнение на индикаторите затвърждават поставената оценка.

4.4.2. Мярка 4.2. Изграждане на туристическа инфраструктура и насърчаване на туристическото предлагане

Специфичната цел включва 5 дейности.

Констатации: Мярката е насочена към рехабилитация и изграждане на нова специализирана туристическа инфраструктура, развиване на зоните около значими туристически обекти, изграждане на Туристически информационен център, както и провеждането на системни археологически разкопки на територията на Общината. Общият размер на предвидените средства е 580 хил. лв.

Отчита се реализирането на 3 инициативи на стойност 45 хил. лв., които обхващат само една от петте заложи дейности – „Ремонт на съществуваща и изграждане на нова специализирана туристическа инфраструктура и осигуряване на достъп до туристическите обекти“.

Към мярката е заложен индикатора „Изградена специализирана туристическа инфраструктура“, който има 20% изпълнение – не е изпълнен.

Оценка на реализация на мярката: **Мярката не е осъществена**, тъй като финансовото изпълнение на мярката е 8%, а на дейностите – 33%.

4.5. ПРИОРИТЕТ V: НАЛАГАНЕ НА УСТОЙЧИВ МОДЕЛ ЗА УСТРОЙСТВО И ПОЛЗВАНЕ НА ПОЗЕМЛЕНИТЕ РЕСУРСИ НА ОБЩИНАТА

За отчитане изпълнението на приоритета се използват следните 24 индикатори за резултат:

- 17 от тях не могат да се оценят – „Осъвременени туристически продукти/пакети“, „Изградени и благоустроени зелени зони“, „Изградена улична мрежа“, „Рехабилитирана улична мрежа“, „Рехабилитирана пътна мрежа“, „Изградена пътна мрежа“, „Изградена железопътна линия Кърджали-Гръцка граница“, „Население, обхванато от канализационна мрежа“, „Възстановяване и изграждане на хидромелиоративни съоръжения“, „Отстранени нерегламентирани сметища“, „Изградени депа за твърди битови отпадъци“, „Изградена инсталация за пакетиране на отпадъците“, „Залесени ерозирали терени“, „Намален разход за електроенергия за улично осветление“, „Сгради с приложени мерки за енергийна ефективност“, „Намален разход за електроенергия в сгради общинска собственост“, „Газифициране на град Момчилград – дял население, което употребява газ“;
- 3 индикатора не са изпълнени – „Концепция за пространствено развитие на община Момчилград“, „Програма за възстановяване и поддържане на парковата и растителна инфраструктура“ и „Намаляване на загубите на вода“ (2,3%);
- 4 са изпълнени – „Общ устройствен план на община Момчилград“, „Изграждане на мост над река Коджа дере“ (100%), „Водоснабдявани населени места“ (94%) и „Изграждане на ПСОВ“ (100%).

Финансовото разпределение по източници за всички мерки по приоритета е със следното разпределение: средства от общински бюджет – 4,5%; централен бюджет – 10% и фондове на ЕС – 85,5%.

4.5.1. Мярка 5.1. Пространствено и функционално управление на територията

Мярката включва 6 дейности.

Констатации: Мярката предвижда изготвяне на Общ устройствен план (ОУП) на Общината, актуализация на ОУП на гр. Момчилград, осъвременяване на кадастрални карти на населените места и гр. Момчилград. Към дейностите на мярката се включват проектирането и подготовката на техническа документация развитие на инфраструктурни проекти и проекти за ЕЕ, разработването на Интегриран план за градско възстановяване и развитие и Концепция за пространствено развитие на община Момчилград. Предвиденият бюджет е 615 хил. лв.

Отчита се реализирането на 13 проекта на стойност 376 хил. лв., които оказват влияние на изпълнението на 2 от 6 заложи дейности. Заложени са три индикатора към мярката, като един от тях е изпълнен, друг не може да се оцени, а трети не е изпълнен.

Оценка на реализация на мярката: **Мярката е частично осъществена**. Финансовото изпълнение 61%, а техническото – добро (33,3% от дейностите). Индикаторите са постигнати на 33,3%. Пространственото и функционално управление на територията, както и тяхната ефективност, са важни за икономическото развитие на общината и желанието на ОБА да привлича повече средства в общината.

4.5.2. Мярка 5.2. Опазване и разширяване на зелената система на община Момчилград

Мярката включва 4 дейности.

Констатации: Мярката е насочена към разширяване на зелената система в общината чрез благоустрояване и озеленяване на паркове и междублокови пространства, изграждане на зелени зони по околоръстния път и главните входни/изходни артерии. Създаването на Програма за възстановяване и поддържане на парковата и растителна инфраструктура и актуализиране на специализираната база данни за зелената система в Общината, ще спомогнат за опазването на зелената система в община Момчилград. Общият размер на предвидените средства е 135 хил. лв.

Отчита се реализацията на 29 инициативи на стойност 603 хил. лв., които допринасят за изпълнението на 2 от заложи 4 дейности. Индикаторите за резултат са два, от които единия не е изпълнен, а другия – не може да се оцени.

Оценка на реализация на мярката: **Мярката цел осъществена успешно**. Отчетени проекти допринасят за подобряване на облагородяване на зелените площи и околблоковите пространства, както и подобряване на състоянието на техниката, поддържаща съответните площи в Общината. Привлечените средства водят до преизпълнено финансово изпълнение в размер на 446%. Техническо изпълнение е 50% (половината от дейностите са изпълнени). Реализираните проекти не допринасят за осъществяване на заложените индикатори.

4.5.3. Мярка 5.3. Подобряване на общинската пътна и улична инфраструктура

Мярката включва 6 дейности.

Констатации: По мярката са планирани дейности, фокусирани върху рехабилитацията на общинските пътища, изграждането на велоалеи, тротоари и площи, както и върху изграждането на нова пътна връзка на с. Птичар с път I-5. Индикативната стойност за реализирането им е 39 000 хил. лв.

Реализацията на мярката може да се оцени с общо 125 проекта на стойност 31 152 хил. лв. По всяка една от заложените 6 дейности има изпълнение. 4 са заложените индикатори за резултат, като по тях не може да се оцени изпълнението.

Оценка на реализация на мярката: **Мярката е осъществена успешно**, тъй като Община Момчилград е подобрила успешно общинската пътна, пешеходна и улична инфраструктури.

Техническото изпълнение на мярката е отлично (100%), а финансовото – 80%. Индикаторите за резултат не могат да бъдат оценени.

4.5.4. Мярка 5.4. Изграждане и подобряване на железопътните и мостови съоръжения

Мярката включва 2 дейности.

Констатации: По мярката е предвидено „Изграждане на железопътна линия Кърджали – Гръцка граница (по протежение на ОЕТК № 9)“ и „Изграждане на мост над река Коджа дере за махалите Бял бряг и Сунетчилер“. Индикативната стойност за реализирането им е 18 000 хил. лв.

Няма отчетени проекти и реализирани дейности по мярката 5.4. Към мярката са заложили 2 индикатора за резултат, от които единият е изпълнен („Изграждане на мост над река Коджа дере“), а другият – не може да се оцени.

Оценка на реализацията на мярката: **Мярката не е осъществена**, поради липса на реализирани проекти. 50% от дейностите и индикаторите са изпълнени.

4.5.5. Мярка 5.5. Изграждане и реконструкция на водоснабдителна и канализационна мрежа, хидромелиоративни съоръжения

Мярката включва 6 дейности.

Констатации: По мярката са планирани изграждането на ПСОВ, изграждане и реконструкция на водоснабдителната и канализационната мрежа в населените места, възстановяване и изграждане на нови хидромелиоративни съоръжения, създаване на резервоар за питейна вода в с. Прогрес. Индикативната стойност за реализирането им е 94 700 хил. лв.

Реализацията на мярката може да се оцени с общо 75 проекта на стойност 25 204 хил. лв. По 3 от 6 дейности има изпълнение.

Индикаторите към мярката са 5, от които два са изпълнени – „Водоснабдени населени места“ с 94% и „Изграждане на ПСОВ“ със 100%, два не могат да бъдат оценени и един, който не е изпълнен (2,3%).

Оценка на реализацията на мярката: **Мярката е частично осъществена** Реализираните проекти са допринесли за ниско финансовото изпълнение в размер на 27%. Техническото изпълнение на мярката е постигнато на 50%. Община Момчилград е развила успешно проекти подобряващи състоянието на ВиК мрежа на територията и изграждането на ПСОВ на гр.

4.5.6. Мярка 5.6. Подобряване на качеството на околната среда и превенция на риска

Мярката включва 12 дейности.

Констатации: По мярката са планирани изграждането на инфраструктура за сметосъбирането и сметоизвозването на отпадъци (закупване на сметосъбиращи камиони, изграждане на претоварно депо за твърди битови отпадъци и друго за строителни отпадъци, изграждане на инсталация за пакетиране на отпадъци, въвеждане на система за разделно събиране на отпадъците) и предотвратяването на риска от природни бедствия (почистване и корекция на речните корита, изграждане и укрепване на инфраструктура за предотвратяване на наводнения и свлачища, залесяване на ерозирани терени). Индикативната стойност на мярката е 20 005 хил. лв.

Реализацията на мярката може да се оцени с общо 19 проекта на стойност 1 601 хил. лв., които спомагат за изпълнението на 3 от 12-те заложили дейности. Към мярката са заложили 4 индикатора за резултат, които не могат да бъдат оценени.

Оценка на реализация на мярката: **Мярката не е осъществена**, тъй като привлечените инвестиции са допринесли за ниско техническо (25%) и финансово (8%) изпълнение. Не са постигнати заложените индикатори.

4.5.7. Мярка 5.7. Повишаване на ефективното енергопотребление в община Момчилград

Мярката включва 6 дейности.

Констатации: По мярката са заложили дейности по въвеждането на мерки за енергийна ефективност, чрез монтаж на фотоволтаични панели за нуждите на общинските институции предоставящи обществени услуги, газифициране на гр. Момчилград и изграждане на „Междусистемна връзка Гърция – България (IGB)“. Индикативната стойност за реализирането им е **11 610 хил. лв.**⁵

Реализацията на мярката може да се оцени с общо 6 проекта на стойност 111,2 хил. лв. По 2 от 6 заложили дейности има изпълнение. Дейност „Междусистемна връзка Гърция - България (IGB)“ с индикативен бюджет от 30 млн. лв., е редно да бъде изключена като такава от индикативния бюджет на мярката, **Приоритет 5** и като цяло от ОПР Момчилград 2014-2020 г.⁵ Поради това аторският колектив на ПО изключва гореспоменатата дейност от индикативния бюджет на ОПР Момчилград 2014-2020 г. Заложили са 4 индикатора за резултат, които не могат да бъдат оценени.

Оценка на реализация на мярката: **Мярката не е осъществена**, тъй като реализираните проекти допринасят за изпълнението на едва 1/3 от дейностите и нито един от индикаторите. Финансовото изпълнение на мярката е 0,95% (около процент) от планираните средства.

Обобщеният преглед на оценката показва, че от общо 19 анализирани мерки, **напълно или частично осъществени са 10 от тях (53%), а отчетени като неосъществени са 9 мерки (47%):**

- **Осъществени успешно** са 7 мерки (37%);
- **Частично осъществени** са 3 мерки (16%);
- **Не е осъществена** 9 мярка (47%).

Прегледът на оценката по отделни приоритетни оси показва следните резултати:

- **Приоритет I:** от 4 мерки, 1 е осъществена успешно (25%) и 3 неосъществени (75%);
- **Приоритет II:** от 4 мерки, всички са осъществени успешно (100%);
- **Приоритет III:** от 2 мерки, 1 е частично осъществена (50%) и 1 не е осъществена (50%).
- **Приоритет IV:** от 2 мерки, всички са неосъществени (100%);
- **Приоритет V:** от 7 мерки, 2 са осъществени успешно (29%), 2 са частично осъществени (29%), а останалите три са неосъществени (42%)

⁵ Индикативната стойност на мярката е намалена с 30 млн. лв. от страна на екипа, изготвящ ПО на ОПР Момчилград. В Програмата за реализация на ОПР (Приложение 3) към мярката са заложили средства по дейността „Междусистемна връзка Гърция - България (IGB)“, която не следва да е обект на планирана инвестиция от страна на общината, тъй като тя е проект от национално значение и е обявен за „Национален обект“, съгласно решение на Решение на Министерски Съвет на Република България № 452/07.06.2012. Средствата по проекта са осигурени от ЕИБ, ЕЕПВ, ОПИК и акционерите в съвместното акционерно дружество „Ай Си Джи Би“.

Най-добро е изпълнението на П2, където всички мерки са успешно осъществени. Следва изпълнението на П5, където 29% от мерките са успешно осъществени, а други 29% – частично осъществени. По П1 осъществени успешно е една от четирите мерки (25%). По П3 частично осъществени са 50% от мерките. П4 е последен по добро изпълнение с две неосъществени мерки (100%).

5. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ФИНАНСОВА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР

Оценката за степента на финансова реализация на ОПР е направена спрямо всички идентифицирани дейности и проекти за периода 2014-2020 г. на територията на община Момчилград. Те са представени в Приложение 1.

Общият размер на привлечените средства е 78 607 927,59 лв. (78,6 млн. лв.).

Трябва да се направят следните допълнителни уточнения относно начина на съставяне на таблицата в **Приложение 1**, отразяващи се на нейната точност:

- **развитието на община Момчилград е комплексно и не се изчерпва със заложените в ОПР дейности.** Много от тях не могат да се изведат и да бъдат посочени конкретно привлечени или изразходвани средства. Освен конкретни разработени и осъществени проекти, за развитието на общината допринасят административното обслужване, дейностите образование, здравеопазване, охрана и сигурност, опазване на околната среда и екология, култура и спорт, както и други;
- при съпоставянето на изходните данни от различните източници са установени липси и разминавания, които са отстранени, доколкото това е било възможно; **използвани са единствено проверени данни, за които категорично може да се потвърди, че са верни;**
- **посоченият брой на проектите е условен**, тъй като има проекти, които в различните източници са представени в един обединен проект, докато при други са самостоятелно. Доколкото е възможно броят на реализираните проекти през периода 2014-2020 г. е оптимизиран;
- не са взети предвид част от финансовите корекции (ако такива са наложени) по проекти, които все още могат да бъдат обжалвани;
- не са включени стойностите по договори, подписани след 31.12.2020 г., но са включени налични данни за извършени плащания и през 2021 г. (плащания, засягащи дейности, извършени в периода 2014-2020 г., но разплатени след него), **налични към датата на съставяне на настоящата ПО – началото на м. октомври 2022 г.;**
- не са включени стойностите на плащанията на земеделските стопани по Общата селскостопанска политика на ЕС. Те също оказват въздействие върху развитието на община Момчилград, която е от селски тип и селското стопанство е една от основните икономически дейности;
- Covid-19 мерките включват всички проекти, реализирани във връзка с преодоляване последствията от Covid-19.

Финансовият анализ е направен на ниво приоритети, като най-устойчиво ниво в стратегическата рамка на ОПР Момчилград.

В **Приложение 1** е представен „Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.“, включващ всички проекти, разпределени по приоритети, с бюджета им по източник на финансиране и периода на реализация.

В Приложение 2 е представена „Обобщена таблица за финансовото изпълнение на ОПР“ с разпределение по приоритети, спрямо източника на финансиране.

5.1. ОБОБЩЕНА ФИНАНСОВА ОЦЕНКА

В обобщената финансова оценка е представено финансовото изпълнение на ОПР по приоритети спрямо индикативните стойности. (Вж. *Таблица 1. Обобщена финансова оценка на степента на реализация на ОПР*).

При анализа на заложените стойности в ОПР Момчилград по приоритети, е установена дейност, която не редно да бъде част от индикативния бюджет на плана.⁶ Авторският колектив на ПО изключва гореспоменатата дейност от индикативния бюджет на ОПР Момчилград 2014-2020 г., респективно и от този на Приоритет 5, с което бюджетът намалява до 223 633 000, 00лв.

При заложен индикативен бюджет от 223 633 000,00 лв.⁶, отчетеният е в размер на 80 793 508,60 лв., или 36,13% от него.

При преглед по отделните приоритети, прави впечатление, че един от тях е почти изпълнен – Приоритет 2 отчита 103,20% реализирани средства. (при планирани 15 395 хил. лв. са привлечени 15 887 хил. лв.). П1 е с ниско изпълнение от 36,05%. (при планирани 15 041 хил. лв. се привлечени 5 423 хил. лв.). С изключително ниско изпълнение са П3 и П4, съответно с 19,72% и 1,87%. Слабото изпълнение, основно на П5, оказва съществено влияние върху цялостната реализация на ОПР, тъй като по този приоритет са заложили 82,31% от индикативния бюджет на Плана, а от тях са реализирани едва 32,08%.

Извънредните приходи, свързани с пандемията от Covid-19, са в размер на 178 хил. лв. (0,002%) и не оказват съществено влияние върху общия обем на привлечените средства.

Таблица 1. Обобщена финансова оценка на степента на реализация на ОПР

ПРИОРИТЕТИ	ИНДИКАТИВНА СТОЙНОСТ (хил. лв.)	ИЗПЪЛНЕН И ПРОЕКТИ (брой)	ИЗПЪЛНЕНИЕ СТОЙНОСТ (хил. лв.)	ФИНАНСОВА РЕАЛИЗАЦИЯ (%)
Приоритет I. Устойчиво развиваща се местна икономика на основа на местните ресурси и потенциали, с повишена атрактивност по отношение потенциала за привличане на инвестиции	15 041	13	5 423	36,05%
Приоритет II. Развитие на човешките ресурси и ефективно социално обслужване на населението	15 395	148	15 887	103,20%

⁶ Индикативната стойност на Плана е намалена с 30 млн. лв. от страна на екипа, изготвящ ПО на ОПР Момчилград. В Програмата за реализация на ОПР (Приложение 3) към мярка 5.7. от Приоритет 5 са заложили средства по дейност „Междусистемна връзка Гърция - България (IGB)“, която не следва да е обект на планирана инвестиция от страна на общината, тъй като тя е проект от национално значение. Изграждането IGB връзката е „Национален обект“, съгласно решение на Решение на Министерски Съвет на Република България № 452/07.06.2012. Средствата по проекта са осигурени от ЕИБ, ЕЕПВ, ОПИК и акционерите в съвместното акционерно дружество „Ай Си Джи Би“.

ПРИОРИТЕТИ	ИНДИКАТИВНА СТОЙНОСТ (хил. лв.)	ИЗПЪЛНЕН И ПРОЕКТИ (брой)	ИЗПЪЛНЕНИЕ СТОЙНОСТ (хил. лв.)	ФИНАНСОВА РЕАЛИЗАЦИЯ (%)
Приоритет III. Ефективно управление на общината в услуга на гражданите и бизнеса	490	9	97	19,72%
Приоритет IV. Диверсификация на местната икономика чрез ефективна туристическа „капитализация“ на природното и културно-историческо наследство	8 642	7	162	1,87%
Приоритет V. Налагане на устойчив модел за устройство и ползване на поземлените ресурси на общината	184 064 ⁷	267	59 047	32,08%
Covid-19 мерки	-	24	178	-
ОБЩО:	223 633	468	80 794	36,13%

Източник: Авторски колектив, ИУПП® по данни от ОПР, ГД, КР, ИСУН/2020 и други.

5.2. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ФИНАНСОВА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР ПО ГОДИНИ

Анализът на финансовото изпълнение по години дава възможност да се проследи изпълнението на ОПР през целия период 2014-2020 г. както общо, така и по отделни приоритети.

При най-доброто развитие на дейностите по плана, с балансирана реализация на проектите и разпределение на паричните потоци, всяка година би трябвало да се реализират дейности на стойност около 14% от общия бюджет за 7-годишния период (12,5% в настоящия случай, тъй като са включени и получени средства през 2021 г. за проекти, реализирани преди 31.12.2020 г.).

Прегледът на финансовата реализация на ОПР Момчилград показва, че привлеченият финансов ресурс е разпределен неравномерно през годините.

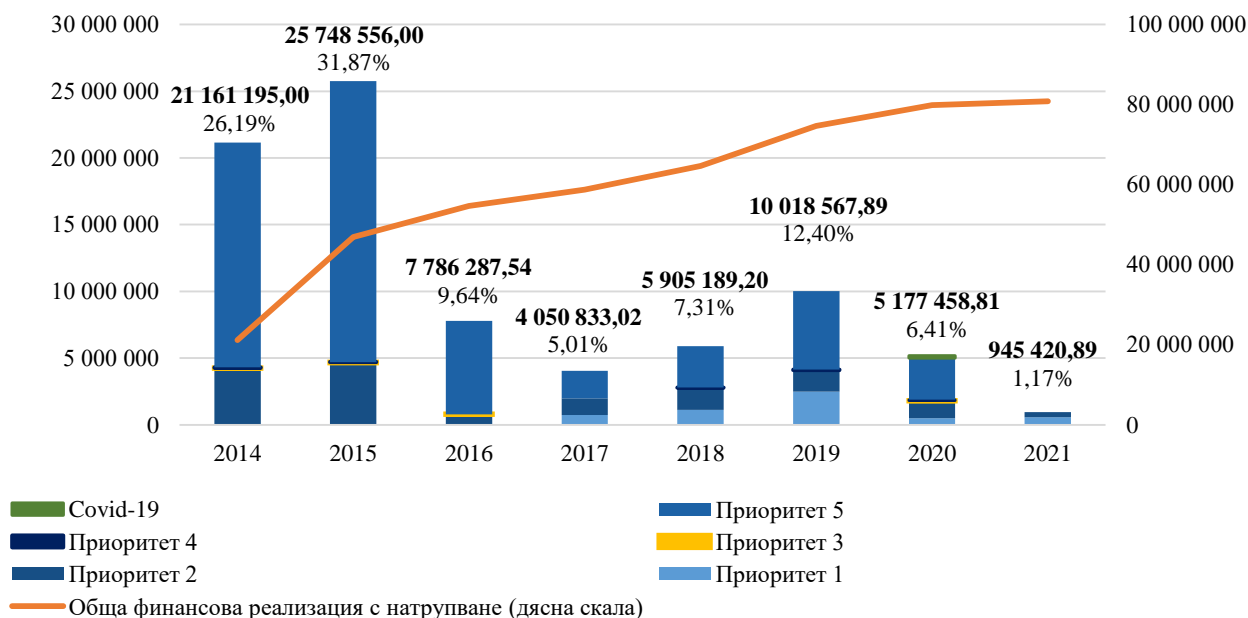
Най-успешна е 2015 г., в която са реализирани 31,87% от всички средства, следвана от 2014 г. с 26,19%. Тези две години са със стойности, надвишаващи средната годишна стойност от 14%. През останалите години стойностите са под средната стойност, но няма такива с изключително ниски стойности, доближаващи се до нулевата (Стойностите са в границите 1,17% – 12,40%).

През първите години 2014-2015 г. все още се завършват някои преходни проекти, започнати през предишния програмен период по действащото правило N+2/N+3 и с голяма индикативна стойност (привлечените средства по тези проекти са в размер на 58% от всички реализирани средства за седемгодишния период), и тепърва стартират нови проекти за периода 2014-2020 г. Към 2015 г. старите проекти са вече реализирани и това води до рязък спад в обема на привлечените средства. 2016 г. е втората най-слаба година с привлечени средства за периода 2014-2020 г. (дял от 9,64%). През следващата година (2017 г.) продължават да намаляват привлечените средства на територията на община Момчилград на годишна база. През 2018 г.

⁷ След извършена финансова корекция от страна на екипа изготвящ ПО на ОПР Момчилград, стойността на Приоритет 5 е 184 064 хил. лв. Индикативната стойност в Приложение 3 на ОПР Момчилград 2014-2020 г. е 214 064 хил. лв.

обемът на получените средства се увеличава и достига до 7,31%. Тенденция на нарастване на обема привлечени средства продължава и през 2019 г. с дял от 12,40%. 2020 г. се характеризира с намаляване на получените средства спрямо предходната година. През 2021 г. се изплащат средствата по проекти стартирали през 2014-2020 г., които са в размер на 1,17% от всички реализирани средства за периода.

Фигура 3. Обобщена финансова реализация на ОПР Момчилград по години (в лв.)

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

Привличането на средствата през периода на действие на ОПР Момчилград е неритмично. Кривата на общата финансова реализация (с натрупване) бележи постоянно увеличение през целия разглеждан период с леки колебания в скоростта на натрупване. Процесът на привличане на средства по време на действието на ОПР е непрекъснат без хоризонтални части („плата“), показващи период без постъпващи плащания.

Приносът на средствата по отделните приоритети отговарят на обема им. С най-голям дял в привлечените средства през всички години е П5, свързан с инвестиции в подобряване на пътната, уличната и ВиК инфраструктура, управлението на отпадъците, благоустрояване и озеленяване, въвеждане на енергийна ефективност в публични сгради и газифициране на град Момчилград. П2 (развитие на човешките ресурси и ефективно социално обслужване на населението) заема втора позиция по дял на привлечените средства по години, следван от П1. Инвестициите по П3 и П4 през всички години оказват почти минимална роля, но това се обуславя на големите различия във финансовата тежест между отделните приоритети от една страна, а от друга – слабото финансово изпълнение на двата приоритета за периода 2014-2020 г.

Анализът по приоритети показва съпада ли тяхната реализация с общия процес и кои от тях оказват най-сериозно влияние върху него.

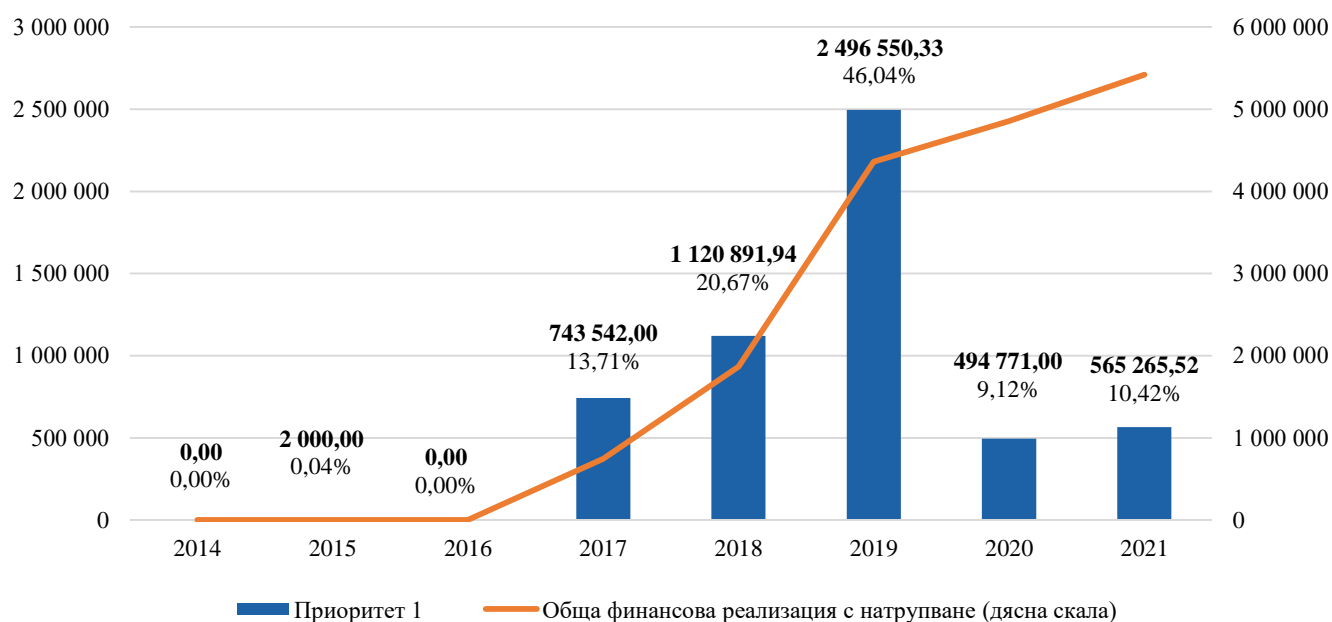
5.2.1. Финансова реализация на Приоритет I

Приоритетът обхваща редица дейности за подкрепа за развитие на местния бизнес и насърчаване на предприемачеството, привличане на инвестиции, изграждане на бизнес инфраструктура и развитие и стимулиране на селското стопанство. П1 е трети по размер на

индикативните (15 041 хил. лв.) и по реално привлечените средства (5 423 хил. лв.). Изпълнението е добро спрямо останалите приоритети – 36,05%.

Моделът на привличане и реализиране на финансовите средства по приоритета коренно се различава от общия, поради финансовата му тежест – 6,71% от привлечените средства са по П1. Моделът е небалансиран – 2017 г., 2018 г. и 2019 г. са годините, които отговарят на търсената средна стойност от 12,5%. Графиката отчита 2020 г. като слаба година на привлечени средства – 5,41% от всички привлечени средства по приоритета. 2014, 2015, 2016 г. са години с нула или близки до нулата привлечени средства. През 2021 година са изплатени средствата по проекти стартирали през 2014-2020 г., които отчитат дял от 10,42%.

Фигура 4. Финансова реализация на Приоритет I от ОПР Момчилград по години (в лв.)

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

Кривата, отчитаща финансовата реализация с натрупване, показва колебливо нарастване, с видими съществени изменения в „скоростта“ си. От 2014 г. до 2016 г. кривата е в хоризонтално положение и показва нулево или минимално постъпление на средства. През останалите години кривата с натрупване се движи експоненциално, като през 2020г. забавя скоростта на натрупване.

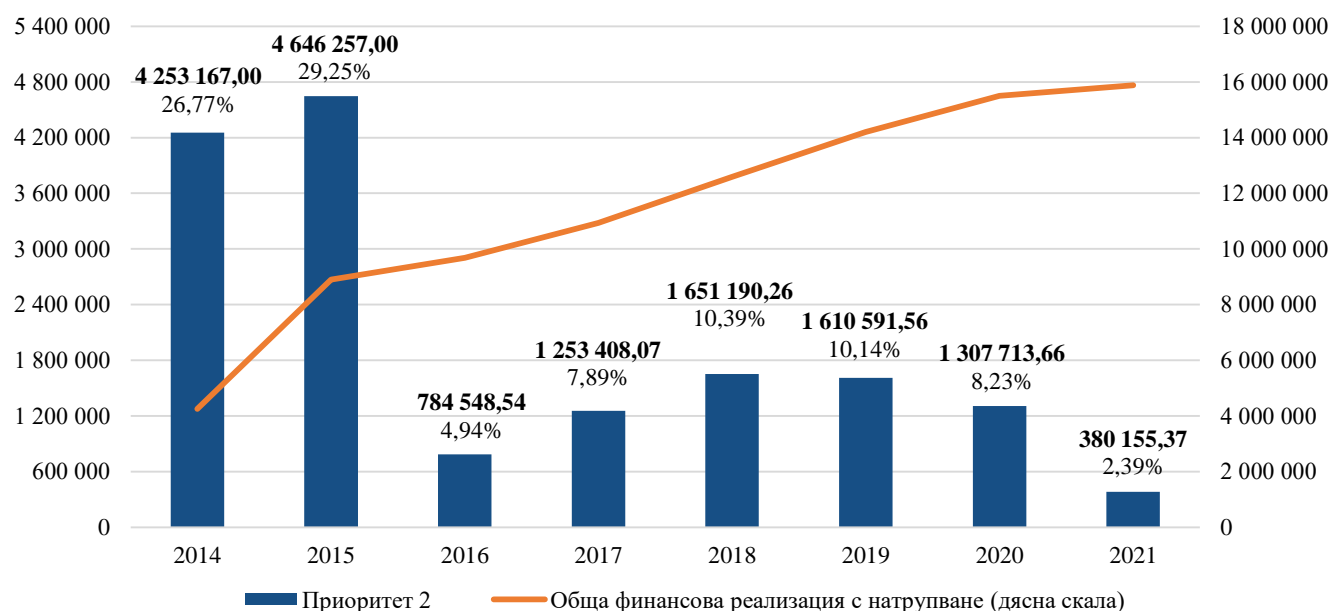
5.2.2. Финансова реализация на Приоритет II

Приоритетът е насочен към образование и развитие на човешкия капитал, подобряване на социалните, здравните и обществените услуги, както и социална интеграция на уязвимите групи. Обхвата на дейностите по приоритета продължава с изграждане, ремонт и реконструкция на обществени сгради в община Момчилград. Приоритетът заема втора позиция по индикативен бюджет (15 395 хил. лв.) и привлечени средства (15 887 хил. лв.). Постигнато е отлично изпълнение от 103,20%.

Моделът на финансова реализация се доближава до общия и отново е небалансиран. През първата година дела на привлечени средства е 26,77%, следва 2015 г., в която той е 29,25%. В следващата година рязко намаляват привлечените средства на територията на община Момчилград, но през следващите 2017 г. и 2018 г. обема на средства се увеличава експоненциално. През 2019 г. средствата намаляват спрямо предходните години, което

продължава и през 2020 г. (с дял от 5,70%). Единствено 2014 г. и 2015 г. са годините отговарящи на средната стойност от 12,5%.

Фигура 5. Финансова реализация на Приоритет II от ОПР Момчилград по години (в лв.)

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

Кривата с натрупване показва силно експоненциално привличането на средствата през началото на периода, продължаващо с плавно и ритмично привличане на средствата до края на 2020 г. Няма години, в които се наблюдава хоризонтално положение на кривата, а само забавяне на скоростта ѝ на привличане на средства.

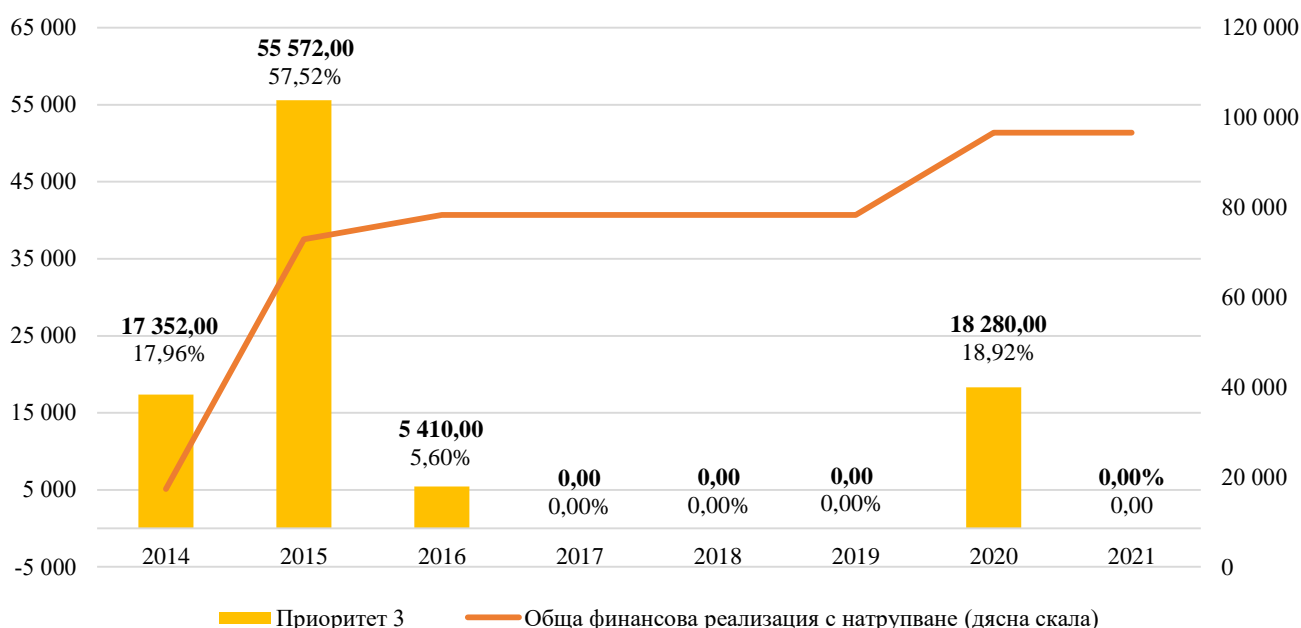
5.2.3. Финансова реализация на Приоритет III

Приоритетът е насочен към повишаване капацитета на общинската администрация и качеството на публичните услуги и създаване на партньорства за развитие.

Приоритетът е пети по размер на индикативни (490 хил. лв.) и реализираните средства (96,6 хил. лв.). Финансовото изпълнение е 19,72% (на четвърта позиция), което се оценява като слаба реализация на заложения бюджет.

Моделът на реализация е небалансиран, като през три от седемте години липсват привлечени средства (2017 г., 2018 г. и 2019 г.). 57,52% от привлечените средства са реализирани през 2015 г., а още 18,92% през 2020 г. и 17,96% през 2014 г. (делът на годишните средства е над средната стойност на годишна база – 12,5%). Делът на привлечените средства за 2016 г. е 5,60%.

Фигура 6. Финансова реализация на Приоритет III от ОПР Момчилград по години (в лв.)

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

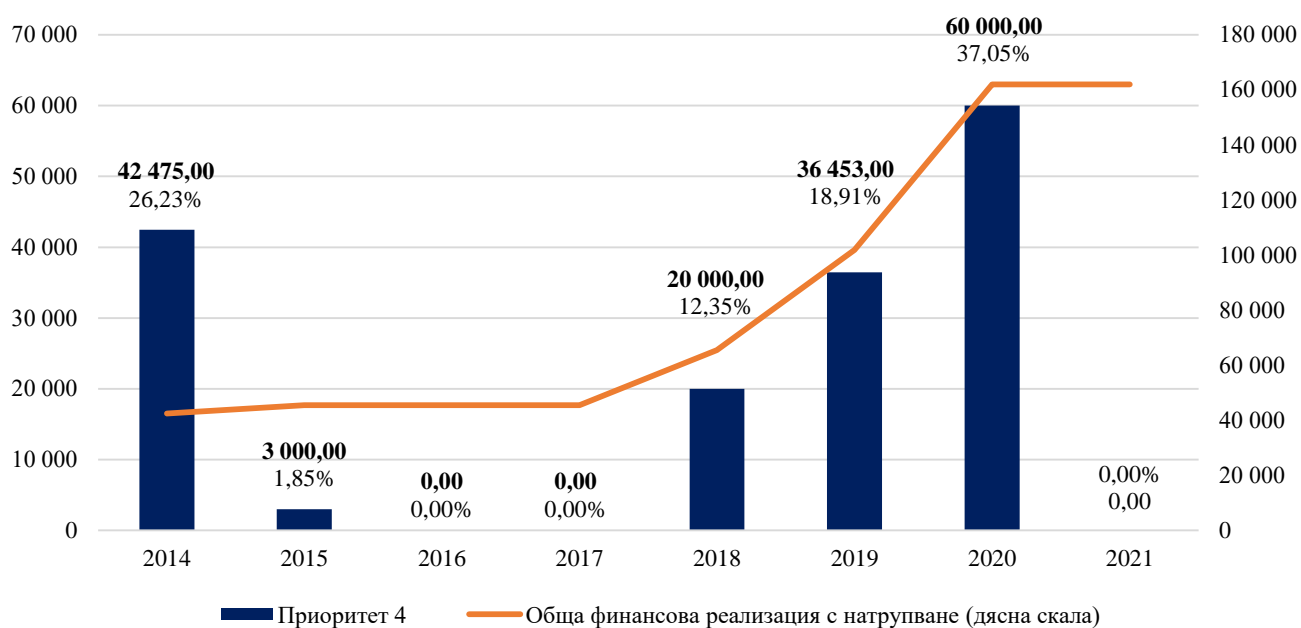
Кривата, показваща финансовата реализация с натрупване изразява колебливо и неритмично привличане на средствата с тригодишен период на липса на привлечени средства (2017-2019 г.).

5.2.4. Финансова реализация на Приоритет IV

Приоритетът е насочен към дейности по съхраняване на културно-историческото наследство, изграждане на туристическа инфраструктура и насърчаване на туристическото предлагане. П4 е четвърти, както по размер на планираните инвестиции (8 642 хил. лв.), така и по привлечените такива (162 хил. лв.). Приоритетът е с най-слабото финансово изпълнение в размер на 1,87% (на последно място спрямо останалите приоритети).

Моделът на реализация е също небалансиран и несъответстващ на общия модел, което се дължи на финансовата тежест на П4 по привлечените инвестиции. Най-силните години от реализацията на П4 са 2020 г. (37,05%), 2019 г. (18,91%) и 2014 г. (26,23%), когато стойностите им са над средната стойност от 12,5%. През 2016-2017 г. не се наблюдават постъпили средства. Останалите години са под или близки до търсения среден дял на привлечени инвестиции – 2018 г. (12,35%) и 2015 г. (1,85%).

Фигура 7. Финансова реализация на Приоритет IV от ОПР Момчилград по години (в лв.)

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

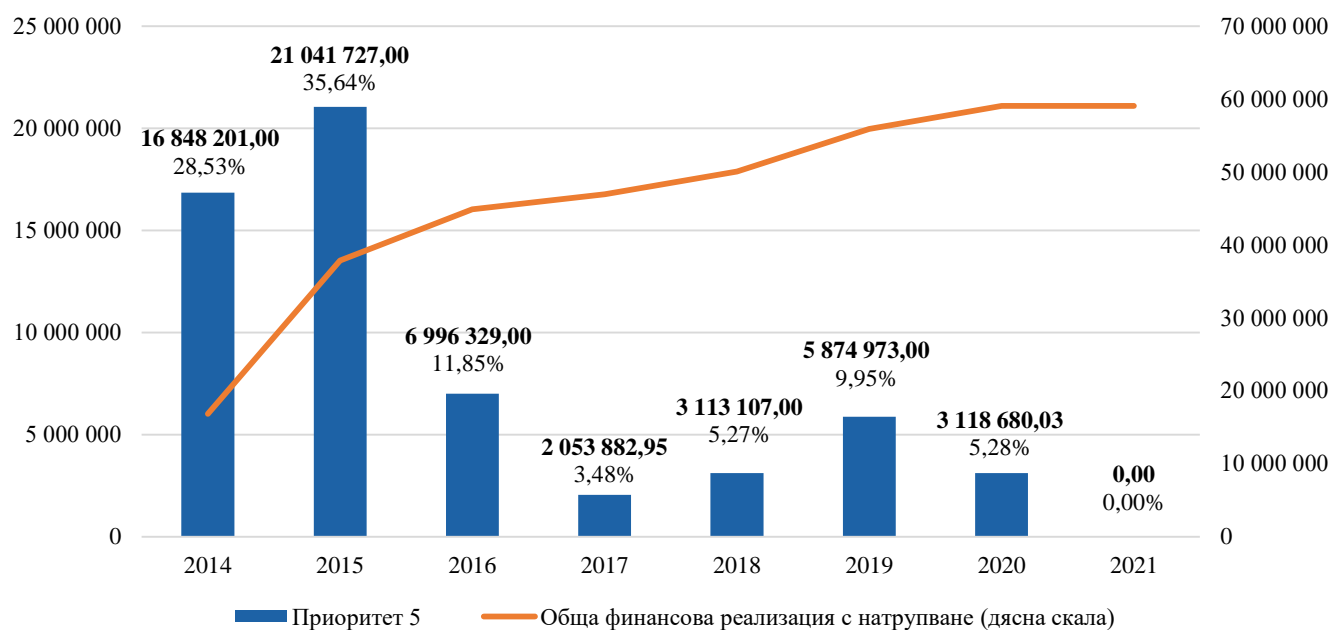
Кривата с натрупване показва неритмичното привличане на средствата, като през периода 2016-2017 г. се наблюдава хоризонтално положение на кривата.

5.2.5. Финансова реализация на Приоритет V

Приоритетът е насочен предимно към инвестиции в изграждането и реконструкцията на пътната, уличната и ВиК мрежата. Заложени са инвестиции за подобряване на качеството на околната среда и превенция на риска, опазване и разширяване на зелената система и повишаване на ефективно енергопотребление в община Момчилград, както и за пространствено и функционално управление на територията. П5 е първи по размер на планираните (184 065 хил. лв.) и привлечени средства (58 780 хил. лв.). Финансовата реализация на П5 се нарежда на втора позиция спрямо всички останали приоритети – 31,93%.

Моделът на реализация отново е небалансиран, но съответства на общия модел. Най-успешните (силни) години от разглеждания период са 2015 г. с 35,64% и 2014 г. с 28,53%. Останалите години се възприемат за слаби, тъй като са под средния дял на привлечени инвестиции на годишна база – 2016 г. (11,90%), 2017 г. (3,49%), 2018 г. (5,30%), 2019 г. (9,99%) и 2020 г. (4,85%).

Фигура 8. Финансова реализация на Приоритет V от ОПР Момчилград по години (в лв.)

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

Кривата с натрупване онагледява неритмично привличане на средствата, като няма година или период на почти или хоризонтално положение на кривата, показващо липса на постъпващи средства.

Общата оценка за финансовата реализация на ОПР по години показва, че:

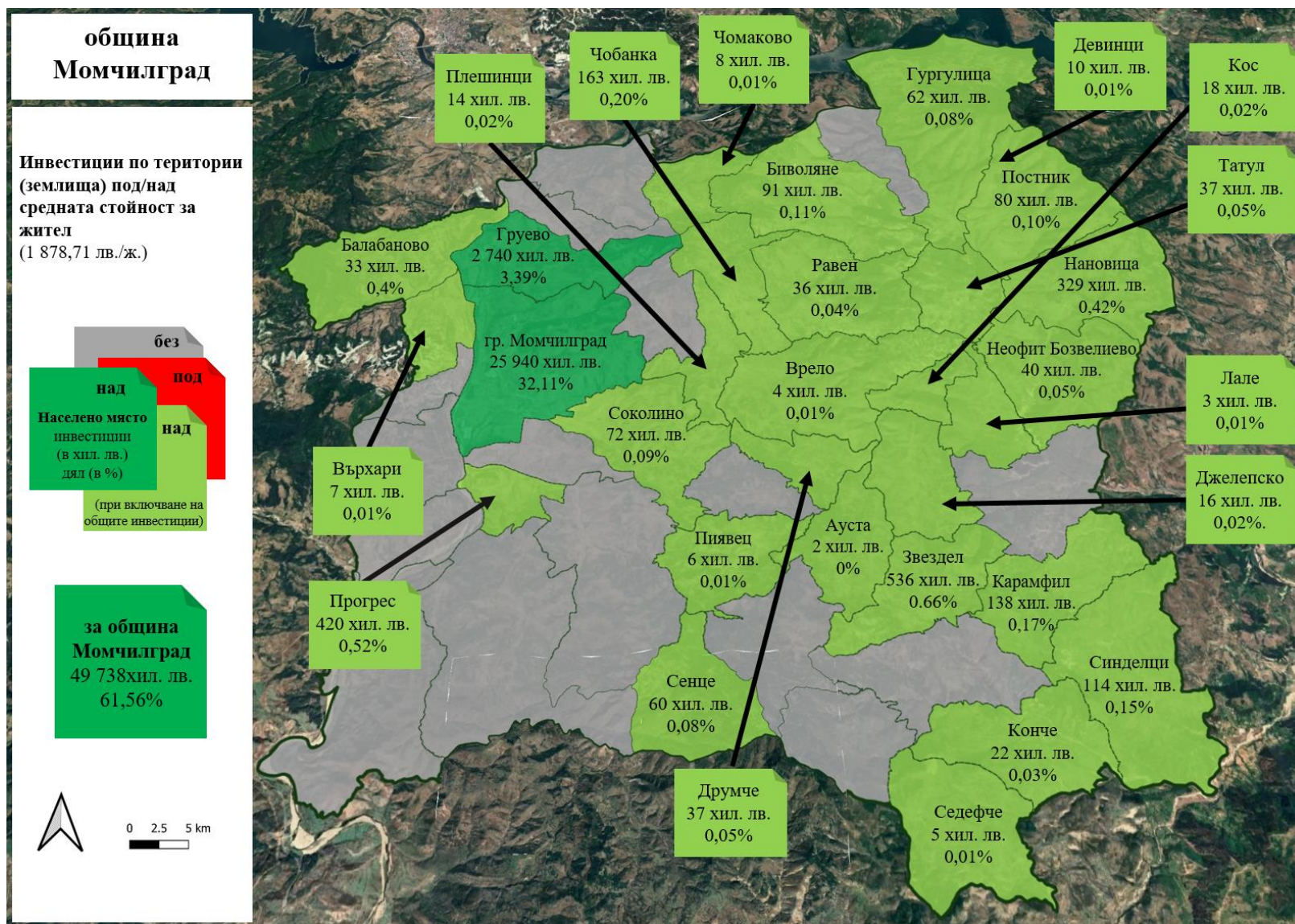
- **не е постигнато балансирано привличане на средствата.** Това е обусловено от редица фактори като забавянето в стартирането на програмите и проектите през програмния период, както и значителния дял на П5 в цялостната финансова рамка. Благодарение на разликите в моделите на финансова реализация на отделните приоритети (различни „силни“ години), се получава частично изравняване между някои последващи години в общия модел.
- **не се наблюдава ритмичност в общото привличане на средствата през по-голямата част от периода.** Това се дължи на наличието на години с нулеви или близки до нулата привлечени инвестиции при три от петте приоритета. Слабото изпълнение на П4, П3, П1 и П5 поради липса на повече и по-големи инвестиции също допринася за оценката.

Непрестанният приток на инвестиции се отразява благоприятно на развитието на общината, осигурява постоянно обновление и ангажиране на административен, технически и изпълнителен капацитет.

5.3. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ФИНАНСОВА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР СПРЯМО ТЕРИТОРИЯТА И НАСЕЛЕНИЕТО

Разпределението на привлечения финансов ресурс по територии и население дава възможност да се оцени, балансирано ли се развива територията на общината и каква част от населението ѝ получава равнопоставен достъп до инвестиции.

Фигура 9. Териториално разпределение на усвоените средства по населени места/землища

Източник: Авторски колектив, ИУПП® е. Използвана подложка: Google Satellite

За всеки един проект от **Приложение 1** е определена територията, за която той се отнася. Част от включените проекти засягат повече от едно населено място/землище или дори цялата територия на общината – пример за това са проекти за рехабилитацията на пътни отсечки, обслужващи връзки между две или повече населени места, някои социални услуги, административни дейности, обслужващи цялото население, но концентрирани в общинския център и други. В такива случаи, привлечените средства се отчитат като инвестиция, насочена в развитието на цялата община и засягащи цялото ѝ население.

Общия размер на инвестициите през седемгодишния период на действие на ОПР Момчилград е следния:

- **49 738 417,37 лв.** общи инвестиции, които се отнасят за цялата територия на общината и не могат да бъдат локализирани в конкретно землище или населено място;
- **31 055 091,23 лв.** в отделни населени места в общината;
- **80 793 508,60 лв.** общ размер на инвестициите.

От съществено значение за правилното отчитане на териториалното разпределение на направените инвестиции е съотношението на размера на направените инвестиции спрямо населението, към което са насочени. **За целта се използва показателят „лв. инвестиции на 1 жител (лв./ж.)“.** Той има следните стойности за община Момчилград:

- **1 878,71 лв./ж.** при изключване на общите за територията инвестиции и преглед единствено на тези по конкретни населени места;
- **4 887,69 лв./ж.** при включване на общите инвестиции на територията на общината.

Спрямо средната стойност, населените места попадат в две категории – такива, в които инвестициите са над средната стойност по населени места и такива, където те са под нея.

Две населени места са получили над средната инвестиция на жител спрямо общите. С най-висока стойност на показателя е с. Груево (3 727,28 лв./ж.), а след него е гр. Момчилград (3 091 лв./ж.). В гр. Момчилград се реализират големи публични (подобряване на социалната, ВиК и улична мрежа) и частни инвестиции, докато в с. Груево инвестициите са предимно в частния сектор.

Инвестициите, насочени към цялата територията на общината (61,56% от всички), разделени на населението ѝ са над средната стойност – 3 009 лв./ж. Ако бъдат добавени към индивидуалните показатели за отделните територии, още 29 населени места получават инвестиции на жител над средните – с. Друмче (4 767,17 лв./ж.), с. Гургулица (4 551,60 лв./ж.), с. Сенце (4 547,44 лв./ж.), с. Прогрес (4 322,28 лв./ж.), с. Звездел (4 174,27 лв./ж.), с. Нановица (3 751,10 лв./ж.), с. Чобанка (3 731,13 лв./ж.), с. Биволяне (3 674,70 лв./ж.), с. Татул (3 444,18 лв./ж.), с. Плешинци (3 420,55 лв./ж.), с. Синделци (3 374,51 лв./ж.), с. Постник (3 367,92 лв./ж.), с. Чомаково (3 303,48 лв./ж.), с. Карамфил (3 443,01 лв./ж.), с. Кос (3 196,69 лв./ж.), с. Балабаново (3 186,57 лв./ж.), с. Соколино (3 149,12 лв./ж.), с. Равен (3 130,78 лв./ж.), с. Неофит Бозвелиево (3 145,16 лв./ж.), с. Пиявец (3 105,04 лв./ж.), с. Девинци (3 095,05 лв./ж.), с. Конче (3 092,82 лв./ж.), с. Джелепско (3 081,50 лв./ж.), с. Седефче (3 036,57 лв./ж.), с. Врело (3 045,38 лв./ж.), с. Върхари (3 045,17 лв./ж.), с. Багрянка (3 039,35 лв./ж.), с. Лале (3 022,86 лв./ж.) и с. Ауста (3 018,20 лв./ж.). Част от инвестициите, насочени към цялата община, отнасящи се до ОБА де факто са реализирани в гр. Момчилград. Административното обслужване е съсредоточено в общинския център, но е насочено към цялото население на общината.

В двете (гр. Момчилград и с. Груево) населени места с инвестиции над средните е съсредоточено 53,3% от населението на общината, но общият дял на инвестициите в тях е 35,50% от общите.

Общинският център гр. Момчилград, в който живее 49% от населението на общината, има дял от 61,86% от инвестициите в конкретни населени места. Общите инвестиции, насочени към цялата територия на общината, имат дял от 83,53%.

Има осемнадесет населени места, в които се отчита липсата на конкретно осъществени проекти. Това са с. Горско Дюлево, с. Загорско, с. Каменец, с. Кременец, с. Летовник, с. Манчево, с. Момина сълза, с. Обичник, с. Пазарци, с. Птичар, с. Ралица, с. Садовица, с. Свобода, с. Седлари, с. Сярци, с. Чайка, с. Чуково и с. Юнаци с общо население от 1 739 д. към 31.12.2020 г. (10,52% от общото).

В община Момчилград се наблюдава относително добър териториален баланс в разпределянето на усвоените средства спрямо територията, както и спрямо разпределението между населението.

За развитието на дадено населено място и увеличение на населението му, инвестициите трябва да се увеличават, както важи и обратния процес (в общия случай) – **отливът на инвестиции води до отлив на население и липса на развитие.**

5.4. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ФИНАНСОВА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР ПО ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

В ОПР са заложили източници на финансиране, като сравнението между индикативното и реално отчетеното разпределение дава възможност да се оцени финансовата реализация на ОПР.

Заложеното индикативно разпределение предвижда осигуряване на финансирането на дейностите по ОПР основно със средства от ФЕС (85,17%) и ЦБ (10,00%). Съвкупно, те имат дял от 95,17%. На трето място са планираните средства от Общински бюджет (4,62%), следвани от Частни инвестиции (0,18%). Според Приложение 1 „Индикативна финансова таблица“ и Приложение 3 „Програма за реализация“ на ОПР средства от други източници не са предвидени.

Предвиждането на висок дял от един източник (над 70%) крие сериозен риск от зависимост и проблеми, при възникване на извънредни обстоятелства и невъзможност за реализирането му. От друга страна, липсата на планиране на средства от други източници и най-вече ниските частни инвестиции изкуствено ограничават възможностите за привличане на финансов ресурс и пренебрегва ролята на бизнеса за развитието на общината.

Таблица 2. Финансова реализация на ОПР по източници на финансиране

Източник на финансиране	Индикативно разпределение		Отчетено разпределение		Изпълнение
	(лв.)	(%)	(лв.)	(%)	
Общински бюджет	10 331 650,00	4,62%	1 750 556,00	2,17%	16,94%
Фондове на ЕС	⁸ 190 476 050,00	85,17%	45 650 649,01	56,50%	23,97%
Централен бюджет	⁹ 22 363 300,00	10,00%	29 440 713,00	36,44%	131,65%
Частни инвестиции	462 000,00	0,21%	1 557 404,59	2,07%	362,57%
Други източници	0,00	0,00%	2 276 522,95	2,82%	0%
Общо:	223 633 000,00	100,00%	80 793 508,35	100,00%	36,13%

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

Реалното изпълнение показва разместване на заложените позиции. На първо място остават средствата от ФЕС, но дялът им намалява с 28,67% до 56,50%. На второ място остават средствата от ЦБ с 36,44% дял, като той се увеличава с 26,44% спрямо индикативната стойност. Трябва да се изтъкне, че вероятно за значителна част от постъпилите средства от ЦБ няма налични данни и те не са отчетени, тъй като с държавно финансиране са редица делегирани дейности в социалната и образователната сфери. На трето място застават средствата от други източници, които заемат последна позиция с нулев дял (не са планирани средства) при индикативното разпределение, но отчитат дял в размер на 2,82% по привлечени средства. От други източници са средствата от спечелени проекти към Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда, Националния доверителен „Еко фонд“, Програма „Красива България“, кредити, дарения и други. Последните две места се заемат от средствата от общински бюджет и частните инвестиции. Дялът на частните инвестиции се увеличава спрямо индикативният дял, но в общото отчетено разпределение е на предпоследно място. При средствата от общинският бюджет се наблюдава намаляване на отчетения дял спрямо индикативният такъв, стигайки до 2,17%.

Изпълнението на източниците на финансиране като частни инвестиции и средства от Централен бюджет отчитат преизпълнение, съответно с 337,10% и 131,65%. Други източници отчитат нулево изпълнение. Изпълнението на ОБ и ФЕС е ниско – 16,94% и 22,88%.

Наблюдават се размествания между индикативното и реалното изпълнение на бюджета, спрямо източниците на средствата, което показва че не е бил добре планиран. Подценен е един източник – централен бюджет, който в крайна сметка допринася почти за 36,43% от привлечените инвестиции.

Негативно влияние оказва слабо изпълнение на средствата от Фондовете на ЕС, което се отразява съществено на общата финансова реализация на целия ОПР Момчилград 2014-2020. Обезпокоително е разчитането до голяма степен изцяло на външни източници за реализирането на ОПР – средствата от ФЕС и от ЦБ имат дял от 93%, които са потенциално по-високи заради вероятно неотчетените средства от ЦБ.

Липсата на индикативна стойност на средствата от други източници, води до пренебрегване на изпълнението на този вид източници.

Положително е многократното реализиране на заложените средства от частни инвестиции и това на средствата от централния бюджет.

⁸ Планираните средства от ФЕС намаляват с 25,5 млн. лв. след направена корекция от страна на екипа изготвящ ПО на ОПР Момчилград. За повече информация вижте текста в точка 5.1. ОБОБЩЕНА ФИНАНСОВА ОЦЕНКА;

⁹ Планираните средства от ЦБ намаляват с 4,5 млн. лв. след направена корекция от страна на екипа изготвящ ПО на ОПР Момчилград. За повече информация вижте текста в точка 5.1. ОБОБЩЕНА ФИНАНСОВА ОЦЕНКА.

Изводите от цялостната финансова оценка на ОПР са следните:

- **финансовата реализация на ОПР е ниска (36,13%). Вероятно има непълни данни (липса на ГД, данни за получени средства от ЦБ и други), при наличието на които, този процент би се повишил. Също така, спрямо финансовата реализация може да се заключи, че инвестиционната програма на ОПР е планирана много амбициозно и индикативният бюджет от 223 633 000,00 лв. не съответства на големината на община Момчилград;**
- **привлеченият финансов ресурс е реализиран небалансирано, но ритмично в по-голяма част от периода. Няма „нулеви“ години при реализирането на общата финансова рамка, а единствено по част от приоритетите;**
- **териториалното разпределение е сравнително добре балансирано, изключвайки общинският център – гр. Момчилград, който получава основната част от средствата. Има населени места с малко население, получили по-високи стойности, от такива с по-голямо население. Към 75% от населението са насочени 38% от размера на средствата;**
- **отчетеното разпределение по източници се различава спрямо планираното такова и води до заключението, че при планиране на средствата, някои от източниците са пренебрегнати.**

При бъдещо планиране е необходимо да се заложат по-конкретни мерки, съдържащи малко на брой дейности, с което ще се гарантира тяхното изпълнение от една страна, а от друга ще се избегне повторемостта им в отделните приоритети и мерки.

При изпълнението на програмата за реализация трябва да се осигурят проектна готовност и други мерки, така че да се търси максимално използване на наличните възможности и да не се допускат „нулеви години“ без постъпващи инвестиции по отделните приоритети. Трябва да се търси баланс в териториалното разпределение и дори „наваксващи“ инвестиции в по-изостаналите територии, така че да им се даде шанс да се изравнят с по-напредналите.

6. ОЦЕНКА НА ОБЩОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Дълготрайното въздействие, което оказва реализацията на ОПР Момчилград 2014-2020 г., не може да бъде оценено непосредствено след приключване на плановия период, защото част от проектите имат хоризонт на изпълнение до 2021 г., а при други трябва да мине време, за да се преценят икономическите и социалните ефекти от тях. Още повече, че 2020 година е уникална с това, че през месец март бе обявена световната пандемия от Covid-19, която засегна значителна част от социално-икономическия живот у нас. Това неминуемо оказва влияние върху планирането на капиталовите разходи на общините, текущите разходи и изпълнението на приетите бюджети. Голяма част от средствата на национално и местно ниво се насочиха към преодоляване на последствията от Covid-19.

Настоящата **обща оценка на въздействието на ОПР обхваща два етапа. Първият** представя най-обобщено социално-икономическото състояние в общината по ключови демографски, социални и икономически показатели. Въпреки че те не са повлияни само от изпълнението на ОПР, може да се приеме, че тези показатели най-точно отразяват резултатите от провеждането на политики на регионално и местно ниво.

Вторият етап представя резултатите от изготвените конкретни специфични за ОПР индикатори, които би следвало да отразяват ефектите от неговото изпълнение на територията на община Момчилград.

6.1. ОБОБЩЕНО СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

Ключовите показатели за социално-икономическото състояние и развитие на общината са характеристиките на неговите население и икономика. Наличните данни позволяват да бъде направено сравнение между началото на периода на действие на ОПР (началото на 2014 г.) и неговия край (края на 2020 г.).

Динамиката на населението в община Момчилград показва, че броят на населението за периода се увеличава, което е в разрез с общата тенденция за цялата страна, с изключение на част от най-големите градове и някои общини. В началото на периода на действие на ОПР Момчилград – към 31.12.2013 г., населението на общината е 15 949 души. В края му (към 31.12.2020 г.), то е 16 530 души (увеличение с 581 души или с 3,6% за периода от 7 години).

Коефициентът на раждаемост (брой раждания на 1000 души) за община Момчилград също бележи изменение, но в негативна посока, като в края на периода отчита 6,76‰. Изменението на коефициента е в размер на -1,74‰. В сравнение с другите нива на планиране, показателят за община Момчилград е по-лош спрямо този за област Кърджали (7,3‰), Южен централен район (8,3) и страната (8,5‰).

Коефициентът на смъртност (брой умрели на 1000 души от населението) също бележи негативна тенденция за разглеждания период, като тя е по-силно изразена, отколкото при раждаемостта. През 2013 г. коефициентът има стойност 9,31‰, а през 2020 г. се повишава до 13,82‰. Коефициентът за област Кърджали е 14,4‰, за Южен централен район е 17,9‰ и 18‰ на национално равнище. Вследствие на пандемията от Covid-19 при данните за 2020 г., общината има влошаване на показателя с над 4 пункта. В сравнение с другите нива за планиране, показателят за община Момчилград е по-добър спрямо този за област Кърджали (14,4‰), Южен централен район (17,9‰) и страната (18‰).

Естественят прираст в общината е -116 души (за 2020 г.) или -0,71%, като отново има влошаване спрямо прякото сравнение със стойностите към началото на периода (-13 души за 2013 г. или -0,08%). Показателят механичен прираст е с отрицателна стойност в началото, но в края на разглеждания период има подобрене в стойностите при прякото сравнение между 2013 г. и 2020 г., като бележи положително изменение в размер на +420 д. Положителният механичен прираст, който успява да пребори негативни тенденции на показатели като естествен прираст, раждаемост, смъртност и естествен прираст, води до увеличаване в броя на населението в община Момчилград.

Стойностите само на два показателя (брой на населението и механичен прираст) бележат подобрене. Понижаващите се стойности на коефициенти на раждаемост и смъртност, както и естественят прираст, теоретично водят до намаляване на населението. Населението на общината нараства към края на периода на действие на ОПР. Раждаемостта леко спада и не успява да компенсира влошаването при смъртността. Демографският проблем е актуален както на местно, така и на национално ниво и са необходими целенасочени действия за неговото разрешаване. Част от по-добрите или сходни показатели за общината спрямо областта, района и националното равнище

показват, че община Момчилград не изостава, но и не успява да пребори негативните тенденции.

Таблица 3. Социално-икономически показатели на община Момчилград

Показател (актуалност на данните)	Стойност		Изменение
	в началото на периода	в края на периода	
брой на населението (към 31.12.2013 г. и 31.12.2020 г.)	15 949	16 530	581
коефициент на раждаемост (за 2013 г. и 2020 г.)	8,50	6,76	-1,74‰
коефициент на смъртност (за 2013 г. и 2020 г.)	9,31	13,82	+4,51‰
естествен прираст (за 2013 г. и 2020 г.)	-13	-116	-103
механичен прираст (за 2013 г. и 2020 г.)	-88	332	+420
брой предприятия (към 2014 г. и 2020 г.)	459	500	+41
брой заети лица (към 2014 г. и 2020 г.)	2 339	2 352	+13
стойност на произведената продукция от нефинансовите предприятия (за 2014 г. и 2020 г.)	86 270 000 лв.	160 128 000 лв.	+73 858 000 лв.
произведена продукция на 1000 д. (за 2014 г. и 2020 г.)	60 080 000 лв.	111 356 000 лв.	+51 276 000 лв.
ниво на безработица (за 2013 г. и 2020 г.)	15,70	8,10	-7,6%

Източник: Авторски колектив, ИУПП®, по данни от НСИ и Дирекция „Бюро по труда“

При икономическите показатели, общият брой на предприятията в общината бележи увеличение със 41 броя (8,93%). Така, към края на 2020 г., развиват дейност 500 предприятия, които са произвели продукция с финансов еквивалент от 160 128 хил. лв. (ръст с 85,6% за периода). Производителността на труда се повишава с 85,3% спрямо произведеното на 1000 д., при положение, че броят на зетите лица се увеличава само със 13 души.

Нивото на безработицата намалява почти на половина с 7,6% спрямо 2013 г., но остава по-високо от показателите на национално (5,1%), регионално (6,9%), а на областно ниво (11,5%) – по-ниско.

Икономическото развитие на общината бележи положителна тенденция. Има увеличение по всички разгледани показатели, съпоставяйки първата и последната година на разглеждания период на действие на ОПР Момчилград.

Реализирането на ОПР Момчилград 2014-2020 г. е създадо предпоставки за по-добро качество на живот в общината – има развитие на икономиката, инвестират се средства в подобряване на средата и предоставяне на качествени услуги на населението и бизнеса. В община Момчилград са развити предимно търговията, строителството, преработващата промишленост и селско стопанство, които са основен фактор за растящите икономически показатели от нефинансови предприятия през 2020 г. Вследствие реализирането на ОПР се отчита икономическо развитие, съпътствано от подобрена инфраструктура. Водената активна социална политика, заедно с икономическия ръст, би трябвало да са предпоставка за положително развитие и на демографските показатели, но такова към момента не се наблюдава. Като цяло, демографските тенденции по-трудно обръщат посоката си на развитие спрямо икономическите такива.

6.2. СИСТЕМА ОТ ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА

За целите на наблюдението и оценката на ОПР е разработен „Механизъм за наблюдение и оценка на стратегически документи за местно развитие“. Индикаторите, които се определят за наблюдение, и на база които трябва да бъдат извършвани годишните оценки за изпълнението на ОПР обхващат **косвени индикатори (индикатори за въздействие) – 14 броя; и преки индикатори (индикатори за продукт) – 57 броя.**

Отчитат се следните слабости при определянето и отчитането на индикаторите:

- **Основен пропуск в периодичността на отчитане на всеки един от индикаторите е липсата на годишни доклади (ГД), в които се отчита изпълнението на заложените индикатори** – липсата на ежегодни данни затруднява пълната оценка, тъй като за дадени индикатори е важно изменението през годините и средните стойности за периода. В следствие на пандемията от Covid-19 и други събития, може да се получи изкривяване в интерпретацията на показанията на индикаторите, ако се сравняват само за началото и края, а не за целия период.
- **Голяма част от индикаторите имат целеви стойности, които са процентно обвързани с нулеви базови стойности, което е съществен недостатък при разработването на индикаторите за наблюдение и оценка на ОПР Момчилград** Не може да бъде оценено изпълнението на индикаторите, към които липсват заложен базови и целеви стойности.

За нуждите на ПО е изготвена Справка по матрицата на индикаторите към 2020 г. от страна на ОБА, която е непълна. Доколкото има налични данни, тези пропуски са отстранени.

При отчитане на по-горните констатации е извършена оценка на изпълнението на индикаторите. Тя е направена спрямо наличните данни от Справката за изготвяне на ПО и от публични източници. **Преглед на изпълнението на индикаторите за резултат вече е направено в т. 4. „Оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите“.** Обобщената оценка за изпълнението на индикаторите е следната:

Индикатори за резултат:

- **преизпълнени (>100%)** – 5 индикатора (8,77%);
- **изпълнени (между 80% и 100%)** – 8 индикатора (14,04%);
- **частично изпълнени (между 50% и 80%)** са стойностите на 3 индикатора (5,26%);
- **не са изпълнени (<50%)** целевите стойности на 15 индикатора (26,32%);
- **с отрицателно развитие (<0%)** са три индикатора (5,26%);
- **изпълнението на 23 индикатора не може да бъде оценено**, защото стойностите липсват, грешни са, компрометирани са или липсват данни, чрез които да могат да се оценят (40,35%).

Индикатори за въздействие:

- **преизпълнени (>100%)** – 2 индикатора (14,29%);
- **изпълнени (между 80% и 100%)** – 3 индикатора (21,43%);
- **частично изпълнени (между 50% и 80%)** индикатори, няма (0%);

- **не е изпълнена (<50%)** целевата стойност на 1 индикатор (7,14%);
- **с отрицателно изпълнение (<0%)** е 1 индикатор (7,14%);
- **изпълнението на 7 индикатора не може да бъде оценено**, тъй като липсват информация, чрез която да могат да се оценят (50%).

От всички индикатори за въздействие и резултат преизпълнение отчитат 10% от тях, изпълнените са 15%, частично изпълнените – 4%, неизпълнените – 23%. Индикаторите с отрицателно изпълнение са в размер на 6% от всички, докато тези, на които не може да бъде оценено изпълнението са 42%.

Като **Приложение 3** към настоящата ПО е представена „Обобщена система от индикатори за наблюдение и оценка“ с оценка на степента на постигането им и коментари по самите индикатори.

7. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ

Оценката на ефективността и ефикасността е **изготвена на базата на сравнителен и количествен анализ**.

Първият включва **преглед на заложените в ОПР проекти и инициативи и доколко те са реализирани в периода 2014-2020 г.** (още наричан „техническо изпълнение на ОПР“). Всички проекти (представени в **Приложение 1**), отчетени в настоящата ПО са вече реализирани, с изключение на няколко, при които процесът им на реализация е застъпен с новия програмен период 2021-2027 г. Всичко това налага последващата оценка да бъде на базата на реализирането на заложените мерки и дейности. Основата на този анализ е поставена в т. **4. „Оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите“**. Степента на ефективност се определя в следните граници:

- **ниска ефективност <50%**;
- **средна ефективност 50%<=>80%**;
- **висока ефективност >80%**.

Вторият анализ включва **оценка на ефикасността**, която се базира на връзката между 2 фактора – използвани ресурси и постигнато изпълнение по приоритети (ефективност). Чрез оценката се илюстрира доколко ефикасно са вложени ресурсите, като измерва изразходвания бюджет за постигането на всяка от приоритетните оси.

7.1. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА

7.1.1. Сравнение между заложените в Приоритет I на ОПР дейности и изпълнението им

П1 обхваща редица дейности за развитие и стимулиране на отрасли участващи в местната икономика, изграждане на бизнес инфраструктура, привличане на инвестиции и насърчаване на предприемачеството. Този приоритет е на трето място по размер на планираните (15 041 хил. лв.), по привлечените (5 423 хил. лв.) средства, но втори по степен на изпълнение (36,05%).

По П1 са планирани 22 дейности. Отчетени са 13 осъществени проекта (заема трета позиция спрямо останалите приоритети). При сравнение на заложените дейности и тяхното

изпълнение се отчита че, 1 дейност е изпълнена, а 21 не са. **Изпълнението на дейностите по приоритета е 5%. Приоритетът и заложените към него дейности са с ниска степен на ефективност.**

7.1.2. Сравнение между заложените в Приоритет II на ОПР дейности и изпълнението им

П2 е насочена към развитие на човешкия капитал, подобряване на здравните, образователните, социалните и обществените услуги, както и подобряване на прилежащата инфраструктура. Този приоритет е втори по размер на индикативни стойности (15 396 хил. лв.) и привлечените средства (15 887 хил. лв.), с което е постигнато най-доброто финансово изпълнение (103,2%) на приоритет спрямо всички останали.

По П2 са планирани 18 дейности. Отчетени са 148 осъществени проекта (на второ място). При сравнение на заложените дейности и тяхното изпълнение се отчита, че 16 дейности са изпълнени, а 2 не са. **Изпълнението на дейностите по приоритета е 89%. Той и заложените към него дейности са с висока степен на ефективност.**

7.1.3. Сравнение между заложените в Приоритет III на ОПР дейности и изпълнението им

П3 е насочен към повишаване капацитета на общинската администрация и качеството на предлаганите публични услуги и създаване на партньорства за развитие. Този приоритет е пети по размера на индикативните (490 хил. лв.) и по привлечените (96,6 хил. лв.) средства, с четвъртото най-добро изпълнение – 19,72%.

По П3 са планирани 14 дейности. Отчетени са 9 осъществени проекта (заема предпоследна позиция спрямо останалите приоритети). При сравнение на заложените дейности и тяхното изпълнение се отчита, че 1 дейност е изпълнена, а 13 не са. **Изпълнението на дейностите по приоритета е 7%. Той и заложените към него дейности са с ниска степен на ефективност.**

7.1.4. Сравнение между заложените в Приоритет IV на ОПР дейности и изпълнението им

П4 е насочен към изграждане на туристическа инфраструктура, съхраняване на културно-историческото наследство и насърчаване на туристическото предлагане. Този приоритет е на четвърто място, както по размер на индикативните (8 642 хил. лв.), така и по размер на привлечените средства (162 хил. лв.). Финансовата му реализация е най-слабата спрямо останалите приоритети – 1,87%.

По П4 са планирани 12 дейности. Отчетени са 7 проекта (на последно място от всички приоритети). При сравнение на заложените дейности и тяхното изпълнение се отчита, че 2 дейности са изпълнени, а 10 не са. **Изпълнението на дейностите по приоритета е 17%. Той и заложените към него дейности са с ниска степен на ефективност.**

7.1.5. Сравнение между заложените в Приоритет V на ОПР дейности и изпълнението им

П5 е насочен към инвестиции в подобряване на качеството на околната среда и превенция на риска от природни бедствия, разширяване на зелената система и повишаване на енергийната-ефективност в Общината. Към приоритета са заложили дейности по изграждането и реконструкцията на пътна, улична и ВиК мрежа. Този приоритет е първи по размер на индикативните (184 065 хил. лв.) и привлечените средства (59 047 хил. лв.), а финансовата му реализация е трета – 32,08%.

По П5 са планирани 42 дейности. Отчетени са 267 осъществени проекта (на първо място от всички приоритети). При сравнение на заложените дейности и тяхното изпълнение се отчита,

че 18 дейности са изпълнени, а 24 не са. **Изпълнението на дейностите по приоритета е 43%. Той и заложените към него дейности са с средна степен на ефективност.**

7.2. ОЦЕНКА НА ЕФИКАСНОСТТА

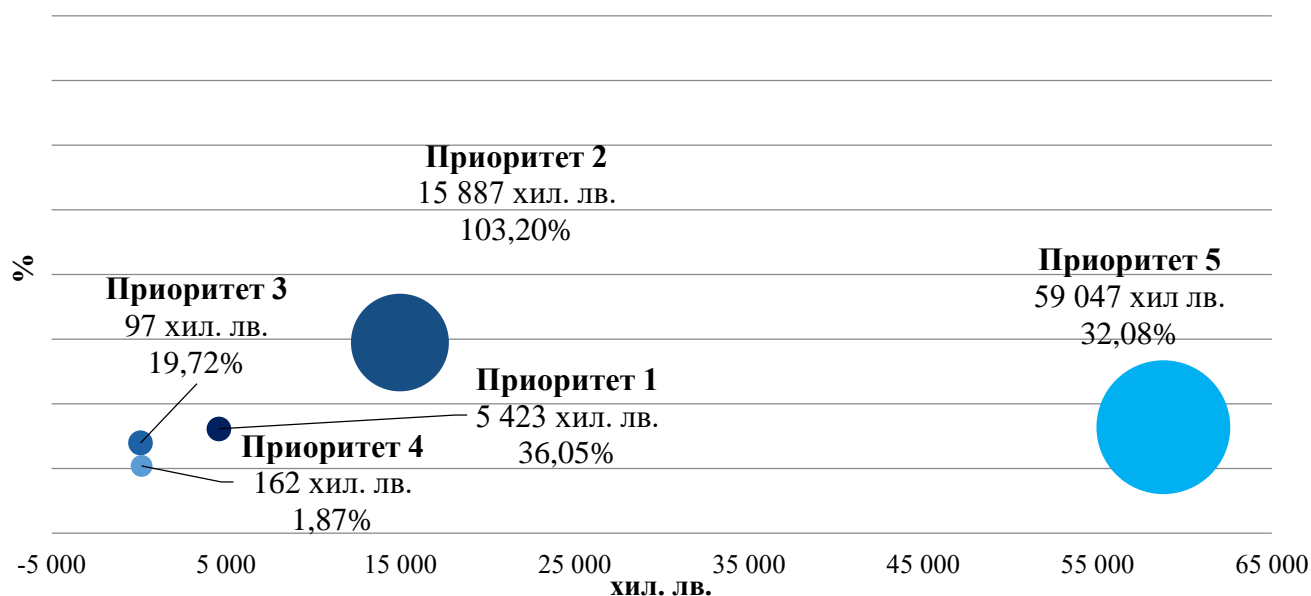
Оценката на ефикасността е изготвена, базирайки се на сравнението на двата показателя – използвани ресурси и постигнато изпълнение. Тя дава представа за финансовата ефективност на ОПР Момчилград 2014-2020 г. Важно е да се подчертае, че не винаги финансовата ефективност е еквивалентна на социалните ползи – новоразкрити работни места, въведени нови социални услуги, спестено време при административно обслужване, получаване на подкрепа и други.

Въпреки това, графиката дава отправна точка и по същество тя прави съпоставка между вложените ресурси в проекти, техния брой и в каква степен те са допринесли за изпълнението на съответния приоритет. В нея големината на кръга показва броя на реализираните проекти към всеки от приоритетите. Колкото по-голям е кръгът, толкова повече реализирани проекти има към нея. В същото време колко по-нагоре е по ординатната ос, толкова по-висок е процентът на финансово изпълнение. А колкото е по-надясно по абсцисата – толкова повече средства са изразходвани в абсолютна стойност.

Ефикасността е измерена без да бъдат взети под внимание средствата, получени от физическите и юридическите лица по т.нар. „плащания за единица площ“ за периода 2014-2020 г. Това е така, защото те изначално не са били изрично планирани в ОПР, доколкото те са по-скоро компенсаторни и не влияят в значителна степен за социално-икономическото развитие на общината, а и Общинската администрация няма как да влияе върху парични потоци по тях.

Измерването на ефикасността не включва още средствата, които са получени по различни мерки, свързани с преодоляване на Covid-19 в размер на 178 хил. лв. – тъй като тези разходи възникват при форсмажорни обстоятелства и няма как да бъдат планирани или отчетени към дадена приоритетна ос в ОПР.

Фигура 10. Сравнение между вложените ресурси в проекти, техния брой и приноса им към изпълнението на приоритетите на ОПР

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

Графиката визуализира дисбаланса при изпълнението на ОПР на община Момчилград по приоритети. Следва да се подчертае, че този дисбаланс се дължи основно на предвидените и изразходваните средства по отделните приоритети. В този смисъл ниската ефикасност при някои приоритети, показана на графиката, може да се интерпретира и като лошо планиране на средствата при изготвяне на ОПР Момчилград 2014-2020 г.:

Приоритет I. Устойчиво развиваща се местна икономика на основа на местните ресурси и потенциали, с повишена атрактивност по отношение потенциала за привличане на инвестиции е трети по размер на планираните средства (15 041 хил. лв.) и по стойността на осъществените проекти (5 423 хил. лв.). Броят на реализираните проекти е малък (13 броя). Финансовата реализация е втора сред останалите приоритети – 36,49%. Без съмнение, това е един от значимите приоритети за ОПР Момчилград 2014-2020 г. и неговото непълно реализиране е частичен фактор, влияещ върху ниското изпълнение на общата финансова рамка. П1 включва реализацията на малко на брой, но важни за развитието на капацитета на местния бизнес и предприемачеството проекти.

Приоритет II. Развитие на човешките ресурси и ефективно социално обслужване на населението е с финансово изпълнение от 103,20%. Отличното изпълнение се дължи на добре планираните средства и реализирането на 148 проекта в областта на подобряването на съпътстващата инфраструктура на социални, спортни, здравни и образователни услуги. При планирани средства от 15 395 хил. лв. (на второ място), стойността на осъществените проекти е 15 887 хил. лв. (второ място). Реализираните проекти са от съществено значение за развитието на човешките ресурси и качеството на предлаганите обществени услуги.

Приоритет III. Ефективно управление на общината в услуга на гражданите и бизнеса е пети, както по размер на привлечените инвестиции (490 хил. лв.), така и по привлечени средства (97 хил. лв.). Финансовата реализация е в размер на 19,72%, което нарежда приоритета на четвърто място по този показател. Броят на реализираните проекти е равен на 9. Приоритетът е важен за развитието на ОБА, чрез подобряване на предоставяните услуги на заинтересованите лица, създаване на партньорства и обучения за повишаване на квалификацията на служителите.

Приоритет IV. Диверсификация на местната икономика чрез ефективна туристическа „капитализация“ на природното и културно-историческо наследство е на четвърто място по индикативни (8 642 хил. лв.) и по привлечени средства (162 хил. лв.). Финансовата реализация на приоритета е най-ниската от всички приоритети – 1,87%. Реализирани са само 7 проекта (последно място). Ниското реализиране на приоритета е свързано с липсата на проекти, която не благоприятства върху развитието на туризма.

Приоритет V. Налагане на устойчив модел за устройство и ползване на поземлените ресурси на общината е на първо място по планирани (184 065 хил. лв.) и привлечените средства (59 047 хил. лв.) и трети по реализация (32,08%). П5 заема първа позиция и по брой на проектите – 267. Реализираните проекти са от съществено значение за подобряване на качеството на ВиК, улична, пътна, а също и околната среда (изграждане на инфраструктура за сметосъбиране и предотвратяване риска от природни бедствия).

Оценката на ефикасността при изразходване на средства може да се направи и чрез още една гледна точка – тази на **произхода на финансовите ресурси** за подпомагане на общинските приоритети за развитие. От тази гледна точка, **Община Момчилград е високоефективна при изразходването на собствен ресурс, тъй като за всеки похарчен 1 лв. от общинския ресурс е успяла да привлече 45,15лв. от други източници!**

8. ИЗВОДИ (ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА) И ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО ПРОВЕЖДАНЕТО НА ПОЛИТИКАТА ЗА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО РАЗВИТИЕ

8.1. ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР МОМЧИЛГРАД 2014-2020 ГОДИНА

При изготвяне на обобщената оценка са взети всички изводи, направени в предходните точки, като е разработена скала на оценка, която отговаря на следните въпроси:

- Реализираните проекти съответстват ли на определената стратегическа цел на ОПР?
- Съответстват ли изразходваните ресурси на заложените приоритети?
- Съответстват ли изразходваните ресурси на постигнатите резултати?
- Постигнатите резултати дали се очаква да са устойчиви във времето?

Целенасочено, настоящето обобщение е извършено на ниво „приоритети“, защото в цялостната стратегическа рамка на ОПР те би следвало да са най-устойчиви.

Използваната скала е тристепенна:

	Приоритетът е изцяло осъществен
	Приоритетът е частично осъществен
	Приоритетът не е осъществен

Таблица 4. Обобщена оценка по приоритети

Приоритет	Оценка на изпълнението	Коментар/препоръка
<p>Приоритет I. Устойчиво развиваща се местна икономика на основа на местните ресурси и потенциали, с повишена атрактивност по отношение потенциала за привличане на инвестиции.</p>		<p>Приоритетът отговаря на стратегическата рамка. Реализирани са малко на брой проекти, които допринасят за ниска степен на ефективност и на финансово изпълнение (36,05%).</p> <p>Реализираните проекти водят до значително подобрене в развитието на капацитета на местния бизнес и предприемачеството.</p> <p><i>Препоръчително е да се продължи устойчивото насърчаване на предприемачеството и подобряването на местни предприятия.</i></p>
<p>Приоритет II. Развитие на човешките ресурси и ефективно социално обслужване на населението.</p>		<p>Приоритетът е съществено важен за успешното реализиране на стратегическата рамка, тъй като в него са заложили дейности за развитието на основният фактор, без който общината не може да функционира – човешките ресурси. Към края на периода П2 отчита висока степен на ефективност и на финансово изпълнение (103,20%).</p> <p>Приоритетът реализира голям брой проекти, които са спомогнали за развитието на човешките ресурси и на качеството на предлаганите обществени услуги.</p>

Приоритет	Оценка на изпълнението	Коментар/препоръка
<p>Приоритет III. Ефективно управление на общината в услуга на гражданите и бизнеса.</p>		<p>Приоритетът е със ниска ефективност, тъй като не са привлечени достатъчно инвестиции от една страна, а от друга са заложили много дейности, които за 7 годишния период на действие на ОПР, основна част от тях не са изпълнени.</p> <p>Изпълнението на приоритета се дължи изцяло на привлечените средства по мярка 3.1. „Повишаване капацитета на общинската администрация и качеството на публичните услуги“.</p> <p><i>Препоръчва се в бъдеще планираните дейности да бъдат наблюдавани чрез ГД, чрез които в бъдещи оценки да могат да бъдат оценявани.</i></p>
<p>Приоритет IV. Диверсификация на местната икономика чрез ефективна туристическа „капитализация“ на природното и културно-историческо наследство.</p>		<p>Приоритетът е с ниска степен на ефективност, поради слабото техническо изпълнение. Реализираните проекти не са допринасят за диверсификацията на местната икономика чрез ефективна туристическа капитализация на природното и културно-историческо наследство.</p> <p><i>Препоръчва се Общината да насочи известни усилия в процеса за създаването на туристически продукт, който да бъде конкурентен на местни и чуждестранния пазар.</i></p>
<p>Приоритет V. Налагане на устойчив модел за устройство и ползване на поземлените ресурси на общината.</p>		<p>Приоритетът е с най-много заложили дейности, като част от тях са изпълнени благодарение на осъществените 267 проекта. В този ред на мисли те допринасят за средна степен на ефективност и ниска финансова реализация на приоритета.</p> <p>Приоритетът е важен за цялостното функциониране на населените места, населението в тях и местния бизнес, както и за потенциални бъдещи инвестиции.</p>

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

8.2. ИЗВОДИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР ОТНОСНО ПРОВЕЖДАНЕТО НА ПОЛИТИКАТА НА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО РАЗВИТИЕ

Основните изводи, съдържащи се в ПО, имат за цел да характеризират провежданата местна политика по реализацията на ОПР. Очертават се слабите и положителните моменти от процеса на изпълнение на общинския план, които да бъдат ползвани както при реализацията на ПИРО 2021-2027 г., така и при евентуална негова актуализация.

Изводите, които са направени в резултат от извършената последваща оценка, могат да бъдат систематизирани по следния начин:

- ОПР на Момчилград е основният документ за управление и провеждане на интегрирана местна политика за устойчиво развитие на общината;

- Разработеният ОПР има слабости като структура, съдържание и обосновааност на предложената стратегическа рамка. Това е видно от констатираните технически и методически грешки;
- Липсва ежегодно наблюдение и оценка на ОПР Момчилград 2014-2020 г. посредством годишни доклади и междинна оценка, в които се разглежда и изпълнението на всеки един индикатор;
- Приоритетите отговарят на поставената цел и кореспондират с плановите документи на областно и регионално ниво;
- Част от планираните дейности се приравняват на проекти, но други по-скоро представят набор от проекти за тяхното осъществяване. Дейностите и проектите не винаги означават едно и също нещо;
- Пренебрегнати са средствата от други източници и частни инвестиции
- **Системата от индикатори няма периодично отчитане** – няма година от периода на действие на ОПР, в която да е отчетено изпълнението на индикаторите. Това затруднява отчитането и оценката на повечето заложен индикатори;

Финансовата реализация е на ниско ниво, както цялостната техническа реализация (35%), като има 9 неизпълнени мерки. Отчетени са постигнати предимно ниски нива на ефективност и ефикасност.

- **Има нужда от подобрене на процесите по планиране и наблюдение на плана** – изготвяне на ГД с отчитане на заложените индикатори с натрупване и използването им като ефективен инструмент за оценка и корекции в провежданите политики, за да се реализират поставените цели.
- **Ефектите от прилагането на плана са видими и позитивни** – икономиката на община Момчилград се развива в много добра посока; подобрява се развитието на човешкия капитал, образованието, здравеопазването и социалните услуги; обновява и изгражда се техническата и екологичната инфраструктура; ОБА функционира на отлично ниво спрямо характеристиките на община Момчилград.

8.2.1. Сравнение с изводите и препоръките на ПО на Регионалния план за развитие (РПР) на Южен централен район (ЮЦР) от ниво 2

С промени в ЗРР в сила от 13.03.2020 г. е отменено изготвянето на ПО на Областната стратегия за развитие на област Кърджали за периода 2014-2020 г., но такъв е изготвен на Регионалния план за развитие на ЮЦР за периода 2014-2020 г.

Наличието на ПО на РПР на ЮЦР прави възможно настоящият доклад да бъде сравнен с подобен от по-високо йерархично ниво, т.е. да се сравни провеждането на политиките на регионално и местно развитие. Все пак, липсата на ПО на ниво област като междинно ниво, не дава възможност за пряко сравняване между отделните нива, тъй като ОПР и РПР на ЮЦР не са непосредствено разположени в йерархичната структура.

Може да се направи сравнение в заключенията на ПО на РПР на ЮЦР и ПО на ОПР Момчилград относно напредъка по социално-икономическите показатели. Трябва да се отчете и сериозната диспропорция в района за планиране, в който се включва и град Пловдив:

- **Социалното и икономическото развитие на ЮЦР и на община Момчилград се характеризират с положителна промяна на ключови макроикономически индикатори, а безработицата е устойчиво намаляла.**
- **Запазва се тенденцията на намаляване на населението при ЮЦР, докато в община Момчилград, то се увеличава;**
- **Продължава да не се наблюдава съществен напредък в преодоляването на вътрешнорегионалните различия в ЮЦР, като област Смолян, която е пример за това, как областта продължава да не отговаря на изискванията на Регламент (ЕО) № 1059/2003 г., според който населението в административните единици от ниво 3, следва да бъде най-малко 150 000 души. Община Момчилград е пример за периферна, с относително малко население община, с малка икономика, която успешно се бори за развитието си, но ѝ е трудно да навакса изоставането от други, по-развити и облагодетелствани части на района.**

Община Момчилград е зависима от процесите на по-горно ниво. Със своята големина и икономика, Общината не е основен фактор на областно ниво, а още по-малко на регионално. Това я поставя в неизгодна позиция на подчинение и зависимост от процеси от по-високо равнище. Въпреки това, общината има своите потенциали, показва по-благоприятни стойности на част от демографските показатели, спрямо останалите нива на планиране и реализира много добър икономически напредък.

При осъществяването на местните политики за развитие са необходими проява на ясно осъзнаване и приоритизиране на силните страни и потенциалите, решителност и последователност на действията, гъвкавост спрямо променящите се условия и проява на иновативност.

8.3. ИЗВОДИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР ПО ПРИЕТИТЕ КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА.

В долната таблица са систематизирани изводите, направени в ПО по избраните критерии за оценка. Те могат да послужат на Общината за насока при бъдещи разработки на различни стратегически документи, свързани с провеждането на местна политика.

Таблица 5. Изводи за изпълнението на ОПР, според приетите критерии за оценка

Обоснованост	Ефективност	Ефикасност	Устойчивост	Прозрачност
<p>ОПР Момчилград страда от някои недостатъци при планирането – липсват заложените средства от други източници, но са реализирани такива. Липсват базови стойности на заложените индикатори, което води до невъзможността да бъде изчислено тяхното изпълнение.</p> <p>Налице е приемственост и обвързаност с планови и стратегически документи от предишни периоди и от други териториални равнища.</p>	<p>Финансова реализация от 36,13%. Един от петте приоритета е отлично изпълнен.</p> <p>Привлечен значителен финансов ресурс – 80,8 млн. лв.</p> <p>Изпълнени множество и съществени проекти, важни за развитието на община Момчилград.</p> <p>Пряко влияние на различни сфери от живота в общината – икономика, социални дейности, околна среда, здравеопазване, образование и инфраструктура, административен капацитет.</p>	<p>Изразходването на ресурсите, при изпълнението на проектите в периода 2014-2020 г., е ефикасно, доколкото се провеждат съответните процедури по Закона за обществените поръчки, които позволяват получаването на най-добро съотношение цена/качество.</p> <p>Сравнението между заложените финансови средства и очакваните резултати с постигнатото към края на 2020 г., показва, че ефикасността на ОПР по приоритети е предимно на ниско, но има и един на високо ниво.</p>	<p>Голяма част от реализираните проекти имат дълготраен резултат, което неминуемо ще има устойчив ефект върху цялостното развитие на общината. От тях най-забележими примери са проектите за инфраструктурно развитие. Инвестициите и положителното развитие на икономиката, социалните дейности и качествено административно обслужване са двигател на общото развитие.</p> <p>Реализацията на част от проектите продължава и след 31.12.2020 г., когато изтича периодът на действие на ОПР Момчилград 2014-2020 г.</p>	<p>ОПР е леснодостъпен на интернет страницата на Общината.</p> <p>Нарушен е процесът по наблюдение и оценка на ОПР, с липсата на основните инструменти за наблюдение и оценка – ПрО, МО и годишни доклади.</p> <p>По-значимите проекти, финансирани със средствата на ЕСИФ, имат бюджет за публичност, който се разходва за запознаване на обществеността с очакваните резултати.</p>

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

9. ПРИЛОЖЕНИЯ

- **Приложение 1:** Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.
- **Приложение 2:** Обобщена таблица за финансовото изпълнение на ОПР Момчилград 2014-2020 г.
- **Приложение 3:** Обобщена система от индикатори за наблюдение и оценка на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация												
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<				
Приоритет 1: „Устойчиво развиваща се местна икономика на основа на местните ресурси и потенциали, с повишена атрактивност по отношение потенциала за привличане на инвестиции“		5 423 020,79	0,00	3 727 926,56	34 400,00	1 660 694,23	0,00													
1	Идеен проект за обект : „Покрит пазар на гр.Момчилград“	2 000,00			2 000,00															
2	Изготвяне на работен и идеен проект за покрит общински пазар на гр. Момчилград	32 400,00			32 400,00															
3	Проект „НЕСИМОД ЕООД - център за нов моден дизайн“	247 935,97		197 937,81		49 998,16														
4	Проект „Стартова помощ за млад земеделски стопанин за отглеждане и създаване на трайно насаждение“	24 447,50		24 447,50																
5	Проект „Технологична модернизация за повишаване на производствения капацитет на Родопастрой ООД“	351 099,21		315 216,88		35 882,33														
6	Проект „Устойчива пазарна конкурентоспособност на ТУНА ДЕНИМ ЕООД“	388 863,00		349 976,70		38 886,30														
7	Проект „Конкурентоспособност 2020“	301 624,00		271 461,60		30 162,40														
8	Проект „Модернизирание на стопанството на ЗП Айдын Осман Осман“	72 138,34		29 244,17		42 894,17														
9	Проект „Повишаване на енергийната и ресурсна ефективност в „Пътстройинженеринг“ АД чрез закупуване на нов асфалтосмесител“.	2 583 657,97		1 486 059,00		1 097 598,97														
10	Проект „Подобряване на капацитета за растеж на ЛИНК + ООД чрез внедряване на високотехнологично оборудване“	256 446,20		230 769,00		25 677,20														
11	Проект „Подобряване на производителността, засилване на експортния потенциал и осигуряване на устойчива пазарна конкурентоспособност на МЕСИ ООД“	233 253,20		209 923,20		23 330,00														
12	Проект „Подобряване на производствените възможности на фирма „Добруджа“ ООД чрез инвестиции в технологично обновление“	185 613,40		166 765,50		18 847,90														
13	Проект „Подобряване на производствения капацитет на Туна Деним ЕООД“	743 542,00		446 125,20		297 416,80														
Приоритет 2: „Развитие на човешките ресурси и ефективно социално обслужване на населението“		15 887 031,83	519 314,00	12 581 704,67	2 640 325,00	14 373,16	131 315,00													
1-3	Изграждане на достъпна архитектурна среда за общинска сграда находяща се на ул.26-ти декември №6 , гр.Момчилград - стълбищна инвалидна платформа за инвалидна количка за Център за социална рехабилитация. Закупуване на 2 бр. компютърна конфигурация и доставка на 2 бр. климатици - 3 дейности	17 338,00	2 200,00	2 200,00	12 938,00															

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация										
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<		
4	„Изграждане на център за настаняване от семеен тип“ по проект № 09/321/00116 финансиран от ДФ „Земеделие“ от ПРСР	433 864,00		433 864,00														
5	„Подобряване енергийната ефективност на сградата на кметство с. Равен, общ. Момчилград“ - по проект „Красива България“ 2020 - в т. ч. съфинансиране- 51373 лв.	3 820,00			3 820,00													
6	Актуализация на работен проект за обект : „Спортен комплекс в УПИ II, кв. 44, гр. Момчилград“	5 700,00			5 700,00													
7	Актуализация на технически проект на спортни обекти: „Реконструкция и пристройка на спортна зала „Родопи“ , „Реконструкция на стадион „Родопи“, гр.Момчилград и „Благоустрояване и вертикална планировка на спортна площадка към спортна зала“, гр.Момчилград	5 846,00			5 846,00													
8	Договор № 09/321/01136/19.11.2012 г. , финансиран от ДФ „Земеделие“ по ПРСР за обект: „Подобряване центрове за спорт и свободно време“ и авторски надзор	7 136 958,00		6 134 183,00	1 002 775,00													
9	Договор № НСЗИ 0012/2012 г. финансиран от Национален доверителен екофонд за обект: „Подобряване на енергийна ефективност на МБАЛ“д-р С.Ростовцев“, гр.Момчилград	644 367,00		644 367,00														
10	Доклад за обследване на енергийна ефективност на общински сгради - училища и детски градини - ОУ с.Нановица , ОУ с.Равен, ОУ с.Груево, ЦДГ с.Равен и ЦДГ „Щастливо детство“ , гр.Момчилград	7 200,00			7 200,00													
11-12	Допълнителни СМР за обект: „Подобряване центрове за спорт и свободно време“ - 2 дейности	195 967,00	83 031,00		112 936,00													
13	Доставка и монтаж на ел.стълбищна платформа в ОУ „д-р П.Берон“ , гр.Момчилград	1 084,00																
14	Доставка и монтаж на мълниезащитна инсталация за спортна зала Момчилград	3 576,00	3 576,00		0,00													
15	Доставка и монтаж на оградна мрежа за спортна площадка в кв.Мамулица ,гр.Момчилград	10 724,00			10 724,00													
16-27	Доставка и монтаж на пожароизвестителна система и офис обзавеждане на сградата на общинска администрация. Закупуване на климатици 2 броя, компютри 10 бр. и монитор,UPS за сървър, плотер CANON IP G70, ПП „Омекс“ и антивирусна програма; ПП МКAD за Windows V3.00 за нуждите на общинска администрация Момчилград. Придобиване на лиценз за ПП „Конто“ - 12 дейности	54 795,00	16 573,00	0,00	31 556,00	0,00	6 666,00											
28	Доставка и монтаж на портална врата и ограда на детски ясли „Трети март“ , гр.Момчилград	10 000,00			10 000,00													
29	Доставка на баскетболна конструкция с табло за спортна площадка в кв.44,УПИ II, гр.Момчилград	3 636,00			3 636,00													

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация										
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<		
30	Доставка на готварски печки в ЦДГ „Здравец“ -1 бр. и ЦДГ „Зорница“ - 1 бр.	5 227,00	5 227,00															
31	Доставка на интерактивни дъски за ЦОП , ЦНСТ ДЦДУ, и ЦРСИ ,гр.Момчилград	4 796,00			4 796,00													
32	Доставка на климатици 11 бр. за ОУ с. Груево	26 526,00			26 526,00													
33	Доставка на лаптопи -2 бр. ОУ с. Звездел по ПМС 283/15.10.2020 г.	1 870,00	0,00		1 870,00													
34	Доставка на лаптопи -2 бр. ОУ с.Груево по ПМС 283/15.10.2020 г.	1 870,00	0,00		1 870,00													
35	Доставка на лаптопи -2 бр. ОУ с.Нановица по ПМС 283/15.10.2020 г.	1 870,00	0,00		1 870,00													
36	Доставка на лаптопи -2 бр. ОУ с.Равен по ПМС283/15.10.2020 г.	1 870,00	0,00		1 870,00													
37	Доставка на лаптопи -8 бр.ОУ „д-р П.Берон“ по ПМС 283/15.10.2020 г.	7 004,00	0,00		7 004,00													
38-40	Закупуване на 3бр. компютри и 3 бр. монитори, закупуване и доставка на климатик за МКБППМНЛ, гр.Момчилград - 3 дейности	5 440,00			5 440,00													
41-54	Закупуване на видеонаблюдение, климатик – 2бр., компютърна система, скенер за нуждите на дневен център „Дъга“. Доставка и монтаж на детски съоръжения за игра във вътрешен двор на Центъра, бойлер 1000 л., оборудване на сензорна стая, кухненско обзавеждане за ателие по обзавеждане, горелка за съществуващ котел. Ремонтни работи на сграда и изграждане на детски съоръжения и съоръжения за отпих в двор на дневен център за деца с увреждания „Дъга“, гр. Момчилград. – 14 дейности	51 660,00	8 925,00	0,00	35 940,00	0,00	6 795,00											
55	Закупуване на инвентар за нуждите на ОУ „д-р П.Берон“, гр.Момчилград	2 312,00					2 312,00											
56	Закупуване на кастрачка - Щил НТ 103 за нуждите на общинска администрация Момчилград за дейност „Чистота и озеленяване“	1 388,00			1 388,00													
57	Закупуване на климатик за детска педагогическа стая в гр.Момчилград	1 350,00			1 350,00													
58	Закупуване на климатик за Център за услуги на община Момчилград	1 690,00	1 690,00		0,00													
59	Закупуване на кола за дейността „Социален патронаж“	7 800,00			7 800,00													
60	Закупуване на компютри за ОУ „д-р П.Берон“, гр.Момчилград	6 065,00					6 065,00											
61	Закупуване на компютър за детски ясли „Трети март“ , гр.Момчилград	1 250,00					1 250,00											
62	Закупуване на компютърна система за нуждите на Обединен детски комплекс, гр.Момчилград	1 908,00			1 908,00													

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация										
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<		
63	Закупуване на лек автомобил по проект на ОП „РЧР“ - Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания - BG05MOP001-2.040-0073-C01	29 000,00		25 000,00	0,00		4 000,00											
64	Закупуване на лека обемна конструкция (ЛОК) за кметството с.Пиявец	4 400,00	4 400,00		0,00													
65	Закупуване на лека обемна конструкция (ЛОК) за кметство с.Седлари и с. Пазарци	14 400,00			14 400,00													
66	Закупуване на лека обемна конструкция /ЛОК/ за кметство с. Синделци	7 200,00			7 200,00													
67-72	Закупуване на офис оборудване, видеонаблюдение, 1 бр. мултимедийно оборудване, компютърна система и 4 бр. климатици за нуждите на Центъра за обществена подкрепа (ЦОП) в гр.Момчилград - 6 дейности	11 863,00			5 244,00		6 619,00											
73	Закупуване на печка и скара (тръбна) за печене в детски ясли „Трети март“, гр.Момчилград	3 240,00					3 240,00											
74	Закупуване на програмнен продукт за нуждите на ОУ, с.Равен	673,00					673,00											
75	Закупуване на програмни продукти за нуждите на ОУ „д-р П.Берон“, гр.Момчилград	246,00					246,00											
76	Закупуване на професионална музикална уредба за нуждите на Обединен детски комплекс , гр.Момчилград	3 082,00			3 082,00													
77	Закупуване на скеле подвижно и алуминиева стълба за нуждите на общината	2 877,00	2 877,00															
78-79	Закупуване на технологично обзавеждане (фурни, печки, тестомелачки) и ремонтни работи по ограда на детски градини „Щастливо детство“, ЦДГ „Зорница“ и „Здравец“, гр.Момчилград - 2 дейности	92 580,00			92 580,00													
80	Изготвяне на проект: „Изпълнение на енергоефективни мерки в ЦДГ „Здравец-2“, УПИ I, кв.49, гр.Момчилград - част „Доклад за Енергийно обследване“ и част „Пожарна безопасност и пожароизвестяване“	2 340,00			2 340,00													
81	Изготвяне на работни проекти за енергоефективни мерки за ЦДГ „Букет“ с.Равен , ОУ „Н.Й.Вапцаров“, с. Груево, ОУ „Св.Св.Кирил и Методий“, с.Нановица , ОУ „В. Левски“ – учебен корпус и физкултурен салон, с.Равен,	23 556,00	1 200,00		22 356,00													
82	Изготвяне на ТП на обект „Изграждане на спортна площадка в УПИ II, кв.3 по ПУП с.Ново Соколино“ и обект „Изграждане на спортна площадка в УПИ I, кв.83,14 по ПУП с.Груево“	2 400,00			2 400,00													
83	Изграждане на безжични (тип WiFi) мрежи в училищата в СУ „Н.Й.Вапцаров“, гр.Момчилград , ОУ „В.Левски“,с.Равен , ОУ „Н.Й.Вапцаров“ .с.Груево	30 100,00			30 100,00													
84	Изграждане на безжични (тип WiFi) мрежи в училище в ОУ „Д - р П. Берон“, Момчилград	6 950,00			6 950,00													

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация									
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<	
85	Изграждане на детска площадка в двора на детска градина „Щастливо детство“, гр.Момчилград	27 620,00	0,00		27 620,00												
86	Изграждане на детски съоръжения и съоръжения за отдих в двор на детски ясли „Трети март“, гр. Момчилград	6 492,00	6 492,00														
87	Изграждане на колектор за дъждовни води в с.Звездел, община Момчилград- по ПМС 164/19.06.2014 г.	40 000,00			40 000,00												
88	Изграждане на поливна инсталация на ул. Г.Бенковски, ул.26-ти декември, до църквата, джамията, в двора на МБАЛ	17 073,00	17 073,00														
89	Изграждане на спортни обекти в с.Груево и с.Ново Соколино и с.Птичар, общ. Момчилград - по ПМС №209/18.08.2016 г.	361 276,00	1 276,00		360 000,00												
90	Капиталов трансфер за СКТМ „Родопи“, гр.Момчилград за спортен комплекс гр.Момчилград	3 980,00			3 980,00												
91	Конструктивно обследване на сградата спортен комплекс ,гр.Момчилград	600,00	183,00														
92	Направа на поливна инсталация на спортна и детска площадка с.Прогрес и стадион „Родопи“, гр.Момчилград	5 900,00	5 900,00		0,00												
93-94	Направа на трибуни и вход към тях на Спортна зала за тенис на маса „Даниела Гергелчева“ и доставка на 1бр. Климатик за спортна зала по борба в Спортен комплекс „Наим Сюлейманоглу“ гр.Момчилград - 2 дейности	24 716,00			24 716,00												
95	Осигуряване на достъпна архитектурна среда на общинска сграда на ул. „26-ти декември“ №6- ремонт стълбища, навеси и тоалетна	16 858,00	4 928,00		11 930,00												
96	Основен ремонт на ОУ с.Нановица	184 279,00			184 279,00												
97	Проект „Комплексна грижа за независим живот“	260 457,26		260 457,26													
98	Проект „Обучения за заети лица в ЛИНК + ООД“	55 841,76		55 841,76													
99	Проект „Подобряване качеството на живот на лица с увреждания и членовете на техните семейства“	49 999,99		49 999,99													
100	Проект „Социално – икономическа интеграция на маргинализирани общности в община Момчилград“	49 537,37		49 537,37													
101	Проект „Активирание и осигуряване на заетост на младежи до 29-годишна възраст в община Момчилград“	233 294,33		233 294,33													
102	Проект „Нова възможност за трудова заетост в МЕСИ ООД“	182 777,49		182 777,49													
103	Проект „Нова система за управление на човешките ресурси и по-добри и безопасни условия на труд в ТАНЕМ-77-МТ ООД“	73 788,76		73 788,76													
104	Проект „Осигуряване на добри и безопасни условия на труд на заетите лица в НАР ООД“	78 212,00		78 212,00													
105	Проект „Осигуряване на топъл обяд в Община Момчилград“	1 431 752,19		1 431 752,19													

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация										
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<		
106-108	Проект „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в община Момчилград“ - 3 дейности	294 530,27		294 530,27														
109	Проект „Повишаване на професионалната квалификация на заетите лица в Нар ООД“	24 420,00		24 420,00														
110	Проект „Повишаване на професионалната квалификация на заетите лица в Родопстрой - 97 ООД“	23 100,00		23 100,00														
111	Проект „Подкрепа за независим живот“	488 924,67		488 924,67														
112	Проект „Подобряване на качеството на живот на хората в неравностойно положение в община Момчилград, чрез развитие на социалното предприемачество“	385 939,00		385 939,00														
113	Проект „Подобряване на работната среда и качеството на живот и труд на работещите в Хранивест - Хранмашкомплект АД и развитие на политиката по околна среда“	66 592,37		52 219,21		14 373,16												
114	Проект „Подобряване условията на труд в Родопстрой - 97 ООД“	74 104,73		74 104,73														
115	Проект „Равен старт за децата на община Момчилград чрез подобряване на образованието и грижите в ранна детска възраст“	487 837,56		487 837,56														
116	Проект „Реконструкция, оборудване и обзавеждане на образователна инфраструктура за обект: Средно училище „Никола Йонков Вапцаров“, гр.Момчилград“	332 729,67		332 729,67														
117	Проект „Социално предприятие ЕРНАЙ“	197 330,08		197 330,08														
118	Проект „Шанс за социална активност на уязвими групи“	299 483,33		299 483,33														
119	Работен проект за „Изпълнение на енергоефективни мерки в „ЦДГ Здравец-2“, гр.Момчилград“, част ОиВ	3 060,00				3 060,00												
120	Работен проект за обект „Мултифункционална спортна площадка в УПИ II, кв.3 по ПУП с.Карамфил“ и „Мултифункционална спортна площадка в УПИ I, пл.сн.300, кв.13 в двора на ОУ д-р П.Берон“, гр.Момчилград	2 400,00				2 400,00												
121-124	Ремонт и оборудване на част от Медицински център към МБАЛ „д-р С.Ростовцев“, гр.Момчилград по проект: Програма за сътрудничество ИНТЕРРЕГ-V-А Гърция-България 2014-2020 Здрава община по Договор №РД-02-29-111/30.03.2018 г. - демонтаж стар, доставка и монтаж на нов асансьор; доставка на компютърна конфигурация - (компютри - 2 броя ,лаптоп - 1 бр. и сървър.); доставка на система за дигитализация на ренгенови изследвания; анестезиологичен апарат със съвместим газов анализатор и пациентен монитор; и мултифункционален ултразвуков апарат - 4 дейности	265 811,00		265 811,00		0,00												
125	Ремонт и реконструкция спортен комплекс, гр.Момчилград - авторски надзор	8 268,00				8 268,00												

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация										
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<		
126	Ремонт кметства с.Чайка и с. Конче	21 123,00			21 123,00													
127	Ремонт кметство с. Вряло	3 311,00	3 311,00		0,00													
128-132	Ремонти работи, доставка и монтаж на асансьор в СУ „Н.Й.Вапцаров“, гр. Момчилград, работен проект и направа на обшивка от гипсокартон по него. Закупуване на цистерна за нафта и доставка на интерактивна дъска и 11 лаптопа за СУ „Н.Й.Вапцаров“ - 5 дейности	97 283,00	36 359,00		59 424,00		1 500,00											
133	Ремонтни работи на детска градина с.Звездел	9 220,00	9 220,00		0,00													
134	Ремонтни работи в детски ясли „Трети март“ , гр.Момчилград	105 257,00	105 257,00		0,00													
135	Ремонтни работи в сградата на Центъра за обществена подкрепа (ЦОП) в гр.Момчилград	9 535,00			9 535,00													
136	Ремонтни работи в сградата на общинската администрация, гр.Момчилград - СМР и авторски надзор	44 547,00			44 547,00													
137-141	Ремонтни работи на читалище „Нов живот“ гр.Момчилград - санитарни възли и осигуряване на достъпна архитектурна среда, ремонт на зала за общински съвет, работен проект и доставка на маса за пултове и аксесоари за озвучаване - 5 дейности	109 062,00			22 063,00		86 999,00											
142	Ремонтни работи ОУ „Д-р П.Берон“	71 995,00			71 995,00													
143-146	Ремонтни работи по ВиК и електрическа инсталация в детско ,вътрешно и АГ отделения в МБАЛ „д-р С. Ростовцев“. Преустройство на помещения и вътрешен ремонт на блок „Б“. Подобряване на енергийна ефективност на МБАЛ, гр.Момчилград - 4 дейности	311 970,00	60 000,00		251 970,00													
147	Сред чиста природа се учим и живее най-добре ОУ „Н.Й.Вапцаров“, с.Груево - направа на беседка	3 449,00			0,00		3 449,00											
148	Трансфер за спортен клуб „Тенис на маса“ за обект „Ремонт и реконструкция на спортен комплекс ,гр. Момчилград“	139 616,00	139 616,00															
Приоритет 3: „Ефективно управление на общината в услуга на гражданите и бизнеса“		96 614,00	22 762,00	0,00	70 780,00	0,00	3 072,00											
1-3	Закупуване на офис мебели, 1бр. компютър и 1 бр. климатик за залата на Общински съвет Момчилград - 3 дейности	4 020,00	4 020,00		0,00													
4	Закупуване на програмен продукт за архивиране на семейни регистри за нуждите на ГРАОН - „Актопис“	17 352,00	17 352,00															
5	Закупуване на софтуерен продукт ГИС система	3 072,00					3 072,00											
6	Изработване на проект за смяна предназначение от Здравна служба в жилищна сграда в с. Нановица	4 680,00			4 680,00													
7	Лиценз за ПП Билдинг Мениджер	1 390,00	1 390,00		0,00													
8	Отчуждаване на сграда за битови услуги - тоалетна с идентификатор 48996.105.444.4	13 600,00	0,00		13 600,00													

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация										
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<		
9	Придобиване на УПИ IV, пл.сн.340, кв.3 в с.Соколино, община Момчилград	52 500,00			52 500,00													
Приоритет 4: „Диверсификация на местната икономика чрез ефективна туристическа „капитализация“ на природното и културно-историческо наследство“		161 928,00	9 995,00	0,00	148 933,00	0,00	3 000,00											
1	Аварийно възстановителни работи на покрива на сградите на Религиозен комплекс „Елмалъ баба-джамия и текке“, с.Биволяне	60 000,00			60 000,00													
2	Изграждане на парна инсталация в детска градина с.Карамфил	4 480,00			4 480,00													
3	Изработване на антично оръдие - катапулт за Татул	3 000,00					3 000,00											
4	Изработка на паметник на Наим Сюлейманоглу	49 220,00			49 220,00													
5-7	РП „Център за отдих „Плачеща скала“ -Дамбалъ“ - по ПМС 164/19.06.2014 г., изграждане на беседки и благоустрояване на туристическия обект на връх Дамбалъ - 3 дейности	45 228,00	9 995,00		35 233,00													
Приоритет 5: „Налагане на устойчив модел за устройство и ползване на поземлените ресурси на общината“		59 046 899,98	1 198 485,00	29 163 004,03	26 546 275,00	0,00	2 139 135,95											
1	Подмяна и доизграждане на битова и дъждовна канализация в мах. Кедикчал, с. Чобанка, общ. Момчилград ,	59 996,00			59 996,00													
2	„Довеждащ колектор за отпадъчни води от с.Соколино до същ.РПШ пред завод „Върбица“ ,гр.Момчилград - по ПМС 192/29.07.2016 г.	380 000,00			380 000,00													
3	Аварийно укрепване на жилищен блок на ул. Маказа №11 , гр.Момчилград - по ПМС №260/28.11.2018 г.	172 602,00			172 602,00													
4-5	„Канализация село Груево“ - по ПМС 164/19.06.2014 г. и авторски надзор - 2 дейности	86 507,00			86 507,00													
6	Реконструкция на водоснабдителна мрежа „Карамфил-Звездел“ - I-ви етап (Тласкатели)подобект Тласкател ПС II-ри подеи- строителен надзор	6 744,00			6 744,00													
7-9	„Реконструкция, модернизация и доизграждане на ВиК мрежата и изграждане на ГПСОВ в град Момчилград по Договор за безвъзмездна помощ“ № DIR-51011116-C049 по ОПОС- придобиване на сгради, провидане на друго оборудване, МиС - 3 дейности	12 595 009,00		12 595 009,00														
10	Ремонтни работи по улици с бетонови настилки в с. Ралица - 220 м., с. Синделци - 131 м., Девинци - 394 м.	60 000,00	60 000,00		0,00													
11	„Рехабилитация на улици, паркинги и благоустрояване на кв.21 в гр.Момчилград“- Асфалтиране на ул. Стара планина, гр. Момчилград	21 596,00	21 596,00															

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация										
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<		
12	„Благоустрояване и основен ремонт на настилки по общински пътища и улици в населените места от Община Момчилград“ в 2 ОП: ОП 1, „Изпълнение на бетонови настилки“ -с. Сушево - 222 м. и с. Конче - 188 м.	41 123,00	41 123,00		0,00													
13-14	Аварийен ремонт на водосток на път KRZ 3376 с.Сенце /П-59, Момчилград -Звездел/- Сенце - 2 дейности	60 000,00			60 000,00													
15	Аварийен ремонт на подпорна стена в с.Звездел	4 415,00	4 415,00		0,00													
16	Аварийен ремонт на път от мах.Батковци до с.Синделци	24 997,00	24 997,00		0,00													
17-18	Аварийно възстановителни работи на възен пешеходен мост на р.Нановишка за мах. Борово на с.Гургулица - по ПМС 63/24.04.2018 г. - 2 дейности	61 705,00	10 697,00		51 008,00													
19	Авторски надзор по проект : „Реконструкция и рехабилитация на съществуващи общински пътища“, по Договор № № 09/321/01144 , финансиран от ДФ“Земеделие“ по ПРСР	2 400,00			2 400,00													
20	Асфалтиране на улици в село Нановица	69 600,00			69 600,00													
21	Благоустрояване и основен ремонт на настилки по общински пътища и улици в населени места на община Момчилград - Обособена позиция №1 - „Благоустрояване на улици в населени места в населени места на община Момчилград - с.Звездел - ул.„Иван Вазов“ ; с.Свобода ; с.Джелепско и улици в мах.Функа ; мах.Въз на с.Равен - ул. Иболлар и ул.Дърболлар; с. Сушево; с.Груево; с. Багрянка; с.Чуково; с.Чобанка; с.Ауста; с.Конче; мах.Байрамлар на с.Равен; с.Девинци ; с.Синделци.	238 055,00	76 035,00		162 020,00													
22	Благоустрояване и основен ремонт на настилки по общински пътища и улици в населени места на община Момчилград - Обособена позиция №2 „Основен ремонт на асфалтови настилки и направа на изкуствени неравности по общински пътища и улици в населени места в община Момчилград - в гр. Момчилград- ул.„Момчил войвода“ и паркинг до читалище „Нов Живот“ и ул.Крайна, с.Загорско, мах.Градинка на с. Седлари, с. Садовица; с. Плешинци; с.Соколино, с.Багрянка, с. Неофит Бозвелиево, с. Балабаново , с. Върхари ,с.Чуково, с.Прогрес	267 250,00	80 000,00		184 819,00													
23	Благоустрояване на кв.21 -улици, ВиК и осветление в гр.Момчилград- първи етап - ВиК мрежа - СМР, стр.и авторски надзор , такса ДПК	287 668,00			4 485,00													
24	Благоустрояване на ул. „Първа“ , кв.Мамулица, гр.Момчилград - изграждане на канализационен клон	60 000,00			60 000,00													
25	Благоустрояване на улици в гр.Момчилград- по ПМС 164/19.06.2014 г.	114 333,00			114 333,00													
26	Благоустрояване на улици и паркинги в гр.Момчилград	316 796,00	84 954,00		231 842,00													

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация									
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<	
27	Брегоукрепване на централно градско дере - по ПМС 96/25.04.2019 г. и ПМС №284/15.11.2019 г.	796 706,00	4 800,00		791 906,00												
28	Водоснабдяване на мах.Дебелка - закупуване на помпи	5 285,00	5 285,00														
29	Връщане на заем на ФЛАГ по ОПОС 2007-2013 г. Договор за БФП № DIR-51011116-C049/10.10.2012 г, Реконструкция , модернизация и доизграждане на ВиК мрежата и изграждане на ГПСОВ“ в гр.Момчилград	81 608,00	81 608,00		0,00												
30	Възстановяване на обслужващ път за ГПСОВ, гр.Момчилград	9 877,00	9 877,00		0,00												
31	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води ,гр.Момчилград - доклад за оценка на съответствието на идеен проект	2 880,00			2 880,00												
32	Детска площадка на ул.,Кочо Честименски “ в гр.Момчилград	11 484,00			11 484,00												
33-34	Довеждащ колектор до ГПСОВ и авторски надзор, гр.Момчилград - 2 дейности	79 205,00			79 205,00												
35	Договор № 09/321/01144/27.11.2012 г. , финансиран от ДФ „Земеделие“ по ПРСР за обект „Реконструкция и рехабилитация на съществуващи общински пътища“	6 886 846,00		6 881 646,00	5 200,00												
36	Договор № 09/321/01144/27.11.2012 г. , финансиран от ДФ „Земеделие“ по ПРСР за обект : „Пътна връзка на Момчилград с път I-5 Кърджали - Подкова“	6 502 781,00		6 502 781,00													
37-38	Допълнително водоснабдяване на с. Равен , с.Чобанка и мах. Кедикчал и “Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа за с.Чобанка ,мах.Кедикчал - по ПМС №260/24.11.2017 г. и държавен бюджет. Изработване на работен проект и тех.документация за разрешително за водоползване и изготвяне на доклади за оценка на съответствието на инвестиционните проекти със съществените изисквания към строежите - 2 дейности	553 933,00	913,00		553 020,00												
39	Допълнително водоснабдяване на с. Чобанка, мах. Зли трап с изграждане на резервоар	30 000,00			30 000,00												
40	Допълнително водоснабдяване на с.Вряло от резервоар с.Кос - отчуждаване на земи от горския фонд и доклад за оценка на съответствието	17 442,00			17 442,00												
41	Доставка и монтаж на автобусни спирки в различни населени места на територията на община Момчилград - с.Карамфил , мах. Градинка , с. Груево, с.Чайка , с. Лале, кв.Мамулица , с. Птичар , с. Конче , мах. Батковци , мах. Катерица, мах. Дебелка	23 760,00			23 760,00												
42	Доставка и монтаж на автоспирки по общинска пътна мрежа в населени места - 2 бр.с.Груево	7 080,00			7 080,00												
43	Доставка и монтаж на дървена беседка в с.Ауста	1 788,00			1 788,00												

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация										
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<		
44	Доставка и монтаж на охранителни камери на новоизградените спортни площадки в селата Прогрес, Равен, Звездел и Нановица в община Момчилград	4 200,00			4 200,00													
45	Доставка и монтаж на помпа и водопроводни тръби за с. Багрянка	9 689,00	9 689,00		0,00													
46	Доставка и монтаж на помпа и водопроводни тръби за с. Плешинци	13 438,00	13 438,00		0,00													
47	Доставка и монтаж на помпа и водопроводни тръби за с.Татул	14 004,00	3 735,00		10 269,00													
48	Доставка и монтаж на портална врата за християнски гробищен парк, гр.Момчилград	3 936,00	0,00		0,00		3 936,00											
49	Доставка и монтаж на система за видеонаблюдение на входно-изходните пътища на гр.Момчилград	12 468,00			12 468,00													
50	Доставка на електронен билборд (монтиран в градски парк,гр.Момчилград)	25 000,00			25 000,00													
51	Доставка на каменно-гранитна чешма за с. Груево	11 600,00	11 600,00		0,00													
52	Доставка на многостъпална помпа за водоснабдяване на с. Биволяне	4 032,00	4 032,00		0,00													
53	Доставка на специализиран автомобил за сметосъбиране и сметоизвозване за дейност „Чистота“	218 270,00			0,00		218 270,00											
54	Електрическа метачна машина - MAXWIND elektric version с включен комплект абсорбираща стъклена мат батерия	43 188,00			0,00		43 188,00											
55-56	Закупване и доставка на помпа за водоснабдяване на мах. Дебелка , с. Звездел - 2 дейности	2 992,00	2 992,00		0,00													
57-58	Закупване на 2бр. сметопочистваща кола и гребло за сметопочистваща кола - 3 дейности	95 760,00	25 800,00		69 960,00													
59	Закупване на беседки -2 бр. паркова и петоъгълна за ул. Пирин и ул. Братя Милладинови	3 482,00	3 482,00															
60	Закупване на видеонаблюдение за Татул	2 973,00					2 973,00											
61	Закупване на водна помпа	972,00	972,00															
62	Закупване на дюза за почистване на канали	1 500,00	1 500,00															
63	Закупване на земя - за осигуряване на достъп до УПИ III и II в кв.107 по ПУП- ПР, гр. Момчилград	100 000,00			100 000,00													
64	Закупване на земя - ПИ I, кв.2 по ПУП на с. Върхари за улица от о.т. 12 до о.т.3 и от о.т. 12 о.т.11 до о.т.14	1 440,00			1 440,00													
65	Закупване на кола за ритуални нужди	8 200,00			8 200,00													
66	Закупване на косачка „Викинг“	1 133,00	1 133,00		0,00													
67	Закупване на лек автомобил за прибиране на безстопанствени кучета	1 600,00	0,00		1 600,00													
68	Закупване на листосъбирач за нуждите на отдел „Чистота“	4 800,00	0,00		0,00		4 800,00											

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация										
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<		
69	Закупуване на машина за разпръскване на суха маса за нуждите на „Чистота“- Момчилград	1 320,00					1 320,00											
70	Закупуване на моторен трион за дейност озеленяване на община Момчилград	960,00					960,00											
71	Закупуване на моторна метла за снегочистване	1 449,00	1 449,00		0,00													
72	Закупуване на пластмасови резервоари за вода - 4 бр. за водоснабдяване на с. Летовник, мах. Старо Соколино, с. Кременец и гробищен парк Мамулица в гр.Момчилград	8 800,00			8 800,00													
73	Закупуване на помпи - 2 бр. за водоснабдяване на с. Биволяне и мах. Хамасче на с. Неофит Бозвелиево	3 000,00			3 000,00													
74	Закупуване на снегорин за дейност „Чистота“ за общински пътища	6 500,00			6 500,00													
75	Закупуване на сондажна помпа за водоснабдяване на с. Пиявец	1 652,00			1 652,00													
76	Закупуване на сондажна помпа за с. Вряло	1 166,00	1 166,00		0,00													
77	Закупуване на транспортно средство за дейност „Осветление на улици и площади“	5 900,00	0,00		5 900,00													
78	Закупуване на ултразвуков кавитатор-уред за намаляване разхода на горивото в парната инсталация на общинската администрация	2 760,00	2 760,00		0,00													
79	Закупуване на хросторез за дейност озеленяване на община Момчилград	1 339,00					1 339,00											
80	Закупуване на хросторез за общински нужди	1 338,00	1 338,00															
81	Зона за отдих с.Груево - направа на беседка	4 053,00			0,00		4 053,00											
82	Идеен проект за обект: „Пътна връзка за с.Птичар с път I-5 Кърджали - Подкова“	4 800,00			4 800,00													
83	Изготвяне на работен проект за обект: „Реконструкция на улична мрежа в гр.Момчилград, КСС и последващ авторски надзор“	17 887,00			17 887,00													
84	Изготвяне на работен проект за обект: „Озеленяване и благоустройство на УПИ I, от кв.6 по плана на гр.Момчилград“	5 100,00			5 100,00													
85	Изготвяне на работен проект и авторски надзор на обект: „Обновяване, реконструкция и архитектурно обновление на Централен градски площад - гр. Момчилград“	22 192,00			22 192,00													
86	Изготвяне на работен проект: „Пътна връзка на село Птичар с I-5 Кърджали - Подкова“	5 000,00	5 000,00		0,00													
87-88	Изготвяне на работни проекти за обект „Обновяване на паркове и площади в населени места на територията на община Момчилград“- 2 дейности	39 000,00			39 000,00													

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация												
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<				
89-90	Изготвяне на работни проекти за „Реконструкция и рехабилитация на общинска пътна мрежа на територията на община Момчилград“ и изготвяне на доклади за оценка на съответствието на инвестиционните проекти със съществените изисквания към строежите“ - 2 дейности	38 394,00			38 394,00															
91	Изготвяне на технически проект за обект : „Изграждане на паркинг и улица от о.т. 587 (находяща се на паркинг в кв.96а) и о.т. 540 (находяща се на ул. Гюмюрджинска)“, гр. Момчилград	2 100,00	2 100,00		0,00															
92	Изграждане и реконструкция на канализационни клонове с. Прогрес	358 690,00			358 690,00															
93	Изграждане на мостово съоръжение на р. Коджа дере на път от с. Конче за с. Синделци	60 000,00	0,00		60 000,00															
94	Изграждане на бетонова улична пътека в с. Карамфил	9 281,00			9 281,00															
95	Изграждане на битови канализации в с. Лале, с. Синделци, с. Нановица, с. Карамфил	1 007,00			1 007,00															
96	Изграждане на водоем в мах. Хамасче, с. Неофит Бозвели	7 964,00	7 964,00																	
97	Изграждане на водопровод за мах. Дилянка на с.Синделци	5 878,00			5 878,00															
98-99	Изграждане на водопровод и водоем за мах. Дебелка с. Звездел - 2 дейности	12 686,00	12 686,00		0,00															
100	Изграждане на водопроводи в селата Груево, Върхари, Чомаково, мах. Дебелка, мах. Божур и мах. Крепост на с. Пазарци	51 682,00			51 682,00															
101	Изграждане на водопроводни инсталации в малки населени места - с. Груево, с. Кременец и с. Биволяне	71 985,00			71 985,00															
102	Изграждане на водопроводни мрежи в малки населени места - с. Летовник, с.Чомаково и с. Кос	60 000,00			60 000,00															
103	Изграждане на детска площадка с. Прогрес , с. Балабаново, мах. Градинка	20 568,00	0,00		20 568,00															
104-105	Изграждане на детски площадки в гр.Момчилград - кв.11, ул. „Капитан Петко войвода“, с. Равен, с. Звездел, с. Нановица - 1бр. и с. Балабаново - 1 бр. - 2 дейности	46 147,00			46 147,00															
106-107	Изграждане на детски площадки в с. Карамфил, с. Ауста, с. Девинци, с.Груево, мах. Градинка ,кв. 55 и кв. 52 и кв. 5 в гр.Момчилград - 2 дейности	72 000,00			72 000,00															
108	Изграждане на детски съоръжения в селата Чуково, Птичар, Загорско, Н. Бозвели ,Джелепско , Лале, Синделци и Чайка на територията на община Момчилград	72 000,00	72 000,00																	
109	Изграждане на канализация в с.Татул	17 450,00			17 450,00															
110	Изграждане на мостово съоръжение за мах. Поляна на с. Нановица	23 820,00	10 000,00		13 820,00															

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация										
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<		
111	Изграждане на навес в с. Постник	4 129,00	4 129,00		0,00													
112	Изграждане на ново дренажно съоръжение до помпена станция с. Нановица	14 596,00			14 596,00													
113	Изграждане на обществена чешма на ул. „Момчил войвода“, гр.Момчилград	1 770,00			1 770,00													
114	Изграждане на осветление на път „Пътна връзка на Момчилград с път I-5 Кърджали -Подкова“	71 760,00	5 199,00		66 561,00													
115	Изграждане на отводнителна решетка на път III-5901 „Момчилград -Равен“	5 000,00			5 000,00													
116	Изграждане на подпорна стена в двора на кметство с. Соколино	19 391,00	19 391,00		0,00													
117	Изграждане на поливна инсталация на територията на община Момчилград	4 457,00					4 457,00											
118	Изграждане на преливаемо съоръжение до централно градско дере гр. Момчилград	13 715,00			13 715,00													
119	Изграждане на пътна връзка на с. Птичар с път I-5 Кърджали - Подкова -кръстовище на км. 364+500 по път I-5 -по ПМС №165 /07.08.2018 г. и ПМС №135/19.12.2018 г.	1 647 728,00			1 647 728,00													
120	Изграждане на укрепителна стена на улица от о.т. 667 до о.т. 664 в кв.110 и 111 на кв. „Мамулица“ , гр.Момчилград- 1-ви участък и от о.т. 664 до о.т. 663 -2-ри участък - по ПМС 63/24.04.2018 г. и от държавен бюджет	120 000,00			120 000,00													
121	Изграждане на улица в гр. Момчилград- пътна настилка,тротоари и улично осветление от о.т.517 до о.т.513 кв.39 и кв.89 , гр. Момчилград - авторски надзор	3 500,00			3 500,00													
122	Изграждане на улица от о.т.705 до о.т.703 ,кв.41, гр. Момчилград	37 276,00			37 276,00													
123-124	Изграждане на частична канализация и водопровод в с. Карамфил - 2 дейности	48 332,00			48 332,00													
125	Изграждане на път I-5 от РПМ от 349+600 км до 360+300 км	2 284 000,00		2 284 000,00														
126	Изграждане на път II-59 от РПМ от 18+250 км до 18+820 км	2 183 000,00			2 183 000,00													
127	Изкопни и насипни работи за полагане на водопроводни тръби за с. Върхари	5 944,00	5 944,00		0,00													
128	Изпълнение на аварийно-възстановителни работи за укрепване на свлачище на път KRZ 1373 /I-5 Момчилград - Подкова/Каменец-Птичар ,община Момчилград- остатък от ПМС №180/03.07.2014 г.	333 206,00			306 054,00		27 152,00											
129	Изпълнение на асфалтови кърпежи и вертикална планировка по общинска пътна мрежа- по ПМС 164/19.06.2014 г.	76 624,00			76 624,00													

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация										
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<		
130	Изпълнение на допълнителни СМР по проект: „Подобряване на средата за живот в община Момчилград, чрез рахабилитация на зелени площи и реконструкция и изграждане на улични мрежи“	109 792,00	109 792,00															
131	Изпълнение на СМР за обект: „Реконструкция и рехабилитация на съществуващи улици и тротоари в гр. Момчилград“ - по проект BG06RDNP001-7.001-0053-C01/29.05.2019 г. финансирано от ДФЗ	571 568,03		571 568,03														
132	Изпълнение на трайни настилки на улична мрежа и общински пътища в населените места от Община Момчилград“ в две обособени позиции: Обособена позиция № 1: „Изпълнение на бетонови настилки“ и Обособена позиция № 2: „Изпълнение на асфалтови настилки“	396 000,00			396 000,00													
133	Изпълнение на частична канализационна мрежа в с. Постник	71 955,00			71 955,00													
134	Изработване на Горско-стопански план на гори и земи в горски територии, собственост на община Момчилград - задание и план	9 830,00			9 830,00													
135	Изработване на изменение на ПУП-ПРЗ за квартали № 109, 110, 111, 112 (24 дка зона на юг от кв. Мамулица) , УПИ ХVII и ХХIХ, кв.4 (24 дка зона на север от ул. „Сан Стефано“ до дерето на бензиностанция на „Петрол“) и УПИ I, VII, XIV, XV, кв.53 (50 дка зона между „Технопрогрес“, стадион „Родопи“, мюсюлманско училище и ж.п. линия)	25 980,00			25 980,00													
136	Изработване на Изменения на ПУП за кв. 16,39,42,62,66,73,80,81,83 , 96 в гр. Момчилград и с. Върхари	5 750,00			5 750,00													
137	Изработване на Общ устройствен план и част „Екологична оценка“ към ОУП на община Момчилград	209 401,00			148 151,00		61 250,00											
138	Изработване на проект за изменение на подробен устройствен план –план за регулация (ПУП- ПР) за УПИ II; кв.33 в гр.Момчилград	560,00			560,00													
139	Изработване на проект за изменение ПУП-ПРЗ на кв.10,11,13,14,17 и 19 по плана на с. Постник	3 600,00	0,00		3 600,00													
140	Изработване на проекти за изменение на подробен устройствен план –план за регулация (ПУП- ПР) и план за застрояване (ПУП-ПЗ) за с. Върхари и с. Груево	1 500,00			1 500,00													
141	Изработване на ПУП-ПРЗ за част от кв.21, гр.Момчилград	2 856,00	2 856,00															
142	Изработване на ПУП-ПРЗ за част от кв. Орфей в кв. 61,92 и 94 ,гр. Момчилград и специализирана ВиК схема	13 200,00			13 200,00													

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация										
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<		
143	Изработка и монтаж на автобусни спирки в мах. Крепост на с. Пазарци и с.Чобанка	4 200,00			4 200,00													
144	Инженеринг - проектиране , изграждане , и авторски надзор на 24 броя подземни контейнери за разделно събиране на отпадъци	180 000,00			0,00		180 000,00											
145	Инженеринг по отстраняване на аварийна ситуация на обект : Свлячище /втори участък / на път KRZ 1373/ I-5, Момчилград - Подкова / Каменец -Птичар, община Момчилград - ПМС №311/12.11.2015 г.	652 113,00			4 844,00		647 269,00											
146	Канализация в с. Звездел - по ПМС 164/19.06.2014 г. и собствени средства и овърдрафт	452 353,00	50 000,00		402 353,00													
147	Авторски надзор за „Масивни пътни съоръжения над дере в с. Груево- I-ви участък кв. 25, II-ри участък кв. 5 , с. Груево“	3 500,00			3 500,00													
148	Навеси с обслужващо помещение с навеси в ПИ 81517.3.10 по КВС на землище с. Чобанка	60 000,00	0,00		60 000,00													
149	Направа на беседки 12 бр. в гр. Момчилград, с. Карамфил, с. Синделци, с. Пиявец, с. Нановица	30 000,00			30 000,00													
150	Направа на бетонова настилка на път за гробищен парк с. Нановица- 267 м.	16 533,00	16 533,00															
151	Направа на водопровод в мах. Дилянка , с. Синделци	16 335,00			16 335,00													
152	Направа на водопровод в с. Друмче	36 922,00			36 922,00													
153	Направа на изкуствени напречни неравности по улици на гр. Момчилград	12 525,00			12 525,00													
154	Направа на канализация за обратни води в с. Балабаново	33 032,00	33 032,00		0,00													
155	Направа на локални ремонти и асфалтови кърпежи по общински пътища	14 945,00	14 945,00		0,00													
156	Направа на нова тротоарна настилка на ул. „Гюмюрджинска“ (до стадион „Родопи“)	18 910,00			18 910,00													
157	Направа на паркинг в кв. 96, Момчилград	15 751,00	15 751,00															
158	Направа на трайна настилка на път от с. Вряло за с. Кос	89 584,00			89 584,00													
159	„Кът за отдих с. Девинци“ - Национална кампания За чиста околна среда - Договор № 2290/02.03.2016 г. с ПУДООС	9 984,00			0,00		9 984,00											
160	Основен ремонт на път KRZ3396/ KRZ1377,Звездел -Лале / - Кос	9 993,00			9 993,00													
161	Основен ремонт на път на път KRZ2421/KRZ2420,Момчилград Садовица/мах. Градинка (до въжения мост)	9 998,00			9 998,00													
162	Основен ремонт на общински пътища на територията на община Момчилград - по ПМС № 348/18.12.2019 г. и собствени средства и държавен бюджет	954 000,00	0,00		954 000,00													
163	Основен ремонт KRZ1373 /I-5,Момчилград -Подкова/- Каменец - Птичар	19 819,00			19 819,00													

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация									
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<	
164	Основен ремонт на помпена станция и хидроизолация на съществуващ резервоар с. Чобанка	17 042,00	14 360,00		2 682,00												
165	Основен ремонт на път KRZ3382 /I-5 Кърджали -Момчилград /-Балабаново -/ III-508/	4 994,00			4 994,00												
166	Основен ремонт на път KRZ3393 /II-59, Звездел-Карамфил / мах.Сулица - Конче / KRZ1391	28 238,00			28 238,00												
167	Основен ремонт на път от I-5 (Кърджали -Подкова)- Садовица от км.0+000 до км. 0+476 .	60 000,00			60 000,00												
168-169	Основен ремонт на път KRZ 2378/II-59, Звездел - Крумовград / Чайка - мах. Търнене - 2 дейности	36 097,00			36 097,00												
170	Основен ремонт на път KRZ 3416/KRZ 2375, п.к. II-59 мах. Ауста - с. Ауста	24 193,00			24 193,00												
171	Основен ремонт на път KRZ1370/I-5,Кърджали - Момчилград /Груево -Летовник	15 218,00			15 218,00												
172-173	Основен ремонт на път KRZ1371/I-5, Момчилград-Прогрес/- Багрянка - 2 дейности	17 990,00			17 990,00												
174	Основен ремонт на път KRZ1377/II-59, Звездел - Неофит Бозвелиево-Нановица/ III-5091 - пътно отклонение за мах. Хамасче	4 996,00			4 996,00												
175	Основен ремонт на път KRZ2372/I-5, Момчилград- Прогрес/Чуково	9 992,00			9 992,00												
176-177	Основен ремонт на път KRZ2375/II-59, Момчилград- Звездел/мах. Ауста - 2 дейности	26 185,00			26 185,00												
178	Основен ремонт на път KRZ2390/III-5902, п.к.Звездел- Конче/- Седефче-граница общ. Момчилград - Крумовград - мах. Тополица - /III-5902/	26 284,00			26 284,00												
179	Основен ремонт на път KRZ2392/II-59, Момчилград-Звездел /Звездел - Пазарци - Конче / KRZ1391	7 657,00			7 657,00												
180	Основен ремонт на път KRZ2395/II-59, Звездел - Карамфил /Карамфил - Синделци /KRZ1391	40 349,00			40 349,00												
181-183	Основен ремонт на път KRZ2397/III-5901, Момчилград-Равен /Врело- мах. Врело-мах. Зимовник, мах. Дрипка и мах. Зимовина - 3 дейности	92 285,00			92 285,00												
184-185	Основен ремонт на път KRZ2406/III-5901, Нановица -Зорница/ Девинци - 2 дейности	24 859,00			24 859,00												
186-187	Основен ремонт на път KRZ2406/III-5901, Нановица -Зорница/ Постник - 2 дейности	32 965,00			32 965,00												
188	Основен ремонт на път KRZ2420/I-5, Момчилград- Оранжерията -Садовица	11 212,00			11 212,00												
189	Основен ремонт на път KRZ3376/II-59, Момчилград - Звездел/Сенце- граница общ./Момчилград - Кирково/ - граница общ. Кирково -Крумовград /- KRZ3374	43 649,00			43 649,00												
190	Основен ремонт на път KRZ3379/ KRZ1370, Груево -Летовник /Летовник - Чомаково	27 319,00			27 319,00												

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация											
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<			
191	Основен ремонт на път KRZ3396/KRZ2397 , Звездел - Лале/ Кос	9 077,00			9 077,00														
192	Основен ремонт на път KRZ3408/III-5901, Нановица -Зорница/ Гургулица	4 996,00			4 996,00														
193	Основен ремонт на път KRZ3408/III-5901, Нановица - Зорница/мах. Щурец	5 073,00			5 073,00														
194	Основен ремонт на път KRZ3411/KRZ2395, п.к.III-508 - Седлари /Върхари	61 053,00			61 053,00														
195	Основен ремонт на път KRZ3411/KRZ2395,п.к. III--508 - Седлари / Върхари	13 419,00			13 419,00														
196	Основен ремонт на път в с. Карамфил	4 225,00			4 225,00														
197	Основен ремонт на път в с.Г.Чобанка	2 759,00			2 759,00														
198	Основен ремонт на път в с.Джелебско	16 027,00			16 027,00														
199	Основен ремонт на път в с.Плешници	967,00			967,00														
200	Основен ремонт на сметосъбираща машина	15 360,00			15 360,00														
201	Основен ремонт на улици с. Звездел	12 498,00			12 498,00														
202	Основен ремонт път KRZ 1370, Груево - Летовник / Летовник Чомаково	23 610,00			23 610,00														
203	Основен ремонт път KRZ 2390 /III-5902/, п.к. Звездел -Конче /Седефче -граница (общ. Момчилград - Крумовград) - мах.Тополица/ III-5902/	19 517,00			19 517,00														
204	Основен ремонт път KRZ 3386/II-59, Момчилград - Звездел /Пиявец - Друмче	19 872,00			19 872,00														
205	Основен ремонт път KRZ 3387/Кременец -Стръмни рид / - Ралица - /III-5902/	19 481,00			19 481,00														
206	Основен ремонт път KRZ1391/ III-5902, п.к. Звездел - п.к. Голяма Чинка / Конче - мах. Своба - Синделци -мах. Дилянка /	19 518,00			19 518,00														
207	Основен ремонт път KRZ3416/3416/KRZ2375,п.к.II-59- мах. Ауста /- Ауста	27 992,00			27 992,00														
208	Основен ремонт на път в с.Равен	1 212,00			1 212,00														
209	Основен ремонт на път в с.Седефче	4 552,00			4 552,00														
210	Основен ремонт на път III-5902 от РПМ при 7+700 км	820 000,00			820 000,00														
211	Оцифряване на регулационен план на град.Момчилград	5 785,00			5 785,00														
212	Подмяна на довеждащ водопровод за с. Горно Конче	21 547,00			21 547,00														
213	Преасфалтиране на площадка пред ж.п. гара и улица „Кл. Охридски“, гр. Момчилград	54 605,00			54 605,00														
214	Придобиване на земи от частни лица за инженерна инфраструктура за обект „Пътна връзка на Момчилград 1-5 Кърджали - Подкова от км. 0+000 до км.1+203“	8 447,00			8 447,00														
215	Проект за изменение на подробен устройствен план –план за регулация на УПИ IX в кв.40 , гр.Момчилград	900,00	900,00		0,00														

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация												
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<				
216	Проект за подробен устройствен план –план за застрояване (ПУП- ПЗ) за ПИ №000319 в землище гр.Момчилград за отреждане за гробищен парк	1 000,00	1 000,00		0,00															
217	Работен проект - актуализация за обект: „Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа на с. Нановица“	5 520,00			5 520,00															
218	Работен проект - актуализация за обект: „Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа на с. Равен“	4 800,00			4 800,00															
219	Работен проект - актуализация за обект: „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа на с. Лале“	3 360,00			3 360,00															
220	Работен проект „Изграждане на повдигнати пешеходни пътеки и изкуствени неравности на път II- 59 /Момчилград- Крумовград/ и III-5901/ М-град - Зорница/ на територията на общ.Момчилград“	3 360,00			3 360,00															
221	Работен проект за обект „Аварийно укрепване на жилищен блок на ул. Маказа №11, гр.Момчилград“	11 980,00			11 980,00															
222	Работен проект за обект „Водопроводи и канализация по улици в квартали № 103, 116,117, 118,119,120,121,122, и 123“	23 400,00			23 400,00															
223	Работен проект за обект „Допълнително водоснабдяване на с. Вряло от резервоар с. Кос“	18 396,00	3 600,00		14 796,00															
224	Работен проект за обект: „Допълнително водоснабдяване на с. Кос и с. Лале“ и доклад за оценка на съответствието на проекта	23 080,00	3 600,00		19 480,00															
225	Работен проект за обект: „Допълнително водоснабдяване на с. Чобанка , мах. Зли трап“	24 000,00			24 000,00															
226	Работен проект за обект „Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа за с. Чобанка, мах. Кедикчал“ и доклад за оценка на съответствието на проекта и обещетения за сервитути	29 405,00	5 405,00		24 000,00															
227-228	Работен проект за обект: „Благоустройство на улици в квартали № 103, 116,117, 118,119,120,121,122, и 123“- части ВиК, пътна, електро и доклад за оценка на съответствието на проекта - 2 дейности	25 560,00	2 880,00		22 680,00															
229	Работен проект за обект: “Благоустройство на кв.21-улицы, ВиК и осветление“	9 955,00			9 955,00															
230	Работен проект за обект: „Подобряване на енергийната ефективност и осигуряване на достъпна архитектурна среда на сградата на общинска администрация“, гр. Момчилград	9 678,00			9 678,00															
231	Работен проект за обект: „Брегоукрепване на централно градско дере, гр. Момчилград “	6 900,00	6 900,00																	

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация										
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<		
232	Работен проект и Енергийно обследване за обект : „Въвеждане на енергоефективни мерки по улично осветление на гр. Момчилград и населени места в Община Момчилград“	18 000,00			18 000,00													
233	Работен проект част: Работен проект и Енергийно обследване за обект : „Въвеждане на енергоефективни мерки по улично осветление на гр. Момчилград и населени места в Община Момчилград „Електро“ - Улично осветление на пътна връзка на гр.Момчилград с път I-5 Кърджали - Подкова от км.0+000 до км.1+203	3 100,00			3 100,00													
234	„Реконструкция и доизграждане на системите за водоснабдяване и канализация“,град Момчилград - II-ри етап водопровод - работен проект, СМР, строителен и авторски надзор, геодезично заснемане и такса за ДПК	662 409,95			28 035,00		634 374,95											
235	Реконструкция и изграждане на улици в с. Прогрес - пътни настилки, тротоари и бордюри - авторски надзор	4 250,00			4 250,00													
236	Реконструкция на ВЛНН на улично платно на ул. „Първа“ в кв.Мамулица , гр. Момчилград	8 425,00	8 425,00		0,00													
237-239	Реконструкция на водопреносна мрежа на водоснабдителна система и на водоснабдителната мрежа „Карамфил-Звездел“ , община Момчилград - I (авторски надзор и доклад за оценка на съответствието на проекта), II, III етап - 3 дейности	8 653 791,00			8 653 791,00													
240	Реконструкция на водопроводна мрежа на мах. Долна Чобанка на с. Биволяне и за мах. Гъсок	27 172,00			27 172,00													
241	Ремонт вътрешна водопроводна мрежа на м. Хамасче на с. Неофит Бозвелиево	22 346,00			22 346,00													
242	Ремонт и рехабилитация на улична мрежа в населени места от община Момчилград - по ПМС №153/28.07.2017 г.	954 000,00			954 000,00													
243	Ремонт на съществуваща детска площадка в УПИ 4 , кв.8, с. Груево	11 310,00	11 310,00		0,00													
244	Ремонт нарушени настилки по улици на с. Синделци, с. Неофит Бозвелиево и с. Сушево	60 000,00	60 000,00		0,00													
245	Ремонтни работи на път I-5,Хасково- Кърджали - Момчилград- Маказа , при с. Прогрес	29 761,00			29 761,00													
246	Ремонтни работи общинска пътна мрежа на път KRZ2392/II-59, Момчилград-Звездел /Звездел -Пазарци -Конче/ KRZ1391	8 122,00			8 122,00													
247	Ремонтни работи на общинска пътна мрежа на път KRZ2372/I-5, Момчилград - Прогрес/ Чуково	20 804,00			20 804,00													
248	Ремонтни работи на общински сгради (бивши здравни служби) с. Нановица и с. Звездел и кметство Гургулица	7 860,00			7 860,00													

Приложение 1: Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация										
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<		
249	Ремонтни работи на УПИ XXXII и XXXIII, кв.21, гр. Момчилград	46 431,00	46 431,00															
250-253	Ремонтни работи, изградбене на допълнително водоснабдяване за напояване, спрей за разчертаване и доставка на фитнес уреди на открито за стадион „Родопи“, гр. Момчилград - 4 дейности	35 925,00			27 729,00		8 196,00											
254	Рехабилитация на улици, паркинги и благоустрояване на кв.21 в гр. Момчилград - по ПМС 19/07.02.2014 г. и от РБ	1 739 378,00			1 739 378,00													
255	Рехабилитация на път II-59 от РПМ от 24+548 км до 29+945 км	328 000,00		328 000,00														
256	Технически проект за обект: „Обслужваща сграда в УПИ I, кв.43“, гр.Момчилград	3 960,00			3 960,00													
257	Текущ ремонт на път I-5 от РПМ от 349+600 км до 360+300 км	641 000,00			641 000,00													
258	Текущ ремонт на път II-59 от РПМ от 0+000 км до 29+945 км	326 000,00			326 000,00													
259	Текущ ремонт на път III-508 от РПМ от 0+000 км до 2+223 км	17 000,00			17 000,00													
260	Текущ ремонт на път III-5901 от РПМ от 0+000 км до 27+400 км	170 000,00			170 000,00													
261	Текущ ремонт на път III-5902 от РПМ от 0+000 км до 8+900 км	611 000,00			611 000,00													
262	Текущ ремонт на път III-592 от РПМ от 0+000 км до 10+600 км	69 000,00			69 000,00													
263	Увеселителна детска площадка в паркова зона гр.Момчилград	29 946,00			29 946,00													
264	Укрепване и почистване на централно градско дърво , гр.Момчилград - по ПМС 63/24.04.2018 г.	9 600,00			9 600,00													
265	Укрепване на мост по път KRZ 1370/ I-5 Кърджали - Момчилград/ с. Груево, с. Летовник на км. 0+500 и възстановяване на пътя за с. Чомаково	8 246,00	8 246,00		0,00													
266	Укрепване на пешеходен мост за с.Градинка над „Южно дърво“, гр. Момчилград	32 913,00	32 913,00		0,00													
267	Укрепване на улица в с. Прогрес	13 807,00	13 807,00		0,00													
Covid-19 мерки		178 014,00	0,00	178 014,00	0,00	0,00	0,00											
1-24	Преодоляване недостига на средства и липсата на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19 - 24 дейности	178 014,00		178 014,00														
ИЗПЪЛНЕНИЕ:		80 793 508,60	1 750 556,00	45 650 649,26	29 440 713,00	1 675 067,39	2 276 522,95											

Приложение 2: Обобщена таблица за финансовото изпълнение на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

Приоритет	Местно публично финансиране (хил. лв.)		Външно публично финансиране (хил. лв.)						Частно финансиране (хил. лв.)		ОБЩО
	Общински бюджет	Общ дял (%)	Централен бюджет	Общ дял (%)	Фондове на ЕС	Общ дял (%)	Други източници	Общ дял (%)	Фондове, фирми	Общ дял (%)	
Приоритет 1. Устойчиво развиваща се местна икономика на основа на местните ресурси и потенциали, с повишена атрактивност по отношение потенциала за привличане на инвестиции		0,00%	34 400	0,04%	3 727 927	4,61%	0	0,00%	1 660 694	2,06%	5 423 021
Приоритет 2. Развитие на човешките ресурси и ефективно социално обслужване на населението	519 314	0,64%	2 640 325	3,27%	12 581 705	15,57%	131 315	0,16%	14 373	0,02%	15 887 032
Приоритет 3. Ефективно управление на общината в услуга на гражданите и бизнеса	22 762	0,03%	70 780	0,09%		0,00%	3 072	0,00%	0	0,00%	96 614
Приоритет 4. Диверсификация на местната икономика чрез ефективна туристическа „капитализация“ на природното и културно-историческо наследство	9 995	0,01%	148 933	0,18%	0	0,00%	3 000	0,00%	0	0,00%	161 928
Приоритет 5. Налагане на устойчив модел за устройство и ползване на поземлените ресурси на общината	1 198 485	1,48%	26 546 275	32,86%	29 163 004	36,10%	2 139 136	2,65%	0	0,00%	59 046 900
Covid-19 мерки	0	-	0	-	178 014	0,22%	0	-	0	-	178 014
ОБЩО ЗА ОПР 2014-2020:	1 750 556	2,17%	29 440 713	36,44%	45 650 649	56,50%	2 276 523	2,82%	1 675 067	2,07%	80 793 509

Приложение 3: Обобщена система от индикатори за наблюдение и оценка на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Мярка	Индикатор за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Период на реализация	Базова стойност	Отчетна стойност 2020 г.	Целева стойност 2020 г.	Изпълнение	Коментар
Приоритет 1: „Устойчиво развиваща се местна икономика на основа на местните ресурси и потенциали, с повишена атрактивност по отношение потенциала за привличане на инвестиции“										
1	Мярка 1.1. „Подкрепа за развитие на местния бизнес и насърчване на предприемачеството“	Новооткрити предприятия	брой	НСИ	Ежегодно	447	500	492	преизпълнен (102%)	
2	Мярка 1.2. „Привличане на инвестиции“	Стратегия за икономическо развитие на община Момчилград	Да / Не	Община Момчилград	Ежегодно	Не	Не	Да	не е изпълнен	
3		Увеличение на инвестициите	%	НСИ	Ежегодно	4 156,50	6 984,66	4 987,80	преизпълнен (140%)	Заложената базова стойност е за 2011 г. (ПЧИ). Стойностите са в хил. лв. Отчетената стойност е за 2018 г.
4		Маркетингова кампания	брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	Увеличение с 3 бр.	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност
5	Мярка 1.3. Изграждане на бизнес инфраструктура	Наличие на Комплексна търговска обслужваща зона	Да / Не	Община Момчилград	Ежегодно	Не	Не	Да	не е изпълнен	
6		Наличие на Индуриална зона	Да / Не	Община Момчилград	Ежегодно	Не	Не	Да	не е изпълнен	
7		Наличие на Бизнесинкубатор	Да / Не	Община Момчилград	Ежегодно	Не	Да	Да	изпълнен	
8	Мярка 1.4. Развитие и стимулиране на селското стопанство и агробизнеса	Повишаване на нетните приходи	%	НСИ	Ежегодно	127 489,00	141 662,00	152 986,80	изпълнен (93%)	Базовата стойност е за 2014 г. Стойностите са в хил. лв.
9		Въведени алтернативни земеделски култури	брой	Общинска служба земеделие (ОСЗ)	Ежегодно	10	11	14	не е изпълнен (25%)	Базовата стойност е за 2014 г.
10		Нарастване броя отглеждани животни	брой	Общинска служба земеделие	Ежегодно	27 233	27 124,00	32 679,60	отрицателно изпълнен (-0,4%)	Заложената от Общината базова стойност е за 2013 г.
11		Новооткрити предприятия в селското стопанство	брой	НСИ	Ежегодно	647	760	776	изпълнен (98%)	Базовата стойност е за 2011 г. (земеделски производители)
Приоритет 2: „Развитие на човешките ресурси и ефективно социално обслужване на населението“										
12	Мярка 2.1. Образование и развитие на човешкия капитал	Намаляване на броя отпаднали ученици	брой	НСИ	Ежегодно	18	2	9	преизпълнен (450%)	Базовата стойност е за учебната 2011/2012 г.
13		Обучени лица	брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	362	Увеличение с 20%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност
14		Организирано обучение и курсове	брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	Увеличение с 20%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност
15		Организирано стажове	брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	Увеличение с 20%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност
16		Създадени нови образователни заведения	брой	Община Момчилград	Ежегодно	19	14	21	отрицателно изпълнен (-26%)	Според данните от ОПР Момчилград, общият брой на образователните заведения е 17 бр. през периода 2008-2013, а не 19 бр.

Приложение 3: Обобщена система от индикатори за наблюдение и оценка на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Мярка	Индикатор за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Период на реализация	Базова стойност	Отчетна стойност 2020 г.	Целева стойност 2020 г.	Изпълнение	Коментар
17	Мярка 2.2. Подобряване на социалните, здравните и обществени услуги	Население, за което са осигурени социални грижи	%	Община Момчилград	Ежегодно		3%	100%	не е изпълнен (3%)	Невъзможно е точно оценяване, поради неуместна целева стойност
18		Социални услуги	брой	Община Момчилград	Ежегодно	6	9	8	преизпълнен (112%)	
19		Рехабилитирани здравни заведения и лечебни кабинети	брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	2	3	частично изпълнен (67%)	
20	Мярка 2.3. Социална интеграция на уязвимите групи	Подобрен достъп за уязвими групи до обществени сгради	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	2	5	не е изпълнен (40%)	
21	Мярка 2.4. Изграждане, ремонт и реконструкция на обществени сгради	Ремонтирани и реконструирани сгради	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	6	10	частично изпълнен (60%)	
22		Изградени обществени сгради	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	2	не е изпълнен (0%)	
23		Сгради с подобрена материално-техническа база	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	6	10	частично изпълнен (60%)	
Приоритет 3: „Ефективно управление на общината в услуга на гражданите и бизнеса“										
24	Мярка 3.1. Повишаване капацитета на общинската администрация и качеството на публичните услуги	Проведени обучения и мероприятия за обмяна на опит	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	4	Увеличение с 20%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова и целева стойност
25		Служители, преминали обучение	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	46	111	55	преизпълнен (202%)	Базовата стойност е за 2013 г. Отчетената стойност е сбора на обучените служители за периода на действие на ОПР
26		Спечелени и изпълнени проекти	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	31	23	37	отрицателно изпълнен (-35%)	Базовата стойност е за периода 2007-2013 г.
27		Внедрени електронни административни услуги	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	5	5	изпълнен (100%)	0 - липса заложена базова стойност
28	Мярка 3.2. Партньорства за развитие	Създадени публично-частни партньорства	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	1	5	не е изпълнен (20%)	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова и отчетена стойност
29		Съвместни проекти със съседни общини	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	1	3	не е изпълнен (33%)	0 - липса заложена базова стойност
30		Проекти по ТГС	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	2	5	не е изпълнен (40%)	0 - липса заложена базова стойност
Приоритет 4: „Диверсификация на местната икономика чрез ефективна туристическа „капитализация“ на природното и културно-историческо наследство“										
31	Мярка 4.1. Съхраняване на културно-историческото наследство	Рестаурирани и социализирани туристически обекти	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	3	10	не е изпълнен (30%)	
32		Създадени туристически продукти/пакети	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	5	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова и отчетена стойност
33	Мярка 4.2. Изграждане на туристическа инфраструктура и насърчаване на туристическото предлагане	Изградена специализирана туристическа инфраструктура	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	1	5	не е изпълнен (20%)	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова и отчетена стойност
Приоритет 5: „Налагане на устойчив модел за устройство и ползване на поземлените ресурси на общината“										
34		Общ устройствен план на община Момчилград	Да / Не	Община Момчилград	Ежегодно	Не	Да	Да	изпълнен	

Приложение 3: Обобщена система от индикатори за наблюдение и оценка на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Мярка	Индикатор за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Период на реализация	Базова стойност	Отчетна стойност 2020 г.	Целева стойност 2020 г.	Изпълнение	Коментар
35	Мярка 5.1. Пространствено и функционално управление на територията	<i>Осъвременени кадастрални планове и карти</i>	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	100%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова и отчетена стойност
36		<i>Концепция за пространствено развитие на община Момчилград</i>	Да / Не	Община Момчилград	Ежегодно	Не	Не	Да	не е изпълнен	
37	Мярка 5.2. Опазване и разширяване на зелената система в община Момчилград	<i>Програма за възстановяване и поддържане на парковете и растителна инфраструктура</i>	Да / Не	Община Момчилград	Ежегодно	Не	Не	Да	не е изпълнен	
38		<i>Изградени и благоустроени зелени зони</i>	Брой, дка	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	Увеличение с 10 бр.	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност
39	Мярка 5.3. Подобряване на общинската пътна и улична инфраструктура	Изградена улична мрежа	%	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	Увеличение с 20%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност
40		<i>Рехабилитирана улична мрежа</i>	%	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	Увеличение с 25%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност
41		<i>Рехабилитирана пътна мрежа</i>	%	Община Момчилград	Ежегодно	2012г. - 174 км. общинска пътна мрежа, 92 км. в лошо състояние	0	Увеличение с 40%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност
42		<i>Изградена пътна мрежа</i>	%	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	Увеличение с 20%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност
43	Мярка 5.4. Изграждане и подобряване на железопътните и мостови съоръжения	<i>Изградена железопътна линия Кърджали-Гръцка граница</i>	Км.	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	0	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност
44		<i>Изграждане на мост над река Коджа дере</i>	Да / Не	Община Момчилград	Ежегодно	Не	Да	Да	изпълнен	
45	Мярка 5.5. Изграждане и реконструкция на водоснабдителна и канализационна мрежа, хидромелиоративни съоръжения	<i>Водоснабдени населени места</i>	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	33	46	49	изпълнен (94%)	
46		<i>Намаляване на загубите на вода</i>	%	Община Момчилград	Ежегодно	52,58	51,8	22,58	не е изпълнен (2,3%)	Базовата стойност е за 2015 г.
47		<i>Изграждане на ПСОВ</i>	Да / Не	Община Момчилград	Ежегодно	Не	Да	Да	изпълнен (100%)	
48		<i>Население, обхванато от канализационна мрежа</i>	%	Община Момчилград	Ежегодно	0	23	Нарастване с 20%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност
49	<i>Възстановяване и изграждане на хидромелиоративни съоръжения</i>	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	Нарастване с 20%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност	

Приложение 3: Обобщена система от индикатори за наблюдение и оценка на ОПР Момчилград 2014-2020 г.

№	Мярка	Индикатор за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Период на реализация	Базова стойност	Отчетна стойност 2020 г.	Целева стойност 2020 г.	Изпълнение	Коментар
50	Мярка 5.6. Подобряване на качеството на околната среда и превенция на риска	Отстранени нерегламентирани сметници	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	100%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова и отчетена стойност
51		Изградени депа за твърди битови отпадъци	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	0	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност
52		Изградена инсталация за пакетиране на отпадъците	Да / Не	Община Момчилград	Ежегодно	Не	0	Да	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса отчетена стойност
53		Залесени ерозирани терени	%	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	100%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова и отчетена стойност
54	Мярка 5.7. Повишаване на едктивното енергопотребление в община Момчилград	Намален разход за електроенергия за улично осветление	%	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	30% намаление на разхода в съответното населено място	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност
55		Сгради с приложени мерки за енергийна ефективност	Брой	Община Момчилград	Ежегодно	0	3	Увеличение с 20%.	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова и целева стойност
56		Намален разход за електроенергия в сгради общинска собственост	%	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	20% намаление на разхода	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност
57		Газифициране на град Момчилград - дял население, което употребява газ	%	Община Момчилград	Ежегодно	0	0	20% намаление на разхода	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на базова, отчетена и целева стойност

№	Индикатор за въздействие	Мерна единица	Източник на информация	Период на реализация	Базова стойност	Отчетна стойност 2020 г.	Целева стойност 2020 г.	Изпълнение	Коментар
Стратегическа цел 1: „Създаване на условия за устойчив и приобщаващ растеж на местната икономика чрез съхранение и развитие на човешкия капитал, ефективното използване на местните сравнителни предимства и ресурси“									
1	Нетни приходи от продажби на предприятията	хил. лв.	НСИ	Ежегодно	51 245	141 662	61 494	преизпълнен (230%)	
2	Увеличение броя на населението	Брой	НСИ	Ежегодно	15 949	16 530	17 544	изпълнен (94%)	
3	Увеличение на население с висше образование	%	НСИ	Ежегодно	8,1	0	13,1	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
4	Намаление коефициента на безработица	%	АЗ, ДБТ	Ежегодно	19,6	8,1	8,5	изпълнен (95%)	
5	Увеличение коефициента на заетостта	%	АЗ, ДБТ	Ежегодно	45,5	26,5	65,5	не е изпълнен (38%)	Отчетената стойност е за 2019 г.
6	Разходи за придобиване на ДМА	хил. лв.	НСИ	Ежегодно	22 059	0	26 471	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
Стратегическа цел 2: „Подобряване условията на средата за обитаване и условията за развитие на бизнеса“									
7	Обща дължина на реконструирани или подобрени пътища	км.	община Момчилград	Ежегодно	0		Увеличение с 20%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на заложена стойност
8	Дял от населението с подобрено водоснабдяване	%	община Момчилград	Ежегодно	0		Увеличение с 20%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на заложена стойност
9	Относителен дял на антропогенно натоварените територии (инфраструктура, всички промишлени обекти)	%	община Момчилград	Ежегодно	0		Намаление с 10%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на заложена стойност
10	Дял от територията с висок риск от ерозия	%	община Момчилград	Ежегодно	0		Намаление с 20%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на заложена стойност
11	Разходи за енергийна ефективност и ВЕИ	лв.	община Момчилград, ЕРП	Ежегодно	0		Намаление с 20%	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на заложена стойност
Стратегическа цел 3: „Развитие на печеливш туризъм като икономически диверсификатор“									
12	Увеличение на нетните приходи от хотелиерство ресторантьорство	Лв.	НСИ	Ежегодно	4 667	5 391	5 600	изпълнен (96%)	Базовата стойност е взета от НСИ за 2014 г. Стойностите са в хил. лв.
13	Реализирани нощувки	Брой	НСИ	Ежегодно	17 696	22 880	21 235	преизпълнен (108%)	Базовата стойност е взета от НСИ за 2014 г.
14	Средства за подслон и места за настаняване	Брой	НСИ, община Момчилград	Ежегодно	7	5	8	отрицателно изпълнен (-29%)	